לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', י"ד באדר ב' תשמ"ו, 25 במארס 1986 / שנה מ"ג מס' 12997 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

מיפנה חיובי בפרשת בני הערובה

ביירות. — שייח' מוחמד חוסיין פאדללה, הנחשב למנהיג המפלגה הפרו־איראנית חיזבאללה הביע דעתו כי „פרשת בני הערובה הצרפתיים עשויה להתפתח בימים הקרובים בכיוון חיובי". הוא הוסיף ואמר כי יתערב אישית למען שיחרורם של בני הערובה, אך ללא הצלחה.

בראיון שהעניק ליומון הלבנוני „אל אנואר" שפורסם אתמול אמר שייח' פאדאללה כי החטיפות אינן יכולות לשרת מטרות מדיניות. הוא תאר אותן כמעשה שלילי, אך אמר כי הן יכולות לאפשר החלפת אסירים בצרפת תמורת בני ערובה. „אך זה לא מצדיק כלל וכלל את החטיפה". (ע־צ)

מטוסים אמריקניים תקפו בסיס טילי „סאם" בלוב

כן טיבעו ספינת סיור לובית ● הפעולה – לדברי הבית הלבן – נעשתה כתגמול על ירי טילי „סאם 5" לעבר מטוסים אמריקניים אתמול ● העימות בין ארה"ב ללוב היא על מימי מפרץ סידרה אשר לדברי לוב הם מים טריטוריאליים לוביים, ולדברי ארה"ב מים בינלאומיים ● טא"ס מגנה הפרובוקציות של וושינגטון

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב וסוכנויות הידיעות

ניו־יורק. — מטוסי קרב של ארה"ב תקפו אתמול מטרות לוביות בפעולת תגמול על ירי טילים על מטוסים אמריקניים המשתתפים בתמרון ליד מה שמכונה „קו המוות" בקירבת מפרץ סידרה — על כך דיווחו רשתות הטלוויזיה האמריקנית. רשת סי.בי.אס. ציטטה מקורות בלתי־מזוהים, שאמרו כי מטוסים אמריקניים תקפו אתר טילים לובי וכן ספינת סיור.

(סוף בעמוד 16)

מחפשים מיסים לסתום חורים: היטל 2% יוטל על רכב פרטי

בפגישת רה"מ ושר־האוצר עם הקואליציה סוכם כי ההיטל הזה יבוא במקום הקיצוצים בקיצבאות הזיקנה ● נדחו ההצעות למס על דירות פאר והגדלת מס־נסיעות ● פרס ומודעי עומדים על דרישתם להטיל אגרת חינוך ● הוקמה ועדה פריטטית שתציע כיצד ליישב משבר התקציב

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים וכתבנו בכנסת

בעלי מכוניות פרטיות יידרשו לשלם היטל על הרכב בשיעור של 2 אחוזים בשנה הבאה; הורים לתלמידים יידרשו לשלם היטל חינוך של 60־120 דולר לשנה; יתכן שנוסעים לחו"ל יצטרכו לשלם מס נסיעות מוגדל בשיעור של 200 דולר — כל הרעיונות הללו הועלו אתמול בישיבת הנהלת הקואליציה עם ראש־הממשלה שמעון פרס ושר־האוצר יצחק מודעי סביב המשבר אליו נקלע

(סוף בעמוד 16)

מצוד נרחב אחר דוקרי חייל המילואים בטרמפ

„הוצאתי את הסכין מידי אחד מהם ולפתתי ברגלי את השני"

מספר יוסי לוי בן 46 מקיבוץ אושה כיצד נחלץ מידי תוקפיו ● במהלך המאבק התנגש הרכב (סובארו לבנה וישנה) בצלע הר ונוסעיה נפלטו החוצה ● כשהמתין שותת דם על הכביש עברו כלי רכב רבים ולא אספוהו — „פחדו שאלכלך את הריפוד", אמר לוי

מאת יהודה צור, ויואב אביב, כתבי „על המשמר" וכתבנו בנצרת

„הרגשתי שעליתי לרכב הלא נכון, שאלתי אותם לאן אתם נוסעים. כאשר אמרו חיפה, הבנתי שאני בצרות". כך סיפר אתמול בבוקר בבית־החולים האיטלקי בנצרת חייל המילואים יוסף לוי בן 46, אב לארבעה ילדים, מקיבוץ אושה, שנדקר שלשום בלילה בדרך ציפורי־נצרת, בנסיון לחטוף אותו בטרמפ בו נסע.

מצוד נרחב

זה יומיים נמשך מצוד נרחב אחרי שני אלמונים שדקרו את יוסף לוי. במצוד משתתפים אנשי משטרה ומג"ב, שנעזרים בגששים וכלבי גישוש.

לוי עלה על טרמפ במכונית, ישנה, כנראה מסוג „סובארו" שבתוכה ישב נוסע מאחור והנהג. כעבור מספר דקות של נסיעה החל הנוסע שישב מאחור לדקור את לוי בכתף ובידיים.

נאבקתי עם שניהם

לוי מספר: „נאבקתי עמו, ואז גם הנהג הוציא סכין והחל גם הוא לדקור אותי. תוך כדי מאבק התנגש הנהג בסלע הר ועצר את הרכב. עם הרגליים שלי הצמדתי את הנהג לדפנת הדלת ולא איפשרתי לו להמשיך ולדקור אותי. הצלחתי להוציא מידו את הסכין, ודקרתי אותו. אותה עת המשכתי להאבק עם הנוסע מאחור, שהמשיך לדקור אותי. הצלחתי להעבירו קדימה ושנינו נפלטנו מהרכב החוצה. לפתע הוא החל לברוח לכיוון ההר ואילו הנהג התניע את הרכב וברח מהמקום לכיוון שפרעם.

לא ללכלך הריפוד בדם

לוי ממשיך ומספר: „עמדתי על הכביש שותת דם ועברו כ־25 מכוניות, אף אחד לא עצר, ורק כעבור חצי שעה עצר נהג רכב וביקשתי מהנהג שיעביר אותי לקריית־אתא. סיפרתי לו מה עבר עלי. הוא ביקש

(סוף בעמוד 16)

יוסף לוי (צילום: נוטקביץ / באדיבות „חדשות")

פירושו של דבר

להכות את קדפי

מאת אלכס פישמן

כוח המשימה האמריקני המבצע בימים אלה תמרונים במפרץ סידרה הגיע לאיזור זה במגמה ברורה — חיפוש אחר עילה להכות בשליט הלובי קדאפי. עובדה זו לא מכחישים גם חוגים בכירים בצי האמריקני והיא משקפת דעה של זרמים בכירים בממשל.

במשך חצי השנה האחרונה ביצעו כוחות משימה ימיים אמריקניים שלושה תמרונים במפרץ סידרה. כוח המשימה שהחל את תמרוניו ביום ששי האחרון הוא הגדול מכולם.

השאלה הנשאלת היום היא, האם ירי טיל הנ"מ מדגם „אס.איי.5"

(סוף בעמוד 16)

הערבים עובדים בשבת והיהודים מתחלקים בכסף ● עמוד 20

ח"כים להגנת קולס: נעשה בו מעשה לינץ ● עמוד 3

הממשלה לקחה את מלוא עליית הפריון והורדת השכר – דו"ח המוסד לחקר התפוקה וההכנסות ● עמוד 9־11 / הכלכלה והאדם

לגליון היום מצורף „הדף הירוק"

לחלק מחדש את העוגה הלאומית

המוסד לחקר התפוקה וההכנסות קובע בדין־וחשבון שלו כי גם בשנת 1985 נמשך הגידול הרב־שנתי של הפריון לעובד בתעשייה בשיעור של 4 אחוזים. הגידול בפריון לווה השנה בירידת השכר הריאלי בשיעור של 8 אחוזים בהשוואה לשנה הקודמת. על פי הדו"ח הממשלה העבירה לעצמה את מלוא הגידול בפריון, וגם את מלוא ירידת השכר. הנוסחה של גידול השכר בהתאם לפריון שוב איננה מוגשמת. במציאות, הן גידול הפריון והן ירידת השכר שימשו את צורכי מימון הגרעון של הממשלה. כאן מתקשרת בעיית השכר למדיניות התקציב. הורדת השכר אינה הכרחית אם הממשלה תקצץ בגרעונותיה. לאחר שההוצאות האזרחיות בתקציב נלחצו עד כדי הגעה לכל קו אדום, בהוצאות לבריאות, חינוך ורווחה, לא יהיה מנוס מקיצוץ בתשלומי הריבית הממשלתיים ובהוצאות הבטחון.

בכל מקרה, קשה יהיה להתעלם במו"מ שיפתח על השכר, מנתוני הדו"ח, המצביעים על ירידת השכר הריאלי ב־10 אחוזים בכלל המשק, ועד 14 אחוז במגזר הציבורי, למרות עליה מתמשכת בפריון העבודה.

בעוד שביחס לשכר הנתונים מתבססים על ממצאים סטטיסטיים, הרי הנתונים ביחס להון מתבססים על הנחות ספקולטיביות ומוצגים באופן ... השיטה של זקיפת שרירותית לשכר עצמאים אינה מקובלת בעולם ... להקצנה מלאכותית של התשואה לחון. אם משווים נתונים שווים ... בארצות המפותחות בעולם, מתברר כי התשואה להון בישראל היא בין ... בעולם. בהערת שוליים מציינים מחברי הדו"ח כי התמורה להון ... על מלוא מלאי הון במשק ואינה תואמת את רווחיות המעסיק ... אולם בדו"ח אין נתונים כלשהם על הרווחיות מבחינתו של בעל ... נוספת לדו"ח נאמר כי התמורה להון היא בשעור של 10 – 13 אחוזים בסקטור העיסקי. המחברים שוכחים לציין גם כי הירידה ... להון היא תופעה אופיינית הנמדדת בעולם כולו בשיעור של כ־2 אחוזים לשנה. לעומת מצב זה בעולם נהנה ההון בארץ מתמורה יציבה ... נתוספת הטבות מס בלתי־סבירות. בהתחשב בכל הגורמים האלה ... ההסתדרות אינה צריכה להמנע מהצגת תביעות שכר גם על בסיס חלוקה ... של העוגה הלאומית בין ההון לבין העבודה ולא רק על בסיס שינויי הפריון.

אין שום סיבה לחשוב כי החלוקה הנוכחית של ההכנסה הלאומית היא ... קדושה שאין לגעת בה. החלוקה הנוכחית אינה צודקת ואינה בריאה. ... גם אינה מבטאת את רמת הפריון האמיתית במשק. חלוקתה מחדש ... ההכנסה הלאומית בצורה צודקת יותר חייבת לשמש כיעד וכבסיס ... בין ההסתדרות, המעסיקים והממשלה.

נלכדו 40 מחבלים החשודים בביצוע עשרות פיגועים

החוליות שנחשפו פעלו באיזור ירושלים, גוש דן ובשומרון ומייחסים להן בין היתר הנחת מכונית תופת במאה שערים, הנחת מטענים באוטובוסים ובריכוזי אוכלוסיה והשלכת בקבוקי תבערה על כלי רכב

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

בארבעים חשודים בפעילות חבלנית עויינת ובסיוע לפעילות חבלנית נעצרו בשבועות האחרונים בידי כוחות הבטחון. החשודים מתגוררים במזרח ירושלים, ביהודה שומרון ובאיזור יריחו. הם נעצרו בעקבות חקירת כוחות הבטחון והם מיוחסים בביצוע עשרות פעולות חבלה שבמהלכם נפצעו עשרה בני־אדם.

לחברי חוליות המחבלים שנלכדו מיוחסים הפיגועים הבאים: הנחת מכונית תופת עם בלוני גז במאה שערים, הנחת מטעני חבלה בחצי שנה האחרונה בריכוזי אוכלוסיה ובאוטובוסים ברמת־גן, מיפגש בית־אל, בני־ברק, צומת הגבעה הצרפתית ומעלה ארומים וזריקת בקבוקי תבערה בצפון ירושלים. לאחת החוליות מייחסים כוחות הביטחון את הנחת מטען החבלה שהתפוצץ לפני חודש בתחנת הסעה בנמל התעופה בן־גוריון.

כן נחשפה התארגנות מחבלים בירושלים, אשר להם מיוחסים שלושה מקרים של השלכת בקבוקי תבערה בנווה יעקב בתחילת 1986.

בשומרון נחשפו מספר חוליות מחבלים אשר לחבריהם מייחסים זריקת בקבוקי תבערה על כלי־רכב ישראלים באיזור אלון מורה וקלקיליה והשלכת בקבוקי תבערה על לשכת העבודה בג'נין.

ביריחו נחשפה התארגנות המשתייכת לארגון הפתח אשר לחבריה מיוחסים מספר פיגועים חבלניים בעיר יריחו וסביבותיה והנחת מטען בירושלים.

כן לכדו זרועות הביטחון מחבל המשתייך לפתח והמתגורר במחנה ג'יבליה באיזור עזה. למחבל מיוחסת דקירת האורח הישראלי בעיר העתיקה בירושלים ב־8.3.86.

קהל פורימי במרתון בתל־אביב — צילום: אריה קונר

נמשכת השבתת המגן ב„תדיראן" בניגוד לסיכום שהושג בבית־הדין

הפועלים יתייצבו לעבודה בשערי המפעל

מאת א. שילוני, כתבנו בחולון

בניגוד לסיכום שהושג בבית־הדין האזורי לעבודה בפגישה שהתקיימה במוצאי־שבת, יושבתו מפעלי הקשר ב„תדיראן" חולון גם היום ועל־פי הוראת מועצת הפועלים יתייצבו כל העובדים בשערי המפעל.

מזכיר מועצת הפועלים, משה רינת, אמר לכתבנו, כי אמש נפגש עם מנכ"ל „תדיראן", אלכס מילנר, וסמנכ"ל משאבי אנוש, יואל מטות, והשניים דרשו התחייבות בכתב מהוועד שהעובדים לא ישבשו את העבודה כתנאי לפתיחת המפעל — התחייבות שמזכיר מועצת הפועלים לא יכול היה לתת להם. השניים אמרו, שלא נוח להם לפתוח היום את המפעל בשל חג הפורים והציעו שיום החופש יוכר „כיום גשר".

במגעים חוזרים בין מזכיר מועצת הפועלים לוועד העובדים התברר, שאין העובדים מוכנים שההנהלה תכתיב להם „יום גשר" כחופש — יום שמגיע להם בשנה, בלי שההנהלה תקבע מתי יחול.

בעקבות מגעים אלה התקיימה שיחה נוספת בין רינת לבין אנשי הנהלת תדיראן.

על־פי הוראת מזכיר מועצת הפועלים יופיעו העובדים הבוקר לעבודה ומזכיר מועצת הפועלים יהיה נוכח בשערי המפעל.

סיכסוך עבודה במפעל „אל־אופ"

סיכסוך עבודה הוכרז אתמול במפעל האופטיקה המתוחכם אל־אופ בנס־ציונה על רקע חילוקי דעות בין ההנהלה לבין מועצת הפועלים המקומית והועד בנושא פיטורי עובדים ובתגובה על סירוב ההנהלה לפתוח במו"מ כמקובל על חידוש הסכם העבודה.

דמאניוק לא ייוצג ע"י עו"ד בדיון על הארכת מעצרו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

עו"ד מרק אוקונור, פרקליטו האמריקני של ג'ון דמאניוק, לא ייצגו בדיון על הארכת המעצר, שיתקיים ביום ו', ה־28 במארס. הפרקליט השוהה עתה במלון „אמריקן קולוני" בירושלים, נפגש אתמול עם דניס גולדמן ממשרד־המשפטים, המרכז את חומר התביעה נגד דמאניוק.

לדברי עו"ד אוקונור, נסבה השיחה על מועד המשפט. לדעת משרד־המשפטים, יפתח המשפט בקיץ הקרוב. כן שוחחו השניים על התהליכים שעל הפרקליט האמריקני לעבור כדי שיינתן לו אישור לייצג את דמאניוק בארץ. לדבריו, מסר לו גולדמן, כי התשובה לגבי האישור ממשרד־המשפטים תגיע לידיו רק בסוף השבוע הבא. ועל כך אמר הפרקליט: „אני מאוד מצטער על כך, כיוון שביום ג' אפגש שנית עם דמאניוק בכלא ואצטרך לומר לו, כי בדיון הנוסף על הארכת מעצרו לא אוכל לייצגו והוא יצטרך להופיע שוב לבדו. אך יתכן שאהיה נוכח בדיון כצופה מהצד".

אוקונור מסר, כי קיבל הודעה מעו"ד ירושלמי, שאינו יכול לנקוב בשמו, כי הוא מסכים לעזור לו במשפט זה.

עוד סיפר, כי ההגנה שהוא בונה תתבסס על העדויות הכוזבות המתקבלות מניצולי טרבלינקה, והמוכיחות, כי היתה כאן טעות איומה בזיהוי האדם, הוא טוען. כי העדויות שבידיו תומכות ומוכיחות, כי האדם הכלוא בכלא רמלה אינו יכול להיות האדם הידוע בכינוי „איוואן האיום", שמת לדבריו במחנה המוות בשנת 1943. כדי לבסס את טענותיו אלו, בדעתו לראיין באירופה ניצולים נוספים.

מושבי הגליל מתחייבים לציית לוועדה הקרואה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

27 מושבים החברים בארגון הקניות של מושבי הגליל, חתמו על מכתב התחייבות לשתף פעולה עם הוועדה הקרואה שמונתה על־ידי שר העבודה, לטפל בארגון הקניות של מושבי הגליל.

נציגי המושבים הצהירו על כוונתם לעשות כל שביכולתם להקל על הוועדה הקרואה, כדי להחזיר לארגון את יכולתו הכלכלית והפיננסית, לפני שהמושבים עצמם יחליטו על המשך דרכם.

חברי המושבים מסרו, שלפני שהמושבים יחליטו אם לפרוש מהארגון, יש לפתור ראשית כל את כל הבעיות הכלכליות והכספיות.

הוועדה הקרואה מונתה לפני כשבוע על־ידי שר העבודה ובראשה עומד יעקב פרידמן ממשרד־החקלאות, וחברים בה איתמר גיבתון נציג האוצר, אהיעזר זעירי מתנובה, אהרון זק מהפועל המזרחי, דניאל שחר מהסוכנות, נציג משרד העבודה, יוסף קולר ממשמר הירדן וגדעון גואטה ממושב גורן. 3 האחרונים משתייכים לליכוד.

על גבם של המושבים

נציגי מושבים מסרו אתמול לכתבנו, שמאז מונתה הוועדה הקרואה מתנהלת מלחמה בעיקר בכלי־התקשורת בין יו"ר ההנהלה שפוטרה, רענן נעים, לבין המנכ"ל שהודח גם הוא, רחמים יקוטי. נותר שרענן נעים פנה לשר־העבודה למנות את ציון בוסקילה ממושב יערה, שהוא חבר ליכוד, כמנכ"ל חדש לארגון, למרות שרענן נעים הוא איש מפלגת העבודה.

כל המסמכים ישנם

ממשרדי ארגון הקניות נמסר, שאין חשש לגורלם של המסמכים הרבים של ההנהלה שפוטרה, והם מצפים עתה לבדיקה שתיערך על ידי הוועדה הקרואה.

רחמים יקוטי, ששימש מנכ"ל, ממשיך אמנם להחזיק ברכבו, אך הדבר נובע לדבריו שעדיין הוא בחופשה, אותה צבר במרוצת 9 שנים בהן כיהן מנכ"ל.

מזג־האוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 10 עד 15, רמת הגולן 9 עד 16, צפת 8 עד 15, טבריה 12 עד 21, נצרת 12 עד 21, עפולה 10 עד 20, שומרון 11 עד 16, תל־אביב 13 עד 20, נמל התעופה בן גוריון 12 עד 20, יריחו 13 עד 25, עזה 13 עד 19, באר־שבע 11 עד 20, אילת 15 עד 26. (עתים)

אין תקציב מחקר למדעי הטבע בירושלים

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

בשנת הלימודים הנוכחית אין תקציב מחקר בפקולטה למדעי הטבע של האוניברסיטה העברית בירושלים. רוב תקציב הפקולטה מיועד לתשלום משכורות, את התקציב המועט למחקר משיגים החוקרים מתרומות ומגופים שמחוץ לאוניברסיטה.

פרטים אלה מסר דיקן הפקולטה למדעי הטבע, הפרופ' אליהו פרידמן, לשר נבון, שביקר בפקולטה. פרופ' פרידמן ציין, כי מצב זה נגרם בשל הקיצוצים הרבים שהיו בשנים האחרונות בתקציבי האוניברסיטה.

במגמה להעלות את רמת הלימודים במדעי הטבע בבתי־הספר התיכוניים, מעודדת האוניברסיטה סטודנטים מצטיינים, הלומדים לתואר שני ושלישי, להשתלב בהוראה בבתי־הספר. כמה סטודנטים נענו ליוזמה ובדעת הפקולטה להרחיב תוכנית זו בשנה הבאה. פרופ' פרידמן ביקש את סיועו של שר החינוך לביצוע התוכנית, והשר הבטיח כי יבדוק פניה זו באהדה.

מירווח בין שידורים חוזרים ב„קול המוסיקה"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

בעקבות תלונות רבות של עמיתים ומאזינים, יקפיד „קול המוסיקה" החל ב־13 באפריל, על מירווח זמן בן שלושה שבועות בין השידורים החוזרים של תוכניות הבוקר. עד כה היו שני השידורים צמודים למדי.

כן יישמרו שלוש מסגרות השידור השני בידיו של עורך אחר, על־מנת לשמור על גיוון ואיזון.

ניסוי נוסף — לוח השידורים של יום ד' יכלול את התוכנית „אמנים שהקלטנו", שתשודר ב־4 אחה"צ, ואת „מוסיקה כאן ועכשיו" ב־5 אחה"צ, כדי למנוע תיאום הדוק מדי בין שעת השידור לתוכניות, המונע מקהל מאזינים זה או אחר להאזין לסוג התוכניות האהובות עליו.

לבקשת מאזינים תשודר התוכנית „מוסיקה כבקשתך", ביום ד' בין 1 ל־3 אחה"צ, התוכנית לילדים ולנוער „רומינוער" תפוצל לפי קבוצות הגיל: בשבת 8.30־9.00 תשודר תוכנית לילדים, וביום ד' 7.30־8 בערב תוכנית לנוער מתבגר. בימי שישי יווספו שעה של מוסיקה קלאסית קלה ושידור חוזר של ההקלטות אותן אנו מקיימים „באולמי הקונצרטים שלנו".

בשבת בבוקר יחזור השעשועון הטלפוני, שיתחלף מדי שבועיים עם החידון המוסיקלי.

שינויים קלים נוספים יתפרסמו בלוח השידורים.

המשטרה מערערת על שיחרורם של הדרוזים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

היום ב־12 בצהרים ידון בית־המשפט העליון בירושלים בערעור המשטרה על שחרורם בערבות של 16 דרוזים ממג'דל שמס, החשודים בהתפרעויות במהלך ביקורו של ראש הממשלה בכפרם, לפני שלושה שבועות.

16 הדרוזים שוחררו על־ידי בית־משפט בנצרת, אך הוטלו עליהם הגבלות חמורות, לרבות איסור לנוע בחופשיות באיזור ומחוצה לו.

אמש התקיימו הפגנות בכפרים מסעדה ובוקעתה, בתמיכה ב־16 הדרוזים. המפגינים קראו קריאות נגד ישראל וקבלו על־כך שהכפרים שלהם משמשים, לדבריהם, אתרי אימונים לכוחות הביטחון. התושבים קבלו גם שמתנכלים להם ומונעים מהם יציאה חופשית מהכפרים לעבוד בישראל.

ההפגנות נערכו גם בתגובה על ידיעה שפשטה בכפרים הדרוזיים בדבר ביקורו הצפוי של ח"כ מטעם הליכוד. אמל נאסר־אדין, ראש מועצת מסעדה, בוחסן אבו סלאח, ששימש ציר בועידת חירות, קבל על כך, שאין השלטונות מצליחים, לדבריו, להשתלט על המהומות וכך גובר אי־הסדר. לעומתו אמרו תושבים במסעדה כי הם לא ירשו ש„כוגר" יבוא לכפריהם וידבר בעד הכיבוש.

ח"כ תופיק טובי פנה אתמול לכנסת בהצעה דחופה לסדר היום בנוגע לפשיטת אנשי מס הכנסה על תושבים ברמת הגולן.

הכבאים באיזור חיפה הכריזו סיכסוך עבודה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

כבאי האש באיזור חיפה הכריזו סיכסוך עבודה בעקבות אי כיבוד הסכמי העבודה הקיבוציים עימם — מסרו אתמול נציגי ועד עובדי מכבי האש באיזור חיפה. בתום שבועיים של תקופת הצינון, יחלו הכבאים לנקוט בצעדים, אם לא יוסדרו תביעותיהם.

נציגי הוועד האשימו אתמול את ראש שירותי הכבאות באיזור חיפה, משה ורדי, באי כיבוד הסכמי העבודה. לטענתם, רומו במשך שש שנים על־ידי ראש השירות, שלא שילם להם תוספות שונות, המסתכמות בכ־16 אחוז מערך משכורתם. הם תבעו אתמול שהתוספות ישולמו להם לאלתר ושהשאלת ההפרשים הכספיים, שאותם חייבת להם הנהלת השירות במשך שש שנים, תובא לפני בורר מוסכם, שיחליט איך, כמה וכיצד ישולמו להם.

לדבריהם, נקבע בהסכם העבודה הקיבוצי, שנחתם עמם עוד בשנת 1971, כי על כל שבת שעבדו יקבלו תוספת של 200 אחוזים ליום העבודה ויום מנוחה. לטענתם, אין הם מקבלים את יום המנוחה שעליו סוכם ואף לא את תמורתו.

ועד העובדים טען, כי כיום נוצר אי־אמון מוחלט בין העובדים לבין משה ורדי ומזכיר השירות מרקו קימחי.

בתגובה על האשמות אלה, אמר אתמול מרקו קימחי, כי הנהלת השירות שילמה לעובדים את המגיע להם וכי טענות העובדים אינן מבוססות.

היום — כנס חירום של מגדלי הכותנה

מגדלי הכותנה בצפון ובשרון מתכנסים הבוקר לכנס חירום ב„גרנות", כדי להתריע על הסכנה לקיומו של הענף המוביל במיגזר החקלאי. כנס שני ייערך ביום ה' בכפר מנחם, ובו ישתתפו המגדלים מאזורי המרכז והנגב.

בכנסים צפויה השתתפותם של מאות חקלאים, שידגישו את הצורך בקביעה מיידית ודחופה של מדיניות הממשלה כלפיו, מאחר שבשבועות הקרובים תחל עונת הזריעה ועל החקלאים להחליט בימים אלה אם יזרעו אם לאו. להחלטת הממשלה לגבי הסיוע הכספי בסך 42 מיליון דולר שאותו תובעים המגדלים, תהיה השפעה מכרעת בשיקוליהם של מגדלי הכותנה.

במברק ששלח המטה להצלת הכותנה אל ראש הממשלה, שר האוצר ושר החקלאות, נאמר: „אנו תובעים להעלות לדיון, ללא דיחוי נוסף, את נושא הסיוע לכותנה בוועדת השרים לענייני כלכלה ביום ג' הקרוב, ובהמשך במליאת הממשלה. לא ניתן עוד להמתין."

שמיר הציע ללוי שיהיה ממלא מקומו כיו"ר תנועת „החירות"

צפוייה פגישה משולשת של ראשי המחנות במגמה להביא לכינוס המושב השני של הוועידה

מאת דורית גפן,
כתבתנו לענייני מפלגות

מאמץ מוגבר לקיום מושב שני קצר של ועידת „חירות" נעשה בימים אלה, והשבוע צפוייה פגישה של שמיר עם השרים לוי ושרון. בחירות רוצים לערוך את מושב הוועידה עוד לפני תחילת ועידת מפלגת העבודה, המתכנסת בעוד שבועיים, ולתקן את הרושם הקשה של ועידת חירות ש־התפוצצה בהסגנת אחדות וליכוד.

במגעים הנערכים בין ראשי המחנות מתגבשת הסכמה להפוך את הוועידה למרכז החדש ולהוסיף עוד כמה עשרות צירים. כן מנסים להגיע לנוסחה מקובלת לגבי חלוקת הכוחות בהרכב ההנהלה והמזכירות.

הצעות שמיר

השר שמיר דחה עד כה את ההצעה כי בראש המוסדות ה־עליונים של המפלגה (המרכז וה־מזכירות) יעמדו שרים. נודע כי שמיר הציע ללוי שיהיה מ"מ יו"ר ההנהלה בעוד שמיר עצמו יהיה היו"ר. הצעה אחרת שנמצאת בדיון קשורה בהקמת פורום הנהגה מצומצם בהשתתפות ראשי המחנות. מדובר במסגרת חדשה שלא היתה קיימת עד כה.

עצבנות בליברלים

נושא אחר השנוי עדיין במח־לוקת קשור לאישור הסכם האיחוד עם הליברלים.

בדיון שקיימו מקורביו של השר מודעי השבוע הושמעה ביקורת קשה על „חירות", ובעיקר על התנגדותם של השרים לוי ושרון לסעיף בהסכם האיחוד, הקובע כי כולם יבחרו את כולם. במפלגה הליברלית גוברים הקולות כי אין להמתין ללא הגבלה ל„חירות" ויש לתבוע את אישור הסכם האיחוד כבר בישיבת המושב השני של הוועידה. חוגים בכירים בליברלים העריכו כי ראשי „חירות" מודעים לסבלנות הרבה שהפגינו הליברלים עד כה בנושא האיחוד, והליברלים אינם מעלים בדעתם כי מושב הוועידה של „חירות" לא יאשר את הסכם האיחוד. אותם חוגים הבהירו, כי אם במקרה וועידת „חירות" לא תעשה כן תאלץ המפלגה הליברלית לנקוט באמצעים מרחיקי לכת. בין היתר הכרזת סיעה עצמאית בכנסת, כפי שכבר הוחלט במוסדות המפלגה הליברלית לפני כמה חודשים.

בגלל הטרדות — משפחה ערבית נאלצה לעקור מביתה מול בית־הדסה

מאת פנחס ענברי
כתב „על המשמר"

משפחה ערבית מחברון, סייד אחמד נאלצה לעקור מדירתה בגלל הטרדות החיילים השומרים על בית הדסה.

כתבנו מוסר כי המשפחה מתגוררת בבניין מול החנויות הנצורות בידי הצבא. צה"ל החליט להקים עמדת תצפית על גג הבית.

ואולם כדי להגיע לתצפית היו החיילים נכנסים לדירה. ראש המשפחה שהוא מוסלמי דתי, ראה בכך פגיעה בלתי נסבלת בפרטיותו והוא אומר כי המעבר החופשי של החיילים בתוך דירתו כדי להגיע לעמדת תצפית פוגע בכבוד הנשים במשפחתו.

לאחר פגישות עם המושל הצבאי החליט לעקור למקום אחר.

גורמים בטחוניים אמרו כי בעקבות תלונתו, התקין צה"ל סולמות המאפשרים לחיילים להגיע לעמדת התצפית מבלי להיכנס לדירה, וכעת יכול בעל הדירה לחזור לביתו.

חסאן השני מציע מפגש ערבי־ישראלי

כווית. — חסאן השני מלך מרוקו, הציע עריכת פגישה בין ראש מדינה ערבי לבין מנהיג ישראלי, כדי להגיע להסדר הסכסוך המזרח תיכוני.

בראיון שהעניק אתמול ליו־מון הכוויתי „אל סיאסה" מציין מלך מרוקו, כי לשליח זה אין לתת סמכות לנהל מו"מ, אלא עליו לברר מה הם כוונותיה של ישראל ולקבל מידע ישיר על עמדת האוייב".

עוד אמר חסן מלך מרוקו, כי הוא מתכוון לבחון את מהימנותה של המדיניות האמריקנית במז־רח התיכון בשיחות שיקיים עם הנשיא רייגן ביוני.

בראיון אמר חסן, כי העולם הערבי איבד הזדמנויות רבות לפתור את הסכסוך הערבי־יש־ראלי והוסיף: „אני בטוח עכשיו שקיים סיכוי להסדר שלום שיביא לחזרת השטחים ה־כבושים וכיבוד זכויות הפלש־תינים."

(רויטר, עתיים, ע־צ)

חבר בית־זרע נהרג בתאונה

מאת כתבנו בעמק

יוסף אסא כבן 70, חבר קיבוץ בית־זרע, נהרג אמש בתאונת דרכים שארעה על כביש צמח אשדות־יעקב מול הכניסה לקיבוץ בית־זרע. מכונית פרטית נהוגה בידי חבר מאחד הקיבוצים בעמק נסעה לכיוון צמח ופגעה באסא שחצה את הכביש בדרכו לקיבוץ. האיש נהרג במקום. המשטרה פתחה בחקירה.

[illegible]

רה"מ בדיון אתמול בקואליציה בנושא התקציב (צילום: י. חררי)

הרוגים ופצועים בהפגזת צד"ל על השוק בנבטייה

לחאד: הוריתי לעצור את החייל שנתן הפקודה להפגיז

מאת יהודה צור,
כתב „על המשמר"

3 תושבים שיעים נהרגו ו־24 אחרים נפצעו בהפגזה של תותחי צבא דרום לבנון. הפגזים נפלו במבואות השוק הסואן של נבטייה. מנהיג מיליציות „אמל" בדרום לבנון מחמוד פקי, אמר שאנשיו ינקמו בפעולות תגמול.

ומי „אמל" יגיבו בהפגזות על ישובים ומתקנים ישראליים.

חיילי צד"ל הפגיזו את נבטיה לאחר שאתמול בבוקר נורו 12 טילי קטיושה לעבר עמדות צד"ל באיזור עיישיה. בהפגזה זאת לא נפגע איש.

גם אתמול התנהלו קרבות אש ארטילריים באיזור ג'זין בין אנשי צד"ל לבין מיליציות השמאל מזרחית לצידון. האש נמשכת למעשה מזה 3 ימים ברציפות באיזור.

לחאד מגנה

מפקד צד"ל אנטואן לחאד אמר אתמול שההפגזה נעשתה בניגוד להוראותיו המפורשות שלא להפגיז ישובים אזרחיים כתגובה על ירי נגד צד"ל. לדברי לחאד ההפגזה על נבטייה נעשתה בניגוד להוראה זו. ממפקדת צד"ל נמסר שהגנרל לחאד הורה לעצור את החייל שלדברי צה"ל היה אחראי לירי על נבטיה.

„המשמר" עתון יומי
على همشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל' 225125־6, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007, חיפה, 31040.

צלצול מהיר

ג. עיטור, כתב לענייני קולנוע ותיאטרון ב„להיטון"

מעדיפים דרמות שצובטות את הלב

— כמי שריווח על שלושה טקסי חלוקת ה„אוסקר" — מה השיטה שמאחורי הפרס?

— אפשר לומר, שהשיקולים אינם לגמרי טהורים, משום שרוב חברי הוועדה הבוחרים בסרטים הזוכים בפרס (כמאים, מפיקים, צלמים וכו') מועסקים על־ידי שבע החברות הגדולות של הוליווד: פרמונט, יוניברסל, פוקס, וורנר, יונייטד ארטיסט, קולומביה ומג"מ. וכיוון שהזכייה ב„אוסקר" פירושה פירסום, וכמובן, כסף, הרבה כסף, נוטים אלה המועסקים על־ידי חברה מסויימת להצביע עבור הסרט שנעשה על־ידה.

— האם שמעת תלונות על צורת הבחירה?

— ברור שהעובדה, שסטיבן שפילברג לא זכה במועמדות לפרס הבמאי הטוב ביותר, למרות שסרטו זכה במועמדות ל־11 אוסקרים, נובעת מקנאה וצרות־עין. אנשי הוליווד סבורים, כי מאחר שסרטיו גרפו מאות מליוני דולרים, די לו בכסף ואיננו זקוק לכבוד. ברברה סטרייסנד, למשל, סיפרה לי, שלא נסעה לטקס חלוקת האוסקר כדי להציג, כפי שמקובל, את שני השירים מתוך הסרט „ינטל", שהועמדו על הפרס, כמחאה על שלא הציגו את מועמדותה לפרס הבמאית המצטיינת. לדעתה, חברי הוועדה הם שוביניסטים, ומעולם לא הכניסו אשה לרשימת המועמדים לפרס.

— ואיך ניתן להסביר את העובדה, שוודי אלן לא נכלל ברשימת המועמדים לפרס?

— משום שקיימת העדפה ברורה של דרמות, שצובטות את הלב, על קומדיות. וכך קרה, שדני קיי, מגדולי הקומיקאים, לא זכה מעולם באוסקר. וגם צ'ארלי צ'אפלין זכה בערוב ימיו רק ב„אוסקר" של כבוד. אגב, חיים טופול, שהיה מועמד לאוסקר על „כנר על הגג", סיפר לי, שכל אחד מחברי האקדמיה שפגש אמר לו: אני הצבעתי בשבילך. וכמועמד טרי, שלא היה רגיל למינהגי יחסי הציבור של הוליווד גם האמין, עד שהגיע הטקס...

— מהי האווירה בערב הטקס עצמו?

— חגיגית ומשעממת. הטקס נמשך כארבע שעות ומחולקים בו עשרות פרסים עבור הצילומים, התסריטים וכו'. והמועמדים העייפים יוצאים להתאוורר וצופים בטלוויזיה עד שמגיע תורם.

— איך נראה לך האוסקר הישראלי?

— היה מוזר קצת, שדווקא שני הסרטים שטרם הוקרנו, „חיוך הגדי" ו„באר 51" זכו ברוב הפרסים. ועוד יותר מוזר היה, שאנשי המקצוע שהוזמנו לטקס מחאו כפיים לסרטים שלא ראו. אז יש להניח, ששני הסרטים ראויים לפרס. אבל ברור גם, ששבעת חברי הוועדה הבוחרת, שכללה את אנשי משרד המסחר והתעשיה, הממונים על עידוד הסרט הישראלי, העדיפו לעודד את הפצתם של שני הסרטים, שלא הוקרנו עדיין לקהל הרחב, מאשר להעניק את הפרס לסרטים שהקרנתם הסתיימה, כמו „עד סוף הלילה" או „צר מאור".

אתי רונאל

קיסר — מלך ליום אחד

מזכ"ל ההסתדרות בשוק פורים של נעמ"ת ת"א־יפו (צילום: ישראל [illegible])

המוסים וכואבים אנו מודיעים
על מותו של חברנו היקר
יוסף אסא ז"ל
שנספה בתאונת דרכים
בדבר פרטים על ההלוויה נא להתקשר
עם קיבוץ בית־זרע, טל' 067־55211

במלאת שלושים
לפטירתו של חברנו היקר
יחזקאל שביט ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום רביעי ה־26.3.86 בשעה 15.00
בשעה 15.30 אזכרה במועדון לחבר
המשפחה
ובית עין־השופט

השר גור: דחיית דו"ח גדיש היא שערוריה לאומית, כספית ואנושית

ח"כ גרוסמן: ממשלת האחדות מתייחסת לקופ"ח כעסק כלכלי; גניזת הדו"ח תגרום פגיעה חמורה

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

„אני מסכים עם מי שטוענים כי כל יום דחיה נוספת של דו"ח גדיש הוא בבחינת שערוריה לאומית, שערוריה כספית ושערוריה אנושית. מתוך ידיעה מוחלטת של הדברים, אני יכול גם לומר שאין שום הצדקה לדחייה" — דברים אלה אמר אתמול שר הבריאות, מוטה גור, בהשיבו על חמש הצעות לסדר היום בפרשת דו"ח גדיש.

חייקה גרוסמן (מפ"ם) טענה כי לנוכח הליקויים בקופת־חולים, מעניקה זו את השירות הרפואי הזול והשווה ביותר, ועל מפלגת העבודה להתייצב באופן ברור וחד־משמעי לצד הקופה ולא כפי היא נוהגת היום. אם דו"ח גדיש ייגנז ואם המדינה לא תיחלץ לעזרת קופ"ח, תיפגע הרפואה הציבורית בישראל בצורה חמורה. „ממשלת האחדות, שבראשה איש מפלגת העבודה, אחראית במידה רבה למצבה של קופ"ח. במדיניותה בתחום זה משקפת הממשלה את המצע והמחשבה של המפלגה הליבראלית. זו מתייחסת לקופ"ח כעסק כלכלי, ללא כל היבטים סוציאליים".

אוריאל לין (ליכוד־ליבראלים) קרא להנהלת קופת־חולים להשלים עם החלטות הממשלה, המצמצמות את הסיוע הציבורי לנושא הבריאות. „איננו יכולים לעשות מהמדינה אנרכיה, שכאשר נרצה לא נקבל החלטות ממשלה ונאמר שהן אינן קי־מות מבחינתנו". גם תופיק טובי (חד"ש) האשים את ממשלת האחדות במצבה הקשה של קופ"ח. „מי שמרוויח מכך הם הבנקים. הם גובים ריבית בגובה של 95 אחוז מהקופה, על חשבון הציבור הרחב".

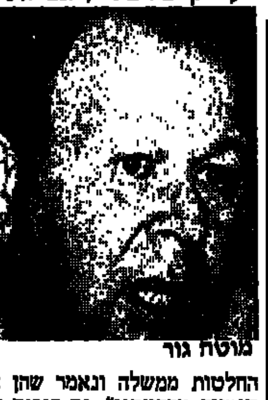

מוטה גור

שר הבריאות אמר בדברי תשובתו, כי מנתוני משרד האוצר עולה שהשחיקה הגדולה ביותר בקרב ציבור האחיות היתה אצל אלו העובדות בקופ"ח. לדעתו, אין מנוס מהעלאת שיעורי המס האחיד, משום שעלות שירותי הבריאות נמצאת כל הזמן בעלייה מסחררת. מאידך, צריכה גם התמיכה הציבורית לגדול בצורה מאוד משמעותית. הצעת האוצר כי התמיכה תעמוד השנה על 39 מיליון דולר „פשוט אינה באה בחשבון ואני מעריך שהיא גם לא תעבור. תמיכת הממשלה חייבת להיות גדולה יותר מ־50 מיליון דולר של השנה שעברה".

ח"כים נחלצים להגנת אלי קולס: מעשה לינץ'; אחרים: צריך לחקור

תגובות מעורבות נשמעו אתמול בכנסת ● גורם בפקולטה למשפטים: התקנון שונה לפני חודשים כדי לעזור לסטודנט ערבי

מאת יצחק שור ומוטי בסוק
כתבינו בכנסת

יו"ר ועדת החוקה חוק ומש־פט, אלי קולס, יקיים ביום ב' הבא ישיבה מיוחדת של הוועדה כדי לדון בהאשמות כלפיו, כאילו קיבל תואר בוגר ביה"ס למשפטים שלא כדין.

קולס הכחיש אתמול את הפירסומים לפיהם קיבל את תוארו שלא כדין, את הטענות כי נכשל ארבע פעמים בבחינות באוניבר־סיטה ואינו יכול לקבל את התואר. הגדיר אתמול „לשונות רעות של זוממי מזימות ועלילות דם". לדבריו, אנשים הגונים וישרים, המכירים את תקנות לשכת עורכי־הדין ואת תקנון הפקולטה למשפטים כבר הוכיחו שקיבל כדין את התואר.

„הפקולטה לא הקלה עליי, אלמלא הייתי איש ציבור, הייתי משלים את לימודיי זה מכבר", אמר קולס.

כמה ח"כים התפלגו אתמול בהתייחסותם לפרשה. ח"כ גאולה כהן: „זה מעשה לינץ'". חייקה גרוסמן: „זו עניינה של האוניבר־סיטה. אותי לא מעניין אם הוא קיבל את תוארו אחרי שמונה שנים או יותר". ח"כ וירשובסקי: „צדק צריך להיראות ולא רק להיעשות. אם יש משהו שעלול להיראות כאילו נעשה שלא כדין, יש לבדוק". שריד: „יש תמיהות ויש לבדוק." מיכאל איתן: „הנושא חייב להתבהר." פרוש ודורון: „העניין נופח".

גורם בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים שביקש לשמור על עילום שמו, אמר אתמול כי קולס נכשל בבחינה בדיני עונשין שלוש פעמים ולא ארבע, כפי שפורסם. תקנון הפקולטה למשפטים שונה לפני מספר חודשים ולא בשבוע שעבר. הדבר נעשה כדי לסייע לסטודנט ערבי ולא לח"כ קולס.

לדברי המקור, הוחלט לפני מספר שנים בפקולטה למשפטים, כי קולס לא יוכל לקבל תואר משום שלא סיים את לימודיו תוך שמונה שנים, כפי שמחייב התקנון. את ההחלטה קיבל סגן הדיקן לענייני תלמידים באותה תקופה, פרופ' קרצ'מר. לקולס היתה שיחה נוקבת עם הסגן, אך לא הצליח להניאו מהחלטתו.

אחרי חילופים בצמרת הפקול־טה למשפטים נפגש קולס עם פרופ' אינגלרד, הדיקן החדש, שאישר לו לסיים את הלימודים.

הצעה שהוסרה מסדר היום של הכנסת

צבן: לחקור הגורם הפוליטי בהתמוטטות של „סולל בונה"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

על חודו של קול — 19 נגד 18 — הסירה אתמול הכנסת מעל סדר יומה שתי הצעות לסדר היום של יאיר צבן (מפ"ם) ומרדכי וירשובסקי (שינוי) בנושא „סולל בונה". מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, טען כי הממשלה חייבת לעזור לחברה או לאשר להסתדרות לעזור לה. „אנחנו בהסתדרות נסיק את המסקנות", אמר.

יאיר צבן טען, כי פרשת „סולל בונה" היא מבחן אמת לכל חלקי הבית — „האם יהיה כאן יחס ענייני, יושר אינטלקטואלי ואחריות ציבורית או שמא יהיה נושא זה טרף למחלוקת פוליטיות. כמפעל על סף התמוטטות צריך לחקור את הנהגות ההנהלה". הוא הביא תקווה כי תיערך חקירה ב„סולל בונה" שמסקנותיה יפורסמו ברבים. אחד הגורמים המאורעים והמצערים במצב זה, הוא כי יש לשלב את [illegible] במעולות ההנהלה.

צבן טען עוד, כי כשמפעל מתמוטט יש לבדוק גם את השפעת מדיניות הממשלה עליו, בהיבט הפוליטי והכלכלי. לדבריו, בפרשת „סולל בונה" בולט השיקול הפוליטי. גורמים קובעים בליכוד שמו להם למטרה למוטט את המשק ההסתדרותי. שר האוצר מודעי צוטט כמי שאמר בחדרי חדרים כי עד שדוד לוי ימוטט את [illegible] אותו על קרשי הזירה הפוליטית והכלכלית. לדברי צבן, החליטה ממשלת [illegible] לא לתת ל„סולל בונה" לבצע את בניית שדות התעופה בנגב, ובמקום חברה „כחול־לבן", ביצעה את העבודות חברה קבלנית אמריקנית.

מרדכי וירשובסקי (שינוי) טען כי יש להרחיק מ„סולל בונה" כל מי שגרם לנפילת הקונצרן, צריך לעזור לה, אולם קודם־לכן יש לבצע בה בדיקה יסודית. יש לעשות הכל כדי ש„סולל בונה" לא תיפול, שכן נפילתה יכולה לגרום נזק בל ישוער לכלכלת המדינה.

סגן שר האוצר עדי אמוראי, הבטיח כי כל עזרה כספית של הממשלה ל„סולל בונה" תובא תחילה לאישור הכנסת באמצעות ועדת הכספים. הוא הביע תקווה כי הסיוע „יעמיד את החברה על הרגליים".

נדחתה הצעת אמוראי

ברוב קולות של ח"כים מרוב סיעות הבית, נגד סיעת המערך, נדחתה בקשתו של סגן שר האוצר, עדי אמוראי (מערך) להסיר מסדר יומה של הכנסת הצעה של מיכאל איתן (חרות) בנושא אמצעי בקרה ופיקוח ציבורי על הזרמה ממשלתית למפעלים כושלים. ההצעה תידון בוועדת הכספים.

איתן ציין בדברי ההסבר להצעתו, כי בחינה מדוקדקת של הצעות הממשלה בסוגיית הסיוע ל„סולל בונה", העלתה שזו לא בדקה ביסודיות את הסיבות למשבר בחברה ההסתדרותית, לא קבעה קריטריונים לסיוע לכלל החברות בענף הבנייה ולא קבעה אמצעי הגנה ופיקוח שיבטיחו כי הסיוע יופנה למניעת אבטלה ולהבראה אמיתית.

לדעת איתן, עם ישראל צריך להיות מודאג במיוחד נוכח המתרחש בבנק הפועלים. הנהלת הבנק הזרימה בשנים האחרונות מאות מיליוני דולרים למפעלים ולחברות הסתדרותיות ללא ביטחונות מתאימים, בניגוד לכללי הבנקאות הסבירים ותוך הפרת אמונם של בעלי המניות. להנהלת הבנק, כמו לכל אזרח בישראל, ברור כי לממשלה אין כל אלטרנטיבה אלא להעביר לבנק הפועלים כל סכום כספי שימנע את התמוטטותו של הבנק ואת הנזק למערכת הבנקאית הלאומית כולה לאחר מכן. איתן תבע, כתנאי מוקדם לאישור הסיוע הממשלתי למפעלי חברת־העובדים, בדק בית בהנהלת בנק הפועלים והגברת הפיקוח הציבורי הבלתי־תלוי במה שנעשה בין כתליו.

בתגובה אמר סגן שר האוצר, עדי אמוראי, כי „סולל בונה" נפלה משום שלא צימצמה את מצבת העובדים שלה, בהתאם לחדירת־שוק הבנייה במשק המדינה. החברה לא רצתה לפטר עובדים ותיקים וציפתה שמצב משק הבנייה ישתפר.

בנושא בנק הפועלים, טען אמוראי, כי גם „פורד" ו„רב בנק" האמריקניים נכנסו לעובי הקורה והצילו בנקים רק כשהיה מדובר במוסדות כספיים ענקיים ונכלל לאומים.

בכנסת
מוטי בסוק ויצחק שור

קבר לעשירים בלבד

„אני תוהה אם אין מקום להעמיק את כלי הביקורת של משרד הדתות, כדי שעניין כה רגיש, כמו מחירי חלקת קבר, לא יהיה זקוק לחשיפה בתוכנית הטלוויזיה „בלבוטק" — אמר אתמול השר ללא תיק, יוסקה שפירא (מורשה), בהשיבו לשאילתה בעל־פה של חייקה גרוסמן (מפ"ם).

גרוסמן התלוננה, כי אנשי חברה קדישא גובים כספים תמורת חלקות קבר, למרות שהיו אמורות להינתן חינם.

יצחק ארצי (מערך־ל"ע) טען כי בבתי־קברות ישנים ניתן לרכוש חלקת קבר רק תמורת 2000 עד 3000 דולר לחלקה. הקבורה במקומות אלו הופכת לפריבילגיה לעשירים. רן כהן (ר"צ) הביע תמיהה על הממשלה, שאינה ממצה את החוק עם העבריינים, אנשי חברת קדישא. הוא ציין כי בשעת הקבורה ממש נדרשת המשפחה לשלם כסף לכיסי הקוברים.

בהיעדרו של שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, השיב למלינים השר יוסקה שפירא. הוא שיבח את כלי התקשורת. „החושפים מפעם לפעם נגעים בחיינו, ונושאים רגישים ביותר. לנוכח התלונות הרבות — בישר השר שפירא — „הוקמה במשרד לענייני דתות ועדה משותפת למוסד לביטוח לאומי, שתצטרך לבדוק אם חברות הקדישא עומדות בתקנות שנקבעו על־יד הנהלת המשרד. הוועדה גם תבדוק אם יש פרצות בתקנות, שנוצלו לרעה".

צו יחייב ביטוח הנוסעים מפני פשיטת־רגל של חברות התיירות

משרד התיירות יוציא צו המחייב סוכני נסיעות לבטח את רוכשי הכרטיסים והנוסעים מפני סכנה של פשיטת־רגל מצד חברות תיירות ונסיעות. הודעה על כך נמסרה אתמול בוועדת הכלכלה.

זכויות התיירים והנוסעים יובטחו החל מ־15.6.86, קבעה הוועדה. לפי החלטתה יוכלו סוכני נסיעות להפקיד ערבות בנקאית או להצטרף לקרן הדדית.

שאקי יביא מחרתיים לקואליציה התיקון לחוק נגד הסתה גזענית

נציג השדולה הדתית, אבנר שאקי, יביא מחרתיים להנהלת הקואליציה נוסח מתוקן של הצעת החוק נגד הסתה גזענית.

עד עתה עוכב החוק בידי הימין והדתיים, שטענו כי לפי החוק שהוגש בידי הממשלה, מותר יהיה להפליל יהודי דתי שסירב לקבור גוי על־ידי יהודי. את הנוסח החדש גיבש פרופ' אבנר שאקי עם עו"ד יעקב ויינרוט. על־פי ההצעה, אסור יהיה לפרסם הסתה שיש בה לפגוע בבני מיעוטים. מיעוט יכול להיות על בסיס לאומי, אתני, ותרבותי. נוסח החוק אינו מזכיר את המלה „דת". פגיעה במיעוטים יכולה להיות גם ביחיד. פגיעה היא השפלה והעלבה.

גרוסמן תובעת לחקור אי־סדרים במועצת ירוחם

יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת, חייקה גרוסמן, פנתה אתמול במכתב ליועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, בתביעה לחקור אי־סדרים חמורים בקופתה של מועצת ירוחם. הממצאים נחשפו בידי רואה החשבון יהושע מאירי, לבקשת פקידים בכירים במשרד הפנים.

לפי ממצאים אלה של רואה החשבון, מגיעים חובות ירוחם בסוף ספטמבר 1985 ל־4.1 מיליון שקלים, שעה שהגבייה העצמית בעיירה הגיעה רק ל־42 אחוז. ההוצאה היתה כמעט כפולה ביחס להכנסות ולתקציב; שכר ראש המועצה וסגנו הועלה בשתי דרגות לפחות; בוצעו תשלומים ללא חוזים; התגלו אי־סדרים בניהול תלושי הדלק ועוד.

במכתב דומה פנתה חייקה גרוסמן גם ליו"ר הוועדה לביקורת המדינה, פרופ' דוד ליבאי, וביקשה לקיים דיון דחוף שמא יש בממצאי רואה החשבון חשש לעבירה פלילית. גרוסמן הגישה בנושא זה הצעה רגילה לסדר היום.

„יריות פתיחה" בוויכוח בין ניצים ליונים לקראת ועידת „העבודה"

מאת דורית גפן,
כתבתנו לענייני מפלגות

ויכוח בין ניצים ליונים התגלע בדיון שקיימה הוועדה המכינה של ועידת מפלגת העבודה לשלום, בטיוטות ההצעות המדיניות שהוכנו על־ידי הוועדה המדינית. בדיון השתתפו גם ראש הממשלה שמעון פרס ושר הביטחון, יצחק רבין.

במרכז הוויכוח שהתנהל בוועדה המכינה, עמד הסעיף הרביעי בפרק העוסק ביעדי ישראל במו"מ לשלום. בסעיף שהובא לדיון נאמר: „הבטחת גבולות בני הגנה באופן שהמערך הביטחוני של כוחות צה"ל וההתיישבות הכולל את בקעת הירדן וצפון מערב ים־המלח, גוש עציון, סביבות ירושלים ודרום רצועת עזה — יהיו לעת שלום בשטחה הריבוני של ישראל. הירדן יהיה גבולה הביטחוני של ישראל. השטחים שיפונו יפורזו, ויקבעו הסדרי ביטחון חיוניים לישראל וצבא זר לא יחצה את הירדן. ישובים יהודיים בשטחים שיפונו יוכלו להישאר על מכונם וייבטח שלומם ובטחונם של המתיישבים".

הוויכוח נסב סביב השאלה העקרונית, האם על מפלגת העבודה לצייר מפה ולקבוע גבולות כעמדתם של הניצים, או להסתפק בניסוח כולל על הבטחת גבולות בני הגנה ללא פירוט נוסף. בדיון סוכם להשאיר את הסעיף, אף כי הוחלט להסיר את דרום רצועת עזה מהניסוח על־פי הצעתו של ראש הממשלה. נקודה אחרת שהיתה במחלוקת התייחסה למשפט שעסק בשטחה הריבוני של ישראל, שפירושו למעשה, סיפוח אותם אזורים הכלולים בגבולות ההגנה שמציע המסמך. גם בפיסקה העוסקת בגורלם של הישובים היהודיים בשטחים שיפונו התגלעו חילוקי־דעות. בדיון הודיעו חברים כי יציעו הסתייגויות בוועידה בנושאים אלה.

אשר לסעיף הראשון הוחלט לשנות מעט את ניסוחו, ובמקום המקור — „קיום מדינת־ישראל כמדינתו של העם היהודי וכמדינה דמוקרטית בעלת רוב יהודי גדול ויציב תוך שיוויון זכויות מלא לאזרחים הלא־יהודים" — תוקן הסעיף לפי הנוסח הבא: „קיום מדינת־ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית בעלת רוב יהודי גדול ויציב, תוך שיוויון זכויות מלא לאזרחים יהודים כלא יהודים".

ויכוח אחר התעורר בפרק ו' של המסמך. הנוסח המקורי היה: „בדרך לשלום תיזום ישראל גם הסדרי־ביניים. במו"מ תהיה ישראל מוכנה לדון בכל הסדר ביניים, לרבות תוכנית האוטונומיה על יסוד הסכמי קמפ־דיוויד. בכל הסדר ביניים תימשך שליטה ישראלית מלאה אל אזורי הביטחון וההתיישבות המפורטים בסעיף ב' 4".

שר הביטחון, יצחק רבין, טען כי אי־אפשר לכתוב שישראל מוכנה לדון בכל הסדר ביניים ותוך־כדי כך להעמיד תנאים. הוחלט להסתפק בניסוח: „כי בדרך לשלום תיזום ותדון ישראל גם בהסדרי ביניים", ללא הפירוט שהיה קודם־לכן. נודע, כי גם בעניין זה תהיה הסתייגות בוועידה מצד הניצים.

הדיון המדיני לקראת הצעות והחלטה של הוועידה הבליט פעם נוספת את הוויכוח הקיים במפלגת העבודה בין הניצים ליונים. הוויכוחים יישמעו בוועידה בעת הדיונים על הצעות ההחלטה שאושרו כבר שלשום על־ידי הוועדה המכינה, ובעיקר בדיון שיהיה על ההסתייגויות — גם של הניצים וגם של היונים.

המסמך המדיני, המתקרא „מדיניות ישראל לשלום עם ירדן והפלשתינים", מונה שישה פרקים. הפרק השישי קובע, כי מפלגת העבודה תיזום הידברות נרחבת עם אישים וגורמים פלשתיניים המכירים בישראל ושוללים את הטרור ותעודד את פעילותם של גורמים אלה, כל זאת כדי לקדם את ההבנה בין ישראל לבין הערבים הפלשתינים ואת תהליך השלום. במסמך שאושר, גברה ידם של הניצים בשאלת איזכור אש"ף. בפרק ג' נקבע, כי אש"ף וכל ארגון אחר המושתת על האמנה הפלשתינית השוללת את זכות קיומה של ישראל ואת קיומו הלאומי של העם היהודי או הפועל בשיטות הטרור, אינו יכול להיות שותף למו"מ. בוויכוח המוקדם שהיה בוועדה המדינית ביקשו היונים להציג את העניין לא על דרך השלילה, כי אם על דרך החיוב, ולהסתפק באמירה כי כל גורם פלשתיני המכיר בישראל ואינו פועל בטרור יכול להיות שותף למו"מ.

אך כאמור, יד הניצים גברה. גם בעניין זה צפויה הסתייגות של היונים בוועידה.

אם ועדת הכספים לא תאשר היום 42 מיליון דולר הלוואה

מגדלי הכותנה מאיימים: נסגור כבישים ונגיע לכנסת

מנחם גלעד בכינוס חירום: המשבר זמני; ללא הסיוע יתמוטט ענף רווחי

מאת חיים מרגלית
כתב „על המשמר"

„אם ועדת הכספים של הממשלה, שתדון היום בסיוע למגדלי הכותנה, לא תיענה לבקשה לאשר הלוואה בסך 42 מיליון דולר, צריך לסגור כבישים ולהגיע לכנסת" — כך בתעו אתמול מגדלי כותנה בכינוס חירום במעלי „גרנות".

ראש המטה להצלת הכותנה, מנחם גלעד, אמר כי ענף הכותנה נמצא במשבר זמני. לדבריו, שטחי הכותנה מקיפים 650 אלף דונם והם הענף החקלאי הגדול ביותר, הושקעו בהם בעשור האחרון מיליארד דולר במערכות השקיה, מיכון, מגפטות והובלה. באותו שנים הכניס יצוא הכותנה יותר מ־1.4 מיליארד דולר לקופת המדינה, ועל כן חייבת הממשלה לעזור למגדלי הכותנה ולא לפגוע בענף שלערכו המוסף — 90 אחוז — אין דומה בכל ענף אחר במשק הישראלי.

גלעד הרגיש, כי הגיע הזמן ששר החקלאות, אריה נחמקין, יתחיל לפעול בממשלה למען המגדלים, כפי שהבטיח בעבר.

מנכ"ל מועצת הכותנה, יוסף דלומי, מסר כי לפי נתוני המועצה, יצומצמו השנה שטחי הכותנה בכ־30 אחוז, הן בגלל משבר המחירים בשוק העולמי והן בגלל הגזירות על שימוש במים שהטילה נציבות המים בגלל המחסור בגשמים. הוא העלה על נס את הרמה המקצועית של מגדלי הכותנה שהביאו את ישראל למקום הראשון בעולם בהיקף יבולי הכותנה, והוסיף כי מגדלי הכותנה היו הראשונים שנצלו מייקולחים וסייעו לשיפור איכות הסביבה. לדבריו, החשש הגדול הוא, שהקטנת שטחי הכותנה תביא לנסיגה ולהפסד שווקים בחו"ל, לאחר השקעת עמל רב.

ועדת הכספים: תנו להם הכסף

מאת כתבנו בכנסת

ועדת הכספים הממליצה לממשלה להעמיד לאלתר לרשות ענף הכותנה הלוואה מתאימה, צמודה לדולר וללא ריבית, שתנאיה יסוכמו בין משרדי החקלאות והאוצר ומועצת הכותנה.

בהמלצות ועדת משנה של ועדת הכספים, שאושרו בידי מליאת הוועדה נאמר, כי ענף הכותנה הוא גדול גידולי השדה, והוא מהווה כ־50 אחוז משטח השלחין בארץ. הענף נקלע למצוקה זמנית בשל שפל עולמי במחירי הכותנה וסכסור עמוק בידי מדינות אחרות.

עין בעין

„צהריים טובים לנאצים" — פתח כהנא ונענה במטח של עגבניות וביצים

תנועת „כך" בהופעה פומבית מול בית הקיבוץ הארצי: כהנא נשאר באוטו

מאת אבי בניהו,
כתב „על המשמר"

אתמול בא כהנא אל „גוב האריות". אבל האריות במעט לא שאגו. כבר בשעות הבוקר התפשטה השמועה בבית הקיבוץ הארצי, כי ח"כ מאיר כהנא קיבל רשיון להפגין בשעת צהריים מול בית הקיבוץ הארצי, ברחוב לאונרדו דה־וינצ'י בתל־אביב.

בשעה 12:30 עצרה מול הבניין בן שבע הקומות מכונית טרנזיט כחולה, ומתוכה יצאו חמישה בחורים חסונים. הם פרשו מערכת כריזה ותלו דגלי ישראל, וביניהם כרזת הארגון הצהוב של „כך". במקום התאספו עשרות ואחר־כך מאות אנשים, חברי קיבוצים, פעילי הבית וחיילים רבים מחילי־האוויר שיצאו מהמחנה הסמוך כדי לצפות במחזה.

ב־12:50 בא ראש התנועה, מלווה בשני שוטרים.

כשכהנא פצה את פיו ואמר: „צהריים טובים לנאצים של הקיבוץ הארצי", הושלכו מגג הבניין שקיות חלב, תפוחי עץ, עגבניות וביצים. „מיטב התוצרת החקלאית", אמר מישהו. כהנא המשיך בדבריו ומנה את שמות קיבוצי השומר הצעיר, שלדבריו יושבים על אדמות ערביות: „נקים מחתרת נגדכם, נחסל אתכם; הקיבוץ הארצי הסטליניסטי דפק את עדות המזרח ואת יהודי תימן והם לא ישכחו". במקום התפתחו חילופי מהלומות. אנשי כהנא שרפו דגל אדום, ומישהו מהקהל שגנב את דגל „כך" הצהוב הצית אותו במדרכה שממול.

לכהנא היה גם מסר למשטרה, שלדבריו, לא מגינה עליו. במשך כל העת נשא דברים מתוך מכונית הטרנזיט שחלונותיה סגורים מחמת „הכל טוב" שנזרק לעברו.

אחרי מחצית השעה עזב כהנא את המקום והקהל התפזר. המשטרה החליטה לשחרר את משה אמסלם מקבוץ סער, פעיל במחלקת התחבורה שנעצר ועל ידיו הושמו אזיקים, אולם המפתחות של האזיקים נעלמו. „מי נעל אותו", קרא שוטר „המפתחות אצל משמר הגבול, והם כבר הלכו". „מסכן צריך לשחרר אותו. עשר דקות אחר־כך שוחרר אמסלם עם מפתח „מסטר".

כאן, בשורה האחרונה, צריך לכתוב שכהנא — שבעת האחרונה נחסם ולא מצליח לדבר בשום ישוב — הצליח לעשות זאת דווקא מול בית הקיבוץ הארצי. הוא אשר אמרנו, האריות לא שאגו.

„כך" הם התגוננו מהתוצרת החקלאית

כהנא וקומץ תומכים מסתתרים מאחורי הטרנזיט הכחול. (צילום: י.פ.פ.א)

בשנת העבודה החדשה שתחל באפריל '86

לראשונה בצה"ל יתאמנו רק חלק מיחידות המילואים במערך השדה

במסגרת רה־ארגון המושתת על סבב אימונים תלת־שנתי לצמצום הוצאות

מאת אלכס פישמן
כתבנו הצבאי

שנת העבודה החדשה בצה"ל, שתחל באפריל '86, תהיה השנה הראשונה שבה יתאמנו רק חלק מיחידות המילואים של מערך השדה בכוחות היבשה. חלק אחר של היחידות לא ייקרא לאימון. זאת, בניגוד לשנים קודמות שבהן זכה כל מערך השדה של צה"ל לאימון כלשהו במסגרת המילואים.

מתכונת האימונים החדשה של יחידות המילואים בצה"ל היא בבחינת שינוי עקרוני בשיטת האימונים, שנועד לבטא את הקושי התקציבי במתן אימון נאות לכל מערך המילואים ביחידות השדה.

לפיכך, כדי להטמיע את לקחי מלחמת לבנון ולאפשר אימון בהיקף סביר לפחות לחלק מיחידות המילואים, בוצע רה־ארגון הבנוי על סבב אימונים תלת־שנתי. בשנה הראשונה ייקראו לאימון מקיף יחידות מילואים מן הקו הראשון המשרתות בחזיתות הקריטיות. גם בקרב יחידות אלה נקבע סדר־עדיפויות, כאשר ביחידות החי"ר, למשל, ניתנה עדיפות לחי"ר מובחר לעומת חי"ר רגיל, ואילו לחי"ר רגיל ניתנה עדיפות על פני היחידות הממוכנות.

התוכנית החדשה איפשרה גם חיסכון בשווי של 12 מיליון ש"ח בשעות מנוע, בהשוואה להוצאות על מרכיב זה באימון היחידות בשנה החולפת.

אנשים ואירועים

ישראל וספרד יפיקו סידרת טלוויזיה משותפת

הסכם תרבותי־תקשורתי ראשון בין ישראל לספרד מאז כינון היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות לפני כחודש, אמור להיחתם היום בירושלים, בין רשות השידור הספרדית לבין רשות השידור הישראלית וחברות ההפקה הישראליות „קסטל" ו„עירן".

לקראת חתימת ההסכם נפגש אתמול סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, עם מנכ"ל רשות השידור בספרד, חוזה מריו קלוינו, מנהל הטלוויזיה הספרדית, רמון קרידה, ונציגי רשות השידור והחברות הישראליות.

נבון בירך את הצדדים על ההסכם כאומרו כי טבעי מאוד, לדעתו שההסכם הראשון בין שתי המדינות עוסק בתחום התרבותי. במסגרת ההסכם יפיקו הספרדים והישראלים, במשותף, סידרה טלוויזיונית באורך של שלוש שעות בנושא שירת ספרד, התפתחותה וגלגוליה בחבלי העולם (ספרד, ישראל, יוון, תורכיה וצפון־אפריקה). הסידרה תהיה בעיקר בידורית. בין האמנים הישראלים המוצעים להשתתף בסידרה: יהורם גאון, רבקה רז, דוד ברוזה ואחרים. (עתים)

זמרת האופרה (באמצע) בהגיעה אתמול ארצה. (צילום: עדנה בר־רומי)

מונסרה קאבאייה פעם ראשונה... פעם שניה... שלישית — הגיעה!

כוכבת האופרה המפורסמת, מונסרה קאבאייה, הגיעה אתמול לישראל כדי להשתתף ברקוויאם של ורדי, בביצוע התזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של זובין מהטה.

קאבאייה, שביטלה את בואה לארץ פעמים מספר בעבר, הגיעה הפעם כדי לבצע תפקיד מרכזי ביצירה הגדולה לצידם של סולנים אחרים מרחבי העולם ומקהלת גכינגר קנטוראיי משטוטגארט. (עתים)

בית יגאל אלון יושלם תוך שנה

מאת כתבנו בעמק

נשיא המדינה, חיים הרצוג, ושר הביטחון, יצחק רבין, בני משפחה, קרובים וידידים, רבים השתתפו אתמול באזכרה במלאות שש שנים למותו של יגאל אלון, שנערכה בגינוסר.

הנשיא הרצוג אמר באזכרה, כי מן הדין שמורשת אלון תלווה אותנו לאורך ימים. הוא העלה על נס את דמותו של אלון.

קודם לטכס האזכרה התכנסו בני המשפחה והידידים כדי לשמוע דין וחשבון על התקדמות הקמתו של בית יגאל אלון לחוף הכנרת, בגינוסר. מולה כהן מראשי המועצה להנצחת אלון, אמר כי תוך שנה תסתיים בניית המקום, שישמש מוזיאון לתיעוד ולימוד תולדות אלון בגליל. לדבריו, עד היום הושקעו בבניין יותר מ־4 מיליון דולר, כמעט כולם מתרומות.

הרב פיינשטיין ייקבר היום בירושלים

ניו־יורק — הרב משה פיינשטיין מגדולי הפוסקים בעם היהודי בדורנו, מת אור לאתמול בניו־יורק לאחר מחלה ממושכת. בן 91 היה במותו.

הרב פיינשטיין, רב ופוסק, היה ממנהיגי היהדות האורתודוכסית בארה"ב וכן גם יו"ר הסניף האמריקני של „מועצת גדולי התורה" של אגודת ישראל. היה פעיל בהכוונה ובהשגת סיוע למוסדות „החינוך העצמאי" של אגודת ישראל בארץ.

הוא נולד ב־1895 בעיירה אוזדא ליד מינסק ברוסיה.

ארונו מובא לישראל וההלוויה תתקיים היום בירושלים. (עת"י)

עכו שוב „מכה" את המרכז: פסטיבל של מקהלות ופרחים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

לאחר הצלחה רבת־שנים של הפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו, יונהג באביב השנה, בחול־המועד פסח, פסטיבל חדש למוסיקה קולית, משולב בתערוכת פרחים.

האירוע יתקיים בעכו העתיקה ויטלו בו חלק מקהלות סולנים והרכבים מוסיקליים אחרים. האירועים יתקיימו במשך יומיים באולמות שבגני הפסטיבל ובמשך חמישה הימים הנוספים בחאן אל־עומדאן. המנהל האמנותי של האירוע הוא יוסי זייברט, חבר קיבוץ יסעור, מנצח מקהלת הגליל המערבי ומנהל חבורת הזמר האזורית.

הצד האפל של המגילה

(צילום: אליהו הראתי)

„צנזורה אתיאיסטית"

מחבר מגילת אסתר לא חס על אנשי פרס ומדי, על כבודה של נערה יהודיה ועל שמם הטוב ומוסרם הנעלה של היהודים — אך הוא בהחלט חס על כבודו של אלוהי ישראל ודאג שמעללי המגילה לא ייוחסו חלילה לאל הטוב והמיטיב

מאת יעקב רבי

[illegible] האראסראזות של מדרשי [illegible] על מעשה מרדכי ואסתר מסופר, כי [illegible] שהמן היה הולך לפני מרדכי [illegible]: „ככה ייעשה לאיש אשר המלך [illegible] ביקרו" — היו בני ישראל הרואים [illegible] נטו אחיהם מהלכים מימינו [illegible] וקוראים: „ככה ייעשה לאיש [illegible] שבשמיים חפץ ביקרו". [illegible] יצאו היהודים את רצונו של מלך [illegible] ביצעו של הקדוש ברוך הוא.

[illegible] ואמרה להלן אגדת חז"ל) היה [illegible] מקלס ואומר: „ארוממך ה' כי [illegible] לא שמחת אויבי לי". ככתוב [illegible] ואילו תלמידיו השמיעו אף [illegible] מתהילים: „זמרו לה' חסידיו [illegible] קודשו. כי רגע באפו חיים [illegible]".

[illegible] וטעמה

[illegible] החז"לי להחזיר את שם [illegible] את כבודו לדרמה מהתוארת [illegible] אגמה. שבה, כידוע, הוא בולט [illegible] תיקון זה או מילוי חיסרון [illegible] מיוחדת של בעלי האגדה? שכן, [illegible] היא אמנם מגילה „אתיאיסטית". [illegible] נזכרת אפילו פעם אחת בשם [illegible] אין היא סיפור לאידתי וכל שכן [illegible] ושם ניכרים היטב עקבותיה [illegible] ואפילו סימניהם של מינהגי [illegible]אתאיסטים, אם לא של אמונת־[illegible].

[illegible] היה עקבי בסירובו לכרוע [illegible] להמן האגגי, אשר המלך [illegible] שם „את כסאו מעל כל השרים [illegible]". מה טעם סרבנותו של מרדכי? [illegible] כלל טקסי מקובל בכל חצרות [illegible] קדם? האם לא משום שמרדכי [illegible] כי הכריעה וההשתחוויה הן ביטוי [illegible] לישות אלוהית אחת ויחידה [illegible], אפילו הוא שר ונגיד?

[illegible] ביוגרפי־היסטורי: גיבור המגילה [illegible] הקוראים באיש יהודי... ושמו [illegible] בן שמעי בן קיש איש ימיני. [illegible] מירושלים עם הגולה אשר הגלה [illegible] מלך בבל". כל יהודי שהיה אמור [illegible] את המגילה ידע אל נכון כי אותה [illegible] נבוכדנאצר לא היתה רק שילוח [illegible] אלא היתה כרוכה בחורבן [illegible] ונהרסה בית המקדש לה' אלוהי [illegible]. אילו ביקש מחבר המגילה להעלים [illegible] את נוכחות האלוהים מתודעת [illegible], לא היה מזכיר גם את הגלייה ההיא.

„מקום אחר"

[illegible] את הדרש הסתום, המוזר ועם [illegible] בין מרדכי ואסתר בפרק ד' [illegible]. מרדכי נוזף בבת־דודו המלכה: [illegible] נפשך להימלט בית המלך מכל [illegible]. כי אם החרש תחרישי בעת הזאת, [illegible] והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר!..." [illegible] אסתר ואומרת למרדכי: „לך [illegible] את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו [illegible] תאכלו ולא תשתו שלושת ימים, וגם [illegible] אצום".

[illegible] הוא אותו „מקום אחר" נסתר ועלום [illegible] את היהודים ממזימות המן? כלום אין [illegible] כל קורא עברי יודע כי הכוונה [illegible] אברהם יצחק ויעקב? ואם אסתר מבקשת להכריז צום, הרי ברור שבישראל אין צמים סתם אלא התענית מופנית כקריאת־חירום אל מישהו: יש לה נמען מסויים מאוד, אלוהי, האמור לקלוט את קריאת־החירום ולהושיע את הצמים. אם יעלה רצון מלפניו.

סיטואציה גלותית

אם מחבר המגילה מזכיר מינהגי פולחן יהודיים ואם בדיעבד הוא מודה בקיומו של „מקום אחר" טמיר ונעלם ורב־עוצמה, מדוע הוא נזהר כל־כך לטשטש את זהותו? מדוע הוא מפעיל על סיפורו את המיספריים של „צנזורה אתיאיסטית"?

מקצת תשובה על שאלה זו אנו מוצאים בדברי המן אל אחשוורוש: „ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים בכל מדינות מלכותך, ודתיהם שונות מכל עם ואת דתי המלך אינם עושים..." כך מאופיינת הסיטואציה המיוחדת במינה שהיהודים שרויים בה. סיטואציה של גלות ונכר ופיזור והתבדלות באמונות ומינהגים ואורחות החיים מכל שאר העמים.

שוני מפליג זה הוא שורש ויסוד לחשדנות ואיבה מצד אומות העולם: הוא־הוא מקורה של שנאת ישראל, והוא בלית ברירה הסיבה לאילוצי התנהגותם של היהודים, אם לטוב ואם לרע. אפשר שהתנהגות זו היא לעיתים לא־סימפאטית, אבל מה אפשר לעשות? מה אין עושים למען הישרדות? בעל המגילה מעלה ביצירתו הבדיונית מצב שבו היהודים סומכים בעת צרה על תושייתם ועל כוחם בלבד, ולעזאזל ההגינות והמוסר ויפי־הנפש. מרדכי היהודי נוקט יוזמה של סוכן־חרש, של מודיע חופשי, החושף את מזימתם של בגתן ותרש להתנקש במלך: מעשה־ביוון זה עוד ישתלם למרדכי ולעמו כבוא היום. והוא רושם את אסתר בת־דודו לתחרות היופי המלכותית, אשר המנצחת בה תינשא לאחשוורוש ותהיה מלכה פרס ומדי. האין זה גועל־נפש אחד גדול? הככה ייעשה לבת ישראל כשרה? איך אפשר לסבול את מכירתה של אסתר למלך גוי? ואגב: דבר נישואי אחשוורוש עם יהודיה לא־נודעת משמש לדעת חוקרים סימן מובהק לכך שסיפור המגילה הוא בדיה, משום שמלכי פרס נהגו לשאת אך ורק נשים פרסיות, וממרום החברה).

לא על אחריות ה'

ולבסוף: נקמת היהודים, נקמה אכזרית — ההרג באנשי שושן הבירה ותליית עשרת בני המן, והמישתאות שערכו לאחר מכן. האם לא היתה זאת נקמת חינם, השתוללות הרג מיותרת? הרי מזימת המן כבר סוכלה גם בלעדי זהו אבל אין לבוא בטרוניה אל עם מנוסה בפורענויות אם מתחשק לו לחסל את החשבונות עם מבקשי רעתו, אפילו לא הספיקו הללו לבצע את זוממם ולעשות שפטים ביהודים. הנקמה, אפילו נקמת חינם, תשמש לקח לשונאי ישראל לעתיד לבוא.

מחבר המגילה לא חס על אנשי פרס ומדי, ולא חס על כבודה של נערה יהודיה שהיתה לקורטיזאנה בחצרו של מלך גוי, ולא חס על שמם הטוב של היהודים, על „מוסר היהדות" הנעלה שלהם. הוא התייחס בהבנה ובאהדה אל מעשיהם המפוקפקים, ואל אילוצי ההישרדות שהכריחו אותם להתנהג כפי שהתנהגו. אבל הוא חס על כבודו של אלוהי ישראל הטוב והמיטיב: בל ייחסו לו את היוזמה לכל המעללים האלה — את שירות המודיעין של מרדכי, את נטילת החלק של אסתר בתחרות היופי ואת הפרס של נישואים מלכותיים שזכתה בו, ואת נקמת־החינוך של היהודים בגויים. כל הדברים האלה, בין שאירעו בפועל־ממש ובין שלא היו ולא נבראו אלא משל ובדיון היו — נעשו על דעת מרדכי ואסתר כבני־אדם בשר ודם ועל דעת אחיהם היהודים — ולא, חס וחלילה, על אחריותו של אלוהים. לכן, מוטב שלא ייזכר ולא ייפקד שם ה' אלוהים בכל מגילת אסתר.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית לעמודי הפנים: עמית אנטר

עד־כן־ידע...

מה אומר חג הפורים לאנשים דתיים הומניסטים? ■ אברהם בורג: בוחר במסר החברתי ודוחה את המסר ההיסטורי ■ חיים באר: הפורים שאני חוגג הוא שדה הקרב שבתוכי

מאת רונית מורגנשטרן

לצד חגי היהדות האחרים, כמו ראש השנה, יום כיפור או פסח, נראה חג הפורים מאוד חריג. בניגוד לאיסורים השונים והמשונים שמייחדת הדת היהודית לכל חג ומועד, מתאפיין בפורים בפורקן כללי ונהוגה בו מצוות שתייה לשוכרה עד לא ידע. דווקא החג העליז ביותר של היהודים מבוסס על מיתוס ברוטלי, על פיו טבחו יהודים בגויים בנקמה על נסיון השמדתם.

כזכור, מרדכי היהודי הגא והצדיק מפקח על הטבח ואסתר, המלכה הבתולה, הדקה והיפה, תובעת בתוקף מאחשוורוש לתלות את עשרת ילדיו של המן כנקמה. העמך החילוני, שכל מעייניו בחג זה הוא בתחפושות בלבד, שכח כבר בעצם למה הוא חוגג. האדם הדתי קורא ומפרש את מגילת אסתר ומודע היטב למשמעותו של החג. מה אומר היום חג הפורים, כ־3000 שנה לאחר ימי שושן הבירה, לאנשים דתיים בעלי דעות הומניסטיות כמו אברהם בורג והסופר חיים באר.

„ועדת חקירה"

אברהם בורג פותח במצבירוח פורימי: „אחת האכזבות הגדולות שלי ממדינת ישראל וממשלת ישראל היתה, שבממשלה שבה לכאורה לא אמורות להיות שום מחלוקות, כי היא ממשלת אחדות לאומית, לא הוקמה עד היום ועדת חקירה לחקר הטבח הנורא שנעשה בשושן הבירה ובשאר ערי הממלכה הפרסית, בנוכחותם המאסיבית של יהודי שושן ובפיקוח די צמוד של מרדכי היהודי. אני קורא לכל חברי בתנועות המחאה ואנשי השמאל, הלוחמים למען זכויות האדם, להרתם למאבק ההיסטורי הצודק ולטהר את שמם של המפלגה, התנועה, המדינה והעם כולו נוכח האשמה היסטורית כוטה זו".

וברצינות, אברהם בורג: „זהו חג היסטורי. ראש השנה, כיפור, פסח, שבועות, הם חגים הנוגעים לתחום האמונה. חנוכה ופורים הם חגיגה של אירוע היסטורי. זו אבחנה חשובה כשמדברים על תודעה לאומית.

— איך אתה מתייחס אישית לחג הזה?

בורג: הרגשות שלי כלפי החג הם די מעורבים. מצד אחד אני מבין את מצבו של היהודי הגולה שהיה בכל הזמנים חבוט ומוכה ונרדא, ולכן נהנה לקרוא איך אבות אבותיו היכו כהוגן בגויים: מצד אחר, כ־ישראלי מודרני, שכוחו בידיו, אני שואל את עצמי האם המסר הזה, שהיה תקף יותר מאלפיים שנה, כוחו יפה גם היום, ואני לא בטוח בכך. יש לי יחס די אמביוולנטי לחג הזה שמורכב בעצם משני רבדים. מצד אחד חוגגים בו אירוע היסטורי על הטבח שכבו. מצד אחר יש לו מסר סוציאלי — בסוף המגילה חוגגים היהודים על־ידי משלוח מנות איש לרעהו. שמצביע על סולידריות קהילתית. גם הנוהג להעניק מתנות לאביונים מצביע על אחריות סוציאלית.

— ואיזה מסר אתה מעדיף?

— כיהודי מודרני אני בוחר את המסר החברתי של חג הפורים ודוחה את המסר ההיסטורי — אין מה להתגאות בו יותר מדי.

* * *

חיים באר: „חג הפורים גורר תגובות התייחסות שונות. בירושלים הרי נוהגים לחגוג את חג הפורים בתאריך שונה מזה שבתל־אביב. היה פרופסור אחד, יהודי, יליד גרמניה, שומר תורה ומצוות, שכשהיו חוגגים את פורים בתל־אביב היה נוהג לנסוע לירושלים וחוזר לתל־אביב כשהיו חוגגים את החג בירושלים. וכך היה נמנע מלחגוג אותו. אז גם זה פתרון.

„אני מתייחס אל החג באופן שונה לגמרי. אני טוען שצריך לראות כל דבר בהקשר ההיסטורי שלו. כלומר, לא צריך לראות את הדברים שקרו או מנקודת המבט שלנו כהווה. לכל עם יש בהיסטוריה שלו פרקים שהיום הוא לא היה חוזר אליהם ואף־על־פי־כן הוא ממשיך לחגוג את החגים המבוססים על פרקים מכוערים אלה. הדברים היו קשורים בתקופות אחרות. אין ספק שמבחינת הצד ההיסטורי של חג הפורים היה נסיון של צוררים, ובראשם המן, להשמיד את העם היהודי, כאשר היהודים נחלצים מן האויב. שעל פי הקבלה הוא האויב של האלוהות עצמה.

תהליך של עידון

„הקבלה פירשה את המאבק בין ישראל לעמלק כמאבק בין הרע והשטן לבין

(המשך בעמוד 6)

ושתי, אשה כלבבי

מאת יעל לוטן

חג משונה, פורים. מצד אחר, חביב ועליז, עם אלמנט של הוללות קרנוואלית, לא יהודית — מסיבות, רעשנים, שתייה כדת. הבעות פניהם של הילדים, אחוזי קסם התחפושת, נוגעות ללב כמו פניהם כאשר הם מאזינים לסיפורי מעשיות. ואני מהססת לצקת מים קרים על העליצות. חזו, שהמסורת היהודית, המעדיפה אנחה עטוקה אפילו בעת שמחה, מרשה לנו פעם בשנה.

אך מצד אחר יש משהו מאד לא סימפטי בסיפור מגילת אסתר. וכבר בילדותי חשתי אותו בחריפות. מצא־חן בעיני סרובה של ושתי להופיע בפני אורחיו הגברים של בעלה אחשוורוש, כחלק מן הבידור שהוא מספק להם — בנוסח המרגיז „יין, נשים וזמרה". לעומתה, הבתולה החסודה אסתר, שנבחרה כסחורה משובחת לשמש את יצרו של המלך, נראתה לי דוחה בחינחוניה. בדימיוני ראיתי אותה מפרכסת ומעכסת ומנפנפת בריסי עיניה, כדי להוציא מאדונה כל מיני הטבות לבני משפחתה ושיבטה. אלא שלא די בכך — הנקמה הגדולה שהיא ומרדכי נוקמים לא רק בהמן, אלא בכל בני ביתו עד אחרון ילדיו, עוררה בי תחושה קשה. האם עלי לשמוח על שתלו ילדים על עץ גבוה, משום שאביהם היה מנוול?

שאלות כאלה התעוררו בי עוד בגיל הגן, ובוודאי היו עוד ילדים רבים שחשו אי־נוחות בתום קריאת מגילת אסתר, אלא ששתקנו, כפי שילדים שותקים כשהם חשים משהו שאין הם בטוחים שמותר לומר בקול רם. יש ילדים שבתום סיפור „כיפה אדומה" הם מתמלאים רחמים על הזאב. ואילו נענש לא רק הזאב אלא גם הזאבה וכל גוריהם, יש לזכור שהסיפור היה נפסל כלא חינוכי גם בדורות קודמים, בהם האכזריות עוד לא נחשבה כבלתי מתאימה לסיפורת ילדים.

חג הפסח יש בו סממנים יפים אוניברסאליים: שחרור מעבדות, יציאה משיעבוד לאור גדול. כיוצא בזה חג החנוכה, שאף הוא חג חירות, שחרור מכיבוש זר. אבל בפורים התשתית ההיסטורית — ולא משנה אם זהו מעשה שהיה, או רק פנטזיה היסטורית — יש בה יסודות מכוערים ואני חוששת שהורים רבים עשו ועושים כמוני — מצביעים על הכיעור גם בשעה שהם מכינים את התחפושות לילדיהם. יש לא מעט שנאת נשים ושנאת זרים במסורת היהודית, וכיום אנו רואים את היסודות הללו מתגברים בחיינו החברתיים־פוליטיים. לולא כן, אולי היינו יכולים להתעלם מן הצד האפל שבמגילת אסתר. כפי שראוי לעשות כשמדובר בסיפורים עתיקים. אבל חיינו אינם מתירים לנו התעלמות כזו, בתקופה בה החינוך ההומניסטי, השיוויוני, נמצא במאבק קשה מול הגל העכור, הפרימיטיבי והפאשיסטי הגואה בחברתנו אכולת המיתוסים.

בת-ערובה

הממשלה מתעללת בקופת-חולים — טוען היו"ר, פרופ' חיים דורון. שר האוצר משתמש שלא כדין בסמכותו להחזיק את מפתח הקופה, ורואה בה קלף במאבק בין הליכוד למערך

מאת יוסף שמי

בהופעתו בישיבת המועצה הארצית של מרכז קופת-חולים הסיר יו"ר ההנ-הלה, פרופ' חיים דורון, את הכפפות ואמר „דוגרי": הממשלה מתעללת בקופת-חולים. וכי את מי תוקפים? פוגעים בעיקר באוכלוסיה חלשה של עיירות פיתוח ושל השכונות. אלה המבוטחים בקופ"ח הכללית. הממשלה החליטה על הענקת 10 מיליון דולר לקופ"ח. אך למעשה נמסרו שניים-וחצי מיליון. היו החלטות ועדת יעקבי, בעניין תוספת של 15 מיליון דולר לתקציב שנת 1985/6, ותוספת כ-40 מיליון דולר פיצוי שחיקה — אף גרוש לא הועבר לחשבונה של הקופה. ויש לזכור, הוועדה פעלה עם יפוי-כוח של הממשלה כולה.

פרופ' חיים דורון מסירים כפפות

ראש הממשלה מינה את יעקב גדיש כבודק-מבקר של קופת-חולים. המינוי נעשה בעצה אחת עם השר מודעי. גדיש הגיש צרור של המלצות, בין השאר על הצורך בתוספת תמיכה ממשלתית, פיצוי שחיקת ההכנסה, קונסולידציה של חובות. שום דבר לא בוצע. הגדול במוסדות שירותי הבריאות ממשיך לצבור ריבית בסך חצי מיליון דולר מדי יום ביומו. איזה סידרי ממשל זה? — שאל פרופ' דורון. — איפה עוד יכול לקרות ששר בממשלה אינו מבצע את החלטות הממשלה? ובכן, זה המצב לפני הרוטציה. ומה יהיה אחרי הרוטציה?

התנכלות בלתי-אחראית

יש לומר בבירור: השר מודעי הגדיל לעשות מכל קודמיו בשלטון הליכוד בהתנכלות לקופת-חולים, גדול מוסדות ההסתדרות, הנשלטת על-ידי מפלגת העבודה. מפלגה שותפה לקואליציה. השותפות הזו בממשלה, יותר משהיא מועילה לקופת-חולים היא חושפת אותה להתנכלות גורמים בלתי-אחראים והרסניים. שום מוסד ממוסדות הציבור במדינה לא ספג מכות כמו אלה שירדו על קופ"ח ושירותי הבריאות בכלל. נזכיר את שקרה בשנה האחרונה. את ההתנהגות המבישה עם החולים הכרוניים והגריאטריים שנשלחו לחדרי מיון ומשם חזרה. את התרוקנות בתי-החולים מתרופות וציוד עזר בשלבים השונים של ההתקוטטות בין האוצר ומשרד הבריאות. ועכשיו את הידיעות על מצב פשיטת רגל ממש של קופת-חולים. בממשלה הנוכחית כקודמתה דוחפת את קופת-חולים למיטת סדום של מצבי-חירום כספי, מאלצת אותה לחיות ממימון בנקאי, העולה הון תועפות ועל-ידי כך מתייקר עוד יותר השירות, מבלי שהדבר יוסיף כהוא זה למערכת. השימוש לרעה שעושה שר האוצר הנוכחי בסמכותו להחזיק את מפתח [illegible] דומה למה שהיה עושה שר [illegible] אנשים בטענות-סרק והחזיק בהם [illegible] שניתן, באישור או בלי אישור [illegible]

בישיבת המועצה הארצית הציג [illegible] קופת-חולים תקציב מאוזן, הכרוך [illegible] מכאיבים, כולל פיטורי עובדים [illegible] בהשקעות. למעשה בשיפוצים [illegible] עלולה להתנקם ביום מן הימים [illegible] מחלקות חיוניות, כשציוד מתכלה [illegible] שימוש. כן יהיה צורך להגדיל את [illegible] עבור התרופות. כל זה נעשה [illegible] ממה שעלול לקרות בגבול הצפוני [illegible] יתאזן בתנאי שהממשלה תפעל [illegible] להמלצות ועדת יעקבי וכן של [illegible] הכוונה בין השאר לקונסולידציה [illegible] הקופה. ללא התערבות מהירה [illegible] סיכוי להבראת קופ"ח ולהוצאתה [illegible]

מה יהיה אחרי ספטמבר

בעייה אחרת היא שינוי אופן [illegible] המס המקביל. מסתבר שבניגוד [illegible] וצדק חברתי, מחלקים את [illegible] המפתח המשונה שכל קופה [illegible] ההכנסה של מבוטחיה. קופ"ח הכללית [illegible] חלוקה לפי מספר המבוטחים. דבר [illegible] לטובת השכבות החלשות. אך [illegible] העיקרון הוא „להיטיב" עם אלה [illegible] אגב המס המקביל נזכיר, כי כעת [illegible] המעבידים עוד חצי אחוז (בסבירות [illegible] מהברוטו). ובכן, התוספת הזו היא [illegible] לשנה. ז"א, שבאמצע שנת התקציב [illegible] לחזור ולהטיל בחוק עוד היטל [illegible] אם יש צורך בהוכחה שקופ"ח היא [illegible] בידי „המאפיה", כהגדרתו החבינה [illegible] ארנס, הרי לכם הוכחה.

דברי ימי קופת-חולים [illegible] האחרונות משקפים בראי עקום את [illegible] במדינה מבחינה משקית וחברתית [illegible] גדולים, העובדים שלא למטרת רווח [illegible] עוד יותר לתוצאות המדיניות [illegible] הממשלה. שינוי מחירים בקפיצה [illegible] המרקיעה שחקים, שינויים [illegible] איחור בפיצוי השכירים עבור [illegible] ושחיקת השכר. פוגעים במוסד [illegible] קופ"ח, שהכנסתה צמודה לרמת [illegible] רמה נומינלית בעוד ההוצאות [illegible] לשינויים ריאליים במשק. [illegible] קופת-חולים נהפכה לבת-ערובה [illegible] בין-גושית, בין הליכוד לעבודה. [illegible] נוהג כאן בצורה דומה למנהג [illegible] בני-הערובה שהם מחזיקים. [illegible] המערך בממשלה אינם מצליחים [illegible] בת-הערובה וגם אין להם במה [illegible] כיום כך, מה יהיה אחרי ספטמבר [illegible] כששמעון פרס יהיה רק שר [illegible] האחרון יהיה השר מודעי. [illegible] אפשר לומר שהם לאו דווקא [illegible]

בדלנות „מתקדמת"

החלטתה של הרשימה המתקדמת לשלום לקרוא לשביתה כללית ב„יום האדמה" מפתיע את ראשי הציבור הערבי, הרואים בה מעשה בדלני

מאת קאסם זייד

הרשימה המתקדמת לשלום החליטה במפתיע לקרוא לשביתה כללית במגזר הערבי ב„יום האדמה". הוועדה המדינית של הרשימה החליטה גם לפרוש מהוועד להגנת האדמות, בטענה שהוא מנוצל על-ידי פעילי רק"ח ושיום האדמה מנוצל למטרות מפלגתיות. דובר הרשימה המתקדמת, עו"ד כאמל דאהר, שהסביר את פשר ההחלטה, אמר שלנוכח מדיניות הקיפוח, הפקעת האדמות והגזענות, חובה על הציבור הערבי לשבות ב„יום האדמה", כי זוהי התשובה ההולמת למדיניות האפליה והקיפוח.

בישיבה משותפת של הוועד להגנת האדמות והוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות, לדיון בהיערכות לקראת „יום האדמה", לא הציעו נציגי „המתקדמת", עם ח"כ מוחמד מיעארי בראשם, לקיים שביתה ב„יום האדמה". החלטתם המפתיעה, שהתקבלה מאוחר יותר, תוארה על-ידי יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות, אברהים נימר, כמעשה בדלני שאין לו על מה לסמוך. נימר, שלא חסך בביקורת על דרך פעולתו של הוועד להגנת האדמות, אמר: „חובה עלינו לשמור על אחדות השורות ולא לנצל את יום האדמה כקרדום לחפור בו".

לדעת נימר, אין שום הצדקה לקיים שביתה כללית ב„יום האדמה", בייחוד כשראשי הציבור הערבי החליטו שצעד זה הוא מיותר. וההחלטה של הרשימה המתקדמת עלולה רק להביא לפילוג השורות, דווקא כשהולך ומתגבש קונסנזוס ברחוב הערבי. מנהיגי „המתקדמת" היו צריכים להתעלות מעל לשיקולים המפלגתיים הצרים ולהניח בצידה את חילוקי הדעות ביניהם לבין חד"ש, סבור נימר. „אסור לערב את הציבור הערבי במשחק משיכת החבל, המתנהל מאז ומתמיד בין המתקדמת לבין חד"ש" הוא קובע. „הציבור הערבי לא יסלח לאלה שמנסים לפגוע באינטרסים הכלליים שלו ולהופכו לקורבן למריבות המפלגתיות".

בשטח נראה, שהציבור הערבי ברובו המכריע אינו מתכוון להיענות להחלטתה של „המתקדמת" לקיים שביתה כללית ב„יום האדמה". רבים אמרו לי שאינם מוכנים להיות צד ביריבות מפלגתית והם משוכנעים שהבדלנות של המתקדמת היא בעוכריהם.

נסיון העבר מלמד שהציבור הערבי מבוגר דיו כדי לדחות נסיונות בדלניים. ולא ימרה את פיהם של שני הוועדים, הוועד להגנת האדמות והוועד של ראשי הרשויות הערביות.

ייתכן שיש אמת בטענה של „המתקדמת", שהוועד להגנת האדמות נתון להשפעתם של אנשי חד"ש ומנוצל על-ידיהם למטרות מפלגתיות. אך האם ההחלטה של „המתקדמת" לפעול בנפרד ולפרוש מהוועד היא צעד נבון? האין הוא גובל בגאוויזם? האם על-ידי החלטה זו „המתקדמת" אינה מתכוונת להיראות כטובה ולוחמת מכולם?

ההגיון מחייב את „המתקדמת" ללחום על רעותיה בתוך הוועד להגנת האדמות, מה גם שהיא מיוצגת בו ופועלת בתוכו מאז הקמתו. דומה שבהחלטתה לפרוש מהוועד להגנת האדמות, המשותף לחוגים ציבוריים ופוליטיים ברחוב הערבי, „המתקדמת" פוגעת בכללי המשחק הפוליטי הדמוקראטי ודוחקת את עצמה לפינה כמו ידידה.

וגם אם נכונה טענתה של „המתקדמת", שהוועד להגנת האדמות נתון להשפעתה של חד"ש, לא זה הזמן לקרוא תיגר על הוועד, כפי שהיא עושה. יכולתי להבין את טענתה של „המתקדמת", לו היתה באה בזמן אחר. אני ואולי עוד רבים כמוני היינו סומכים את ידינו על ההצעה לקיים בחירות חדשות לוועד, לרענן אותו ולהכניס בו כוחות חדשים, שאינם מיוצגים בו.

למשל, לא ברור לי מדוע חברי מפ"ם הערבים, שבכל שנה לוקחים חלק באירועי „יום האדמה", לא יהיו מיוצגים בוועד. מדוע הם צריכים לשמש כגלגל חמישי ולהופיע בעצרות „יום האדמה" על תקן של טרמפיסטים. קל וחומר אחרי פרישתה של מפ"ם מהמערך?

דומה שייצוג הולם לחברי מפ"ם הערביים הוא צורך השעה, מה גם שהם יכולים לתרום מנסיונם ולהפעיל את השפעתם לקידום ענייני המגזר הערבי. אין זה סוד שכמה ראשי מועצות ערביות הם חברי מפ"ם, וידוע לכל שהם מהווים כוח דינאמי ובעל השפעה רבה לקידום האינטרסים של ערביי ישראל.

נחזור ונאמר, שלו היתה „המתקדמת" משמיעה את טענותיה כלפי הוועד להגנת האדמות ותובעת שינויים בו בהתאם ליחסי הכוחות במגזר הערבי, ודאי היתה תביעה זו זוכה לתמיכה רבה. אך העיתוי בו בחרה „המתקדמת" לנגח את הוועד אינו מוצלח, והחלטתה הפזיזה ממש ערב „יום האדמה" עלולה לגרום למתחים מיותרים.

יהיו אשר יהיו מניעיה האמיתיים של „המתקדמת" לנקוט צעד בדלני דווקא ערב „יום האדמה", כשכל הציבור הערבי מצפה לאחדות השורות או לפחות לשביתת נשק בין היריבים הפוליטיים הפועלים ברחוב הערבי, אפשר לקבוע כוודאות, שזוהי מעידה ואף „פאשלה", שתנועה פוליטית אחראית לא היתה עושה אותה מבלי לקחת בחשבון לפחות את העיתוי המתאים. ייתכן מאד ש„המתקדמת" החליטה מה שהחליטה מתוך לחצים פנימיים וכדי לחפות על חולשותיה ועל סכסוכים בתוכה פנימה. אך טעות בידה אם חשבה שעל-ידי פעולה נפרדת בנושא כה רגיש היא יכולה לקנות את עולמה ברחוב הערבי. החלטתו של שר הבטחון, שלא לסגור את „שטח 9" ולאפשר לבעלי האדמות לעבדן, תורמת לרגיעה ברחוב הערבי וטורפת ולו זמנית את הקלפים מידיה.

ראשי הציבור הערבי יעשו כוודאי מאמצים מרביים לשמור על הרגיעה ב„יום האדמה", כדי שלא לספק תחמושת לקיצוניים משני הצדדים ולשחק לידיהם. ההחלטה הפזיזה של „המתקדמת" מעוררת הסתייגות רבה ברחוב הערבי והיא מלמדת כנראה שבאחרונה מתחילה הספירה לאחור ב„מתקדמת". נצטרך להמתין עד ל-30 במארס, שהוא „יום האדמה", כדי לראות אם תצליח „המתקדמת" לגייס תומכים לקריאתה. אם לשפוט על-פי הלוך הרוחות עשרה ימים לפני „יום האדמה" אפשר לקבוע, שעד כה לא נמצא אף גורם פוליטי אחר ברחוב הערבי שמרים את הכפפה שזרקה לעברו „המתקדמת".

תגובות

הפרה בועטת

מכתב גלוי לנפתלי בן-משה

מאת דב אלקנתי

למקרא מאמרו של נפתלי בן-משה, „ברכה במרוץ מכוניות", תהיתי האמנם מאמר זה נכתב על-ידי מי שהיה עד לאחרונה איש מרכזי במפ"ם, אשר לפני תכחורו לוועדה המרכזת שימש כרכז האיגוד המקצועי (תפקיד בו אני משמש כיום)? האם זה אותו נפתלי בן-משה שהיה אז עמוד השדרה של העובדים? הייתכן שיפנה ביקורת הרסנית על אותם אנשים יקרים שפועלים כמשמות העבודה, במוקדים הקשים ביותר, בהם נשלחים מאות עובדים הביתה, לאחר עשרות שנות עבודה מסורה בגלל מדיניות הממשלה?

האם פעולה של מפ"ם, שתמיד קראה לפועלים ולוועדי העובדים להתלכד סביב דגל ההסתדרות ומועצות הפועלים, ראויה להגדרה „הסתה נגד ההסתדרות"?

האם בגלל אמונה שלנו שרק הסתדרות חזקה תגן על העובדים, אנחנו „מגמגמים"?

האם חייקה גרוסמן, יאיר צבן, מזכירות מפ"ם בחיפה, הנוער הצעיר ובראשם יוסי סולומין הם פרימיטיביים, כפי שכינית פעולתם במאמר? אם כך, אני גאה להיות פרימיטיבי!

יעידו עלי ועל כל הצוות הנאמן באיגוד המקצועי במפ"ם ועדי „אתא", „מספנות ישראל", „וולקן", „תדיראן", „אורדן" ואחרים, שקראנו תמיד לחזק את ידי נציגי מועצות הפועלים. את „ששר ההסתה — נגד ההסתדרות" קנית בעיניים עצומות מאנשי מפלגת העבודה. להם אתה כנראה מאמין יותר מאשר לחברי מפ"ם.

מדוע אל לנו להיות בתמונה [illegible]

המכותב הוא [illegible] האיגוד המקצועי של מפ"ם

עד-כן-ידע...

(המשך מעמוד 5)

האלוהים. ביהדות קרה תהליך של עידון ואויבים לאומיים הפכו בקבלה לאויבים טרנסצנדנטליים, כלומר של האלוהות עצמה. לאחר מכן העבירה החסידות את אותו מאבק בין הטוב לרע אל תוך הנפש. בחסידות ניתן למצוא מאמרים המתייחסים אל העמלק כמי שקיים בנפשו של האדם והכוונה היא לגאווה ולמידות הרע שבאדם. בראייה רחבה כזאת, ולא פשטנית, הפורים שאני חוגג אותו הוא שדה הקרב שבתוכי. מה שמצער אותי מאוד הוא, שהיום ישנה נסיגה אל המישור הלאומי או הלאומני. שם רואים את הסמלים כפי שהיו לפני 3000 שנה ואני מתכוון לכך שרואים בערבים את העמלק. זו ראייה מאוד מסוכנת ומאוד פשטנית. אז היתה יד ישראל על התחתונה. היום היא על העליונה. כיום יש לנו טנקים ותותחים ומטוסים ואולי גם נשק אטומי. אימוץ מערכת הסמלים של אז עלול להוביל לקיצוניות שכהנא מבטא אותה בצורה ברורה.

— כלומר, לגביך מצווה חג הפורים חג של חשבון-נפש?

— כן, אם כי כל חיי הם חשבון-נפש. חג הפורים הוא חג של הסתר פנים. גם השם אסתר בא משורש זה. זהו החג הגלותי ביותר. כל שאר החגים קשורים במידה זו או אחרת בארץ. חג הפורים מעוגן בתוך גופים זרים. אם נשים לב, במגילת אסתר לא מוזכר שם האלוהות, כלומר הסתר פנים של האלוהות. אם מתייחסים למסופר על פי כללי ההלכה של „אין מורים כך", אז מדובר בתקופה ובנורמות התנהגות אחרות. ובכלל, לנקמה ולטבח אני מתנגד, אבל לא בכל מקרה. מאוד שמחתי שהיו שקמו לנקום בנאצים.

— וכשמדובר בטבח ללא אבחנה בין מי שאשם ומי לא?

— מאד צריך להזהר מעודף של צדיקות. כל דבר צריך לראות כראי תקופתו. ברור שבסופו של דבר אני מעדיף שלא נהיה טובחים ושלא נהיה נטבחים.

— בעיקרו החג הזה הוא חג דתי או חילוני?

— הוא הפך לחג עממי, אבל זהו חג שמעוגן בהלכה. פורים דומה יותר לחנוכה מאשר לשאר חגי ישראל. אומרים שפורים הוא לא חג וקדחת היא לא מחלה. לגבי זהו חג משפחתי. הזדמנות נעימה לשבת בחוג המשפחה. אני הולך לבית הכנסת וקורא במגילה. אני לא משתכר למרות המצווה, כי אני לא אוהב לאבד את השליטה בעצמי.

מטען חלול

מאת אלכס פישמן

עוד יריה בדרך לאיבוד הכיסא

מעבר למשמעויות שיש לרצח עובדת השגרירות הישראלית בקאהיר לגבי הנורמליזציה ביחסי ישראל ומצרים, מהווה הרצח אירוע נוסף בשרשרת אירועים במצרים, המצביעים על חולשת המשטר של הנשיא מובארק. בקרב חוקרים ישראליים המתמחים בעולם הערבי רווחת הדעה, כי ההבדל בין המשטרים בעולם הערבי בשנות החמישים — תקופה בה היו מנהיגים מתחלפים חדשות לבקרים והפיכות היו מתרחשות לעיתים קרובות — לבין היציבות היחסית של המשטרים החל מראשית שנות השבעים, אינו נובע מתהליך של התבגרות פוליטית בעולם הערבי, אלא מכך שהשליטים של שנות השבעים למדו את לקח שנות החמישים והצליחו להקים מנגנונים של שירותי בטחון והגנת המשטר, המאפשרים להם לשלוט כראוי על כל מיגזרי החברה במדינותיהם.

בשנה האחרונה נכשל הנשיא מובארק מספר פעמים באי איתור מוקדם של התרחשויות אופוזיציוניות והתרחשויות אחרות שפגעו במצרים וכמשטרה. החל בפרשת „אקילה לאורו", שבה לא היה לו מושג על האירוע סמוך להתרחשותו ומייד לאחריו לא דווח כראוי על הנעשה עם החוטפים; המשך בהתארגנויות „ספונטאניות" של סטודנטים ומיגזרים אחרים להפגנות; המשך בהתמרדות מתואמת ומתוכננת מראש של אנשי משטרת הבטחון המרכזי, במספר מחוזות במקביל, וגמור בשלוש פגיעות בישראלים שלא פוענחו וכשלונו של המשטר להגן על חייהם של ישראלים במצרים.

במקביל, אנו קוראים בעיתון לכנוני התבטאות של קצין מצרי, המדבר על התחזקות הצבא וראשי הצבא המצרי — התבטאות חסרת תקדים, שלוותה ברמזים על תמיכה אמריקנית באנשי הצבא.

כל הדברים האלו גם יחד מלמדים כי הנשיא אינו שולט כראוי במיגזרי הכוח — אות מבשר רעה להמשך קיומו של המשטר הנוכחי.

אם אכן נכונה המשוואה שיצרו אותם מומחים ישראלים לעינייני העולם הערבי, על פיה עוצמתו של המשטר היא פונקציה של עוצמת המנגנונים המופעלים על-ידיו כדי למנוע התלקחות — הרי שמובארק הוא בכיוון של איבוד כסאו. כך שרצח הישראלית בקאהיר, שלא היה ספונטאני אלא מתוכנן לפרטי פרטים, הוא רק נדבך נוסף בתהליך זה.

סיכוי לפריצה

ועדת פאקארד (PACKARD), שמינה הממשל לבחון את הדרכים לשיפור דפוסי ההצטיידות של הכוחות המזויינים האמריקניים, סיימה לאחרונה את עבודתה ומסקנותיה טומנות בחובן סיכוי טוב למשק הבטחוני הישראלי — לפרוץ לשוק הענק של השירותים המזויינים האמריקניים.

אולם תחילה כמה מילים על ועדת פאקארד, שיש בה גם לקחים למערכת הבטחון הישראלית. את הוועדה הקים הממשל כתוצאה ממספר תהליכים שהתרחשו בשנים האחרונות. התהליך הראשון והחשוב ביותר הוא נסיון לקצץ בהוצאות הממשל, במגמה לאזן את מאזן התשלומים, ובכלל זה גם קיצוץ ניכר בהוצאות הבטחון. תהליך שני הוא תהליך של השחתה, שנוצר במהלך השנים כתוצאה מאופיין של ההתקשרויות שבין מערכת הבטחון האמריקנית לתעשיית הנשק האמריקנית. התקשרויות שהביאו לייקור המוצרים עד כדי סממנים של שחיתות. ראוי לציון, למשל, הסיפור שפורסם בהרחבה בארה"ב, על חיל-האוויר האמריקני שנדרש לשלם עבור מאפרות שהותקנו במטוסים - 600 דולר לכל יחידה. התהליך השלישי הוא הזרמת מאות מיליוני דולרים מכספי המימשל לפיתוחים יקרים, שהוכחו ככשלון והכסף ירד לטמיון. לדוגמא, מערכת הנ"מ DIVAD נגנזה לאחר שהושקעו בה מיליארד דולר; טיל אוויר-אוויר „אמראם", שלא הוכיח את עצמו; מטוס זעיר ללא טייס „אקווילה". שהושקעו בו כבר 700 מיליון דולר לפיתוח והוא עדיין לא עומד בביצועים הנדרשים.

אחת המסקנות העיקריות של ועדת פאקארד קובעת במפורש, כי על הכוחות המזויינים האמריקניים להעדיף הצטיידות באמצעי לחימה המצויים על המדף בשוק העולמי, במקום להיכנס לפיתוח עצמאי. במסגרת מדיניות זו כבר רכשו האמריקנים את המערכת לתקשורת ושליטה מתוצרת צרפת. הקרויה „ריטה", במחיר של ארבעה וחצי מיליון דולר. זאת, במקום לפתח מערכת מקבילה.

הצי האמריקני רכש מישראל מטוסים זעירים ללא טייס. אמנם רכש זה לא נעשה דווקא במסגרת המדיניות החדשה, על-פי המלצות ועדת פאקארד, אך הוא יכול לשמש דוגמא טובה למדיניות הרכש של ציוד לחימה המצוי היום על המדף. ולישראל יש מה להציע בתחום זה לכוחות המזויינים האמריקניים.

השאלה היא, האם ערוכה ישראל כראוי להיכנס לתחרות על נתח זה של השוק. אמנם משרד הבטחון טרח בשנה האחרונה להעביר השתלמויות לתעשיינים ישראליים לגבי שיטות השיווק בארה"ב, ונציגויות של מפעלי התעשייה הגדולה בישראל נהנות משירותי משלחת הרכש של משרד הבטחון בניו-יורק. אולם אלו הם רק ניצנים ולא מאמץ עיקרי לנסות ולהפיק את המירב מן האפשרויות הנפתחות בפנינו. מערכת הבטחון בישראל לא בשלה בתחום העוסק בקשרי חוץ ובכלל הנושא של היצוא הבטחוני. היא איננה מאויישת כראוי ומתפקדת באופן מאוד חלקי. כאילו עסקי תעשיית הבטחון הישראלית חלקים ומתנהלים על מי-מנוחות. למשל, עד עצם היום הזה, זה למעלה משנה, אין ממונה קבוע על מערכת קשרי החוץ במשרד הבטחון. רק לאחרונה נתבשרנו כי אפשר שאיש אגף התיכנון במטכ"ל, חגי אלון, עשוי לקבל תפקיד זה. אולם כולו יתייצב עובד בכיר של משרד הבטחון המתמודד על המישרה, וכפי שהעניינים מוכרים לנו במשרד הבטחון, התמודדות זו על המישרה עלולה להביא לשיתוק לאורך זמן של כל הנושא. גם בסיב"ט — סיוע ויצוא בטחוני — עומד ראש היחידה לפני החלפה, כאשר הגוף עצמו עדיין לא זכה לתנופה הראויה לו עקב הנסיבות הכלכליות החדשות.

ועדת פאקארד יצרה סיכוי טוב למשק הבטחוני הישראלי — להתאושש מהלם הקיצוצים במערכת הבטחון הישראלית ואבדן שווקים מסורתיים. יהיה זה חבל, אם מסיבות ביורוקרטיות-אירגוניות לא ינוצל הסיכוי הזה.

הכל בגלל מע"מ קטן

הביורוקרטים מתעתעים בחיינו. הם אמנים ניצוח משברים, ובמקומות בהם הם מיותרים לחלוטין. ומעשה שהיה כך היה.

מאז הסכים המימשל האמריקני להמיר לשקלים 250 מיליון דולר מתקציב סיוע-החוץ, עבור פיתוח מטוס הלביא, נהג משרד האוצר לגבות מסכום זה מע"מ בגובה של 32 מיליון דולר... שום הגיון מסחרי, משקי וחוקי אינו עומד מאחרי גבייה זו. הסכום בא כמט"ח סיוע, אדמיניסטרטיבית כביכול יורד ממנו מע"מ. אולם על-פי חוק התקציב — פורמלית ומעשית — מקבלת מערכת הבטחון את הסכום בחזרה מן האוצר.

אולם, משום מה החליט משרד האוצר לנהוג בלביא על-פי אותו חוק הנהוג לגבי טובות המתקבלות מתושבים מחו"ל ולהוריד מע"מ — מעשית. נכון היה לראות את ההמרות ללביא במסגרת עידוד התעשייה ועידוד הייצור המקומי. שכן, אילו נקנה במקום הלביא מטוס F-16, לא היה האוצר זוכה למע"מ.

משרד הבטחון שילם את המע"מ ושתק, מנימוקים טקטיים, כדי שלא להתחכך עם האוצר יתר על המידה. עד שבאחד באוקטובר 1985 הודיע המימשל האמריקני כי הוא מפריד בין הסיוע הכלכלי והסיוע הבטחוני ואינו מכיר בהוצאות המע"מ, כחלק מסיוע החוץ הבטחוני. משרד הבטחון פנה אל הממשלה בתביעה להפסיק את הורדת המע"מ והממשלה קיבלה פנייה זו. אך הכעס במשרד האוצר היה קשה מנשוא והחלטת הפקידות באוצר, שנגזל ממנה לצורך המאזנים הנתח של 32 מיליון דולר, היתה „לתקן את העוול" מתוך תקציב הבטחון, בכל נושא אפשרי.

הנושא הראשון שנפל לידי פקידי האוצר היו התקנות והצווים בחוק הנכים. בסוף השנה הקודמת, בהסכם עם הביטוח הלאומי, שינה משרד האוצר את מנגנון ההצמדה של נכי הביטוח הלאומי ונוצר פער לטובתם בהשוואה לנכי צה"ל. במו"מ שנוהל בין משרד האוצר למשרד הבטחון לתיקון עיוות זה, הגיעו שני הצדדים להבנה על תוספת 25 אחוז, כ-16 מיליון שקל חדש, לזכאי אגף השיקום במשרד הבטחון. יתרה מזאת, הוחלט כי סכום זה יבוא מתוך תקציב המדינה ולא מתוך תקציב הבטחון.

בהחלטת הממשלה באמצע פברואר בנושא זה שגה המנסח בלשונו וקבע, כי יפוצו נכי צה"ל, אך לא הוסיף, בטעות, גם את האלמנות וההורים השכולים. אף על פי שבדיונים עם האוצר היה ברור, כי גם אלמנות וההורים שכולים זכאים לתוספת, קפצו פקידי האוצר על טעות זו בניסוח החלטת הממשלה, כמוצאי שלל רב והעבירו את הכספים המיועדים רק לנכי צה"ל.

וזוהי דוגמה אופיינית לדרך בה הפקידות „מתקנת" את החלטות הממונים עליה. כך גם לא רחוקה היתה הדרך ממשבר פוליטי בין שני השרים — הבטחון והאוצר — ומתסיסה של נכי צה"ל.

לאחר שבועות של התדיינות והתעללויות תקציביות, תוקנה החלטת הממשלה. נוספו לה גם האלמנות וההורים השכולים, והפרשיה באה אל קיצה.

עתה ממתינים במשרד הבטחון בחרדה למשבר הבא. לכן ברור לחלוטין כי פקידי האוצר לא ישקטו ולא ינוחו, עד אשר העוול הנוראי של המע"מ ללביא יתוקן.

התסריט של אל"מ בסאם אסח'יטה (2)

ארה"ב תדחף את ישראל להשתמש באטום

לפני שבועיים הבאנו כאן קטעים מתוך תסריט המלחמה העתידה, כפי שהיא נראית בעיניו של הקולונל הסורי בסאם אסח'יטה, שפורסם בעתון הכוויתי „אל קבס" בינואר השנה. המלחמה תפרוץ על פי התסריט ב-9 בספטמבר השנה, כאשר כוחות סוריים וירדניים במשולב תוקפים את מדינת ישראל. להלן קטעים נוספים מהתסריט:

★ ★ ★

בחזית הירדנית בוצעה התקפה בעלת אופי שונה מההתקפה בחזית הסורית. הירדנים לא ביצעו פעולות הפגזה ארוכות אלא התקפות מהירות, לאחר הפגזות שנמשכו רבע שעה בלבד. ישראל ריכזה בחזית זו שלוש דיוויזיות משוריינות, שתי חטיבות חי"ר, יחידות הנדסה ו-8 חטיבות שריון עצמאיות.

כאשר הכוחות הירדניים חצו את הגשרים הם קיבלו סיוע מהתושבים המקומיים, אשר פנו אל המתקפים לנשק הפזורים ברחבי אזורי האוכלוסיה הערבית בגדה ובעזה. תושבים אלה הגישו סיוע חשוב מאוד לצבא הירדני בפעולותיו מעבר לקווי האויב.

בשעה 15.00 ב-9 בספטמבר 1986, מייד לאחר תחילת ההתקפה הסורית-ירדנית נגד ישראל, הורה מפקד חיל-האוויר להפציץ את הכוחות הסוריים המתקדמים בגולן, את הכוחות הירדניים המתקדמים לכיוון הגדה ואת שדות-התעופה והמתקנים החיוניים בסוריה ובירדן. לרשות הטייסים הישראליים עמדו שלוש שעות בלבד, עד רדת החשיכה. הטייסים קיבלו הנחייה להפציץ כל מטרה שתיראה מתאימה בעיניהם. הדבר לא היה קל. המטוסים הירדניים פתחו באש ושיגרו טילים לעבר שדות התעופה הישראליים מהרגעים הראשונים של ההתקפה. רבים משדות-התעופה הללו הושמדו... המסקנה אליה הגיעו שר הבטחון הישראלי וקציני המטה כלו היתה, כי אין עוד לישראל שליטה אווירית במלחמה זו.

ב-10 בספטמבר 1986, לפני זריחת החמה, נכנסו הכוחות הירדניים לגדה וכיתרו את העיר ירושלים. קרבות עזים, שלא היו כדוגמתם במזרח-התיכון, התנהלו בעיר בעוד הכוחות הסוריים כובשים את הגולן במלואו ומתחילים בטיהור כיסי התנגדות בו.

בתל-אביב הודיע שר הבטחון הישראלי, כי צבאו ינחית מהלומה ניצחת על ירדן וכי תוך ימים ספורים יסתיים הקרב בנצחון של ישראל. תשומת ליבם של העיתונאים והמשקיפים הוסבה לכך, ששר הבטחון לא דיבר על קרבות הגולן בדו"ח שלו...

בלשכת ראש הממשלה בירושלים היה שמעון פרס טרוד במחשבות ומודאג. הוא אמר דברים דומים לאלה שנאמרו ביום הראשון של המלחמה — שיש לסגת לקו השני. הוא הציע לסוריה ולירדן הפסקת אש, תמורת נסיגה מכל האדמות שכבשה ישראל ב-67' והסכם להפסקת הלוחמה בין ישראל לערבים. הוא הוסיף כי אין לישראל הכוח לגרש את הערבים מהמקומות שכבשו מבלי למצות את הכוחות הישראליים עד תום. אם ישראל אכן תעשה זאת, היא תאבד את כוחה. הוא ציין, כי ימסור הודעה לעם על כך, בשעה 21.00 בטלוויזיה. השרים נדהמו מדברי פרס. שמיר אמר, כי אם פרס יאמר להם את הדברים הללו הם יגרמו לזעזוע בקרב הישראלים והערבים. מצרים תנטוש את הסכמי קמפ-דיוויד ותצטרף למלחמה, ותעודד בכך את כל מדינות ערב, אשר עדיין מהססות אם להצטרף לסוריה במלחמה, לרכז את כל כוחן בקרבות.

יצחק רבין אמר, כי התקפת הנגד שהחלה ישראל דרך לבנון, בכיוון חמס ודרך הבקעא, הופסקה לחלוטין לאחר שנתקלה בהתנגדות עזה של הכוחות הסוריים המרוכזים בלבנון ובתושבים המקומיים. נראה, כי המצב בגולן נואש.

הנסיונות לפרוץ דרך לדמשק לא הוכתרו בהצלחה. ביום הראשון של הלחימה איבדה ישראל יותר מ-700 טנקים ו-200 מטוסים. האופציה היחידה שעמדה בפניה היתה ללחוץ על הכפתור הצהוב ולהפעיל את הנשק הגרעיני. ברשותה של ישראל כל סוגי הנשק הגרעיני והאמצעים להפעילו. יש ברשותה נשק גרעיני בקוטר קטן מ-0.01 קילו טון ועד 20 קילו טון. ישראל החלה להפעיל נשק גרעיני מראשית המלחמה באמצעות יחידות חבלה, אשר פעלו מעבר לקווי מדינות ערב, כדי לבצע פיצוצים גרעיניים הרסניים. חיילי היחידות המיוחדות הישראליות נשאו על גבם את הציוד. הערכה הגרעינית בנויה כתרמיל גב. זהו הנשק המהיר ביותר בארסנל של הנשק הגרעיני.

ביום השלישי של המלחמה הופיע בזירת המזרח-התיכון נשק מסוג חדש. הארטילריה הגרעינית הישראלית החלה לשגר פצצות גרעיניות. המטוסים הישראליים מדגם פ-15 הטילו פצצות גרעיניות וטילים נושאי ראשי-נפץ גרעיניים.

הפיצוץ האווירי של הנשק הגרעיני בעל העוצמה של קילוטון אחד מסוגל להוציא את החיילים מהביצורים, מכלי הרכב המשוריינים ומהטנקים שאינם מצויידים באמצעי מניעה, בשטח ברדיוס של 700-900 מטר. נשק זה יכול להשמיד פלוגה שלמה.

פצצות בעוצמה של 20 קילוטון מסוגלות להשמיד חצי גדוד בשטח שרדיוסו 1200 מטר. פצצות גרעיניות בעוצמה של 0.01 טון מסוגלות להשמיד כל חפץ בשטח שקוטרו 300 מטר. ישראל הפעילה את הפצצות הללו להשמדת היעדים הנמצאים בקרבת הכוחות התוקפים. בנוסף לנשק הגרעיני נגד ריכוזי החיילים והמתקנים הצבאיים והחיוניים בסוריה וירדן הפעילה ישראל נשק נויטרון. נזק זה צוייד בטכנולוגיה הדרושה כדי ליצור ממנו אב-טיפוס של פצצת הנויטרון האמריקנית „קוהין". פצצת נויטרון אחת בעוצמה של קילוטון אחד הינה בעלת עוצמת הרס גדולה, השווה לעוצמתו של נשק גרעיני שמשקלו 10-12 קילוטון בשטח שרדיוסו 1300-1400 מטר.

★ ★ ★

לסיום כותב בעל המאמר: „לאחר סקירה זו יאמרו קוראים רבים כי הנסיבות הבינלאומיות עשויות למנוע מישראל הפעלת נשק גרעיני. אולם אינני נמנה עם האופטימיים. ישראל תימנע מלהפעיל נשק גרעיני אם לערבים יהיה נשק דומה, אשר יהווה הרתעה גרעינית דרושה... ארה"ב תדחף את ישראל לשימוש בנשק גרעיני מכיוון שהיא רוצה לנסות את הנשק הטאקטי הגרעיני והניוטרוני במלחמה קטנה, אשר אחריה היא תוכל לבדוק את יעילותו של הנשק הגרעיני הטאקטי והניוטרוני הקטן."

סיכום מאמרו של קולונל בסאם אסח'יטה מגלה את הטעם שהיה בכתיבת תסריט המלחמה. הקולונל ממליץ לסוריה להתחמש בנשק גרעיני. הוא גם מפנה את הקוראים לדבריו של שר ההגנה הסורי טלאס, בדצמבר 85', כי בריה"מ תספק לסוריה נשק גרעיני אם ישראל תפעיל נשק זה. מספרם הקטן של תושבי פלסטין היהודים, קובע בסאם אסח'יטה, יעמיד את ישראל במצב רע אם סוריה תגיב בהפצצות גרעיניות דומות לאחר שהיא תקבל נשק גרעיני מבריה"מ.

נניח, אומר הכותב, כי בריה"מ תימנע ברגע האחרון מלספק לסוריה נשק גרעיני. אז תוכל סוריה להפעיל נשק אב"כ כדי להתנקם בישראל, אשר השתמשה ראשונה בנשק הגרעיני. האם הגיוני, קובל אסח'יטה, כי סוריה תיכנע לגורל הגרעיני שנכפה עליה, לאחר שמיליון סורים נהרגו בנשק הגרעיני הישראלי, וכי תפקיר את אדמתה לפולשים הציונים, בלי להגן על עצמה בכל סוגי הנשק?

ללא קשר למלחמה הקרה

במכתבו למערכת, „תרבות יהודית בברית-המועצות", מכחיש י. ליפסקי („רשות הקורא" 6.3.86) את דיכוי התרבות היהודית בבריה"מ. ואף-על-פי-כן דיכוי זה הינו עובדה קיימת. תחילתו באיסור הלשון והתרבות העברית. משנת 1923 לא הופיע אף ספר עברי ברוסיה הסובייטית, אף אם תוכנו היה „כשר למהדרין". סופרים עבריים, גם היו נאמני המשטר, נאסרו והוגלו. בניגוד לחוקה הסובייטית — לימוד השפה העברית לבני נעורים ולמבוגרים נאסר למעשה, והמורים נרדפים על-ידי המשטרה. גורל דומה מצא את שפת היידיש ותרבותה בסוף שנות ה-30. כל בתי-הספר ומוסדות התרבות בלשון זו נסגרו בפקודת השלטונות, ובמשך שנים לא הופיע אף ספר בלשון זו. בשנת 1952 נידונו טובי הסופרים היידיים למיתה באשמות שקר, שטרם הוכחשו רישמית עד עכשיו. הרוצחים מטעם השלטון עדיין לא באו על עונשם. מסע השמד נגד התרבות היהודית לווה בהסתה אנטישמית פרועה, שחרגה מגבולות בריה"מ (משפט הרופאים, משפטי פראג וכו')

רדיפות התרבות היהודית לא נסתיימו עם התקופה הסטאלינית. הן יושמו גם על חקר העבר. ספרים על ההיסטוריה והמורשת היהודית, גם בלשונות אחרות, מצויים רק בספריות הסגורות לציבור הרחב. למשל, בספר על תולדות העיר וילנה, שהיתה מרכז התרבות היהודית במשך דורות, לא תמצא על כך אף מילה אחת. לנסיון מקיף כזה למחות זכרו של עם שלם, שהוא בכל זאת חי וקיים, אין דוגמה בימינו, גם בנוגע למדינות קומוניסטיות אחרות. הירחון „סאוויטיש היימלאנד", שנוצר כנראה לשם „יצוא" כלפי חוץ, והעלון העלוב „בירובידז'אנער שטערן", המופיע שלוש פעמים בשבוע (כבטאון „האיזור היהודי", שמספר היהודים בה אינו עולה על 14 אלף) אינם יכולים לחפות על השממה התרבותית — ללא בית-ספר או מוסד תרבותי יהודי כלשהו (לרבות תיאטרון קבוע), שבה נידונים כשני מיליונים יהודים להתבולל במסויה, שאינה אפשרית אומנם מחמת גילויים של אנטישמיות, שלא פסקו גם עכשיו, בספרות ובעתונות.

התבוללות ואנטישמיות קיימות גם בארצות אחרות, בממדים מדאיגים, אבל שם ניתנת אפשרות חוקית לקיים חיים תרבותיים יהודיים בעברית, ביידיש ובלשונות אחרות. ולא ייפלא שמצבה של יהדות בריה"מ מעורר בה תגובות של יחס ציני לערכים רעיוניים מזה, ושנאה למשטר וגילויי לאומנות וקיצוניות דתית מזה.

המאבק על זכויותיהם הלאומיות הלגיטימיות של יהודי בריה"מ אין לו שום קשר ל„מלחמה הקרה". שכן אינו מכוון כנגד יסודות המשטר הסובייטי כשלעצמו. מאבק זה אסור שייפסק. הוא יימשך, וביתר שאת, לא רק על-ידי העם היהודי אלא ע"י כל אדם שוחר קידמה המתנגד לדיכוי לאומי, עד שהמעוות ההיסטורי יבוא על תיקונו.

דניאל בן נחום, בית-זרע

בין אייכמן לדמיאניוק

להבאתו לדין של „איוון האיום" יש ודאי תפקיד מחנך לדורות שלא ידעו את משפט אייכמן, כדי שיזכרו ולא ישכחו את לקח השואה. אולם לתת למשפט דמיאניוק משקל דומה לזה של משפט אייכמן, יש בכך משום אי-הבנת מבנה ההיררכיה שהופקדה על ביצוע ההשמדה וחלקם ב„מערכת".

דמיאניוק, סמל ביחידת-עזר אוקראינית משתפת פעולה; סאדיסט באופיו, אף לא היה חבר במפלגה הנאצית. אייכמן, לעומת זאת, היה קצין בכיר בס.ס. בעל תודעה נאצית אידיאולוגית, שפעל במשרד לבטחון הרייך ב„פרוייקט" של „הצלת" העולם מ„נגע" היהודים. אייכמן, ואלפי קצינים וחיילים, עסקו בהשמדה כבמלאכה קדושה — בחדוות יצירה, ותוך הסכמה שבשתיקה מצד רוב העם הגרמני.

גרמניה וארה"ב מקריבות בשמחה דמות עלובה ולא-גרמנית כדמיאניוק, כדי לזכות ביחסי ציבור. וככך להתחמק מחובתן להביא למשפט את הדגים השמנים של הס.ס. שרובם חיים ומשגשגים כיום בגרמניה „החדשה". למשפט דמיאניוק יש ריח של „הצגה", המחפה על אוזלת היד, גם של המערכת שלנו לפעול להבאתם לדין של אלפי מבצעי „הפתרון הסופי". ואולי זאת תשובה פוליטית לביקורו של הנשיא רייגן בשנה שעברה בבית הקברות של הס.ס. בו חלק להם כבוד חיילים.

דוד צדרי, חיפה

יו"ש כמו גליל

לא לחינם, אני מניח, „על המשמר" עד היום מתרגם ל„גדה" את יהודה ושומרון, בהם משתמש בדרך כלל יצחק רבין. לכן סקרן אני לדעת מה הם הנימוקים לממש החרמה על-ידכם של שמות חבלים אלה, שהם נכונים באותה מידה כמו השמות גליל, נגב, וכו'.

אינכם רוצים להשתמש בהם, ניחא. אך למה להוציאם מפיהם של אחרים — איפה האמינות העיתונאית? האם היא מיותרת בעיתון פוליטי?

ניסים צרפתי, אשקלון

רוח מדברית

מאת שלי יחימוביץ'

מקום שלישי בנחשלות

ד"ר ג'קי עזרן
לחשוף מיד את הדו"ח

לד"ר יצחק (ג'קי) עזרן, חבר מועצת עיריית באר־שבע מטעם מפ"ם, הגיעו ממצאי סקר ארצי שבוצע על־ידי משרד החינוך. בסקר, המבוסס על "מדדי טיפוח", התגלה כי מערכת החינוך בעיר בושלת והידרדרה לרמה המדרגת אותה במקום השלישי בין שלוש הערים הנחשלות במדינה.

עזרן, בשאילתה שהגיש לראש העיריה, אליהו נאווי, מביע תמיהה על כך, שאגף החינוך בעיריה לא מצא לנכון לדווח למועצת העיר על הממצאים.

כשמתעניינים בממצאים כפי שהם מפורטים על־ידי עזרן, לא קשה להבין מדוע העדיפו בעיריה לגנוז את הדו"ח.

באר־שבע, כך עולה מממצאי הדו"ח, מופיעה אך ורק לפני לוד ורמלה ברשימת הערים הנחשלות. בשתי ערים אלה, להבדיל מבאר־שבע, מרכיב האוכלוסיה הלא־יהודית גבוה מאשר בערים אחרות. הסקר הקיף את כל בתי־הספר היסודיים בארץ, ומדד בציון משוקלל — הישגיות בלימודים, הכנסת ההורים, והשכלת ההורים.

לפי מדדים אלה, נמצא כי באר־שבע נסוגה ברמתה החינוכית, ומחצית מבתי־הספר היסודיים ייכללו בשנת הלימודים הקרובה בפרוייקט "הרווחה החינוכית", הנתמך על־ידי משרד החינוך. ברשימת הנזקקים לפרוייקט גם בתי־ספר יסודיים שנחשבו עד כה ליוקרתיים ולמצליחים.

עזרן תובע להעמיד לרשות חברי המועצה את מלוא האינפורמציה על אודות הסקר. הוא דורש להקים ועדה פרגונית עירונית, וגם להקצות יותר משאבים לחינוך היסודי בעיר. "לצורך הדגמה" — אומר עזרן — "אני ממליץ לממונה על החינוך שיבקר במוסדות החינוך בדימונה בשדרות וביבנה, כדי להתרשם מהפער הקיים בין הישובים הללו, הנחשבים לישובי פיתוח — לבין באר־שבע".

אינטרפרטציות על דמוקרטיה

בבאר־שבע לא היו בשבוע שעבר בחירות פנימיות בסניף מפלגת העבודה. הפלגים השונים פשוט ישבו וסיכמו ביניהם מי יהיו הצירים והחברים, באופן שיהיה מקובל על כל המחנות. על אקט ההצבעה — ויתרו.

שני האנשים החזקים במפלגת העבודה בעיר, הם ראש העיריה, אליהו נאווי, ומזכיר מועצת הפועלים בנין כרמל. בזכות השניים הללו, והסכמתם של עוד כמה קבוצות שוליות או בלתי־מזוהות, עבר יום הבחירות על הסניף בשקט תעשייתי.

עו"ד ארם טל, חבר ועדת הבחירות, אמר לי שבבאר־שבע קיבלו אישור מהמרכז המפלגה לא לקיים בחירות. גם אם בכנסת היו מגיעים לקונסנזוס, אומר טל, לא היו צריכים בחירות. מבחינה דמוקרטית הטיעון הזה לא במיוחד משכנע, חוקית — מסתבר שהדבר אפשרי.

בבאר־שבע קורים דברים. נאווי, ראש עיריה כבר עשרים שנה, עשוי להתמנות לתפקיד נשיא בית־הדין למשמעת של ההסתדרות. מה שאומר, שהשטח יישאר פנוי להתמודדות שלא התאפשרה זה עשרים שנה. בנין כרמל, מזכיר מועצת הפועלים, הוא כרגע מועמד כמעט ודאי להתחרות על המקום שהתפנה. כרמל הצהיר לא פעם על כוונותיו להיות ראש העיריה. על כל פנים, משעמם לא יהיה פה בשנה הקרובה.

שאלה של ממזרות

המקומון "כלבי" חושף בשבועיים האחרונים, טפח אחר טפח, שערוריה רבנית חדשה: לפני שבועיים דיווח על משפחה ולה 12 בנים, שהוכרזו כולם "ממזרים" על־ידי הרבנות. היעדר תגובות הולמות בגוף הכתבה וגם הכחשות נחרצות מגורמים ברבנות — העמידו את הפירסום בספק.

אבל "כלבי" התעקש, והשבוע הוא ממשיך לתאר את פרטי המקרה. מבדיקה מדוקדקת מתברר, כי הסיפור פשוט נכון. 12 ילדי משפחה באחד ממושבי הדרום הוכרזו כממזרים, ועתה מתנהל הדיון בעניינם בדרגים רבניים גבוהים. ניצני הפירסום משפרים את סיכוייהם של ילדי המשפחה להיפטר מעול הממזרות באמצעות פשרות רבניות.

ראשיתו של הסיפור במארוקו. אבי הילדים גירש את אשתו הראשונה ונשא את אחותה לאשה. ילדים מנישואין כאלה הם ממזרים. היום אומר האב, כי חשב שאם גירש את אשתו הראשונה — הכל כשורה.

המשפחה יכלה לחיות באושר ובנחת, לולא חזר אחד מבניה בתשובה. הנער, שהכיר את הסיפור המשפחתי, בא לרב הישיבה ושאל אותו מה השלכות העניין. הרב דיווח מיד, ומסע העינויים של המשפחה החל. במושב, מושב דתי — מוחרמת המשפחה כמעט לחלוטין. הרב, יששכר מאיר, אחד הרבנים המטפלים בבעיית המשפחה, אמר ל"כלבי": "יש כאן שאלה של ממזרות. כמובן, שהדבר היכה את בית־הדין הרבני בהלם שיעשה דבר כזה, וכמובן אנחנו יכולים להבין, שכאשר ראש בתי־הדין לישראל, הרב עובדיה יוסף, שמע מזה בהתחלה, הוא אמר להם שאי־אפשר לעשות כלום. הדבר הראשון שהזוג הזה ייפרדו כיון שזה ערווה כל רגע ורגע, והדיון הזה הבנים, מה איתם, הוא דיון הלכתי".

הרב יששכר גם נותן תקווה לבנים: ... "אם אין עדין (לקידושין) הבנים לא ממזרים. אם הבנים נותנים אמון בעדות האבא — ואז יכולים להתחתן עם בת ישראל ואם לא — או כנראה יצטרך להיות שיקח גיורת, ואין בזה שום בזיון. מצווה לקחת גיורת טובה שמקיימת את כל ההלכות".

נשי אסירים כעובדות רווחה

16 מתנדבות, מתוכן ארבע נשי אסירים, מסיימות השבוע בבאר־שבע קורס שנושאו הכשרת מתנדבות לטיפול במשפחת האסיר.

הקורס הייחודי הזה, נערך במסגרת היחידה להשתלמויות במחלקה לחינוך ובשיתוף הרשות לשיקום האסיר והמרכז לשירותי התנדבות.

הנשים, שעברו כולן סדנא טיפולית קודמת בת תשעה חודשים, השתתפו ב־60 שעות השתלמות. כל מפגש כלל הרצאה תיאורטית מלווה בסדנא דינאמית. במפגשות חד־שבועיות שארכו ארבע שעות כל אחת, הירצו מרצים מאוניברסיטת בן־גוריון — מהמחלקה למדעי ההתנהגות, המחלקה לעבודה סוציאלית, מהרשות לשיקום האסיר, ומהשירותים הקהילתיים.

תכני הקורס פרקטיים ביותר. גם למתנדבות בכלל וגם לנשי האסירים שביניהן: תיפקודי משפחה במצב של היעדר ראש משפחה, התנהגות במצבי לחץ ושינוי, התנהגות עם ילדים ובניית סדר־יום ומערכות התנדבותיות.

חינוך והשכלה

מאת יצחק שור

חושף שבטו — שונא בנו

התאבזרות נפשית מצד הורים כלפי ילדיהם אינה פחות חמורה מאשר צריבת ילד בסיגריה, ברזל מלובן, נשיכה או תלישת שיער. "מה שאיכפת לי", אומרה פעוטה בת ארבע וחצי, "זה לא המכות. איכפת לי שנועלים אותי באמבטיה ושוכחים אותי שם."

את הדברים הבאים מצאתי באחד הספרים המדכאים ביותר שקראתי בימי חיי. זה סיפרה של ד"ר חניתה צמרין מבית־הספר לעבודה סוציאלית של אוניברסיטת תל־אביב (ילדים מוכים, הוצאת פפירוס). "ילדים מוכים", היא אומרת, "הם ילדים עצובים וצייתנים, אך הם עלולים להיות מאוד אלימים בהיעור מבוגרים. ילד מוכה סובל מדימוי עצמי נמוך, שהרי אם הוריו מכים אותו, סימן שהוא באמת ילד רע. קשריהם של ילדים אלה עם הזולת דלים, והישגיהם הלימודיים נמוכים.

רופאים ואחיות, עובדים סוציאליים ושוטרים, גננות ומורים, אינם ששים להתערב. לעתים טוב להם לא לדעת ולא להכניס את ראשם למיטה החולה של הזולת. "מה שקורה במשפחת הילד שאותו אני מלמדת, מספרת מורה, נמצא מעבר לזכותי להתערב". התהליך המשפטי שעתיד לעבור על ההורים המכים, והשאלה מה יהיה עם המוכים אחרי המשפט, מרתיעים עובדים מקצועיים מלדווח לעמיתיהם ולמשטרה — אם לצורך טיפול ואם לצורך מניעה.

המכים הם אנשים החוזרים על דפוסי ההתנהגות של הוריהם. "הם היכו אותי ואני מכה את ילדיי", כפי שנאמר חושך שבטו שונא בנו". הורים רבים רבים הם בעלי אישיות בלתי־בשלה. "כולם חושבים על הילדה", אומרת האם המכה. "ומדוע איש אינו חושב עליי". במקרים רבים מטילים ילדים נכים צל כבד על הוריהם, והללו סובלים מדימוי שלילי. שהרי לידת הנכה היא "הוכחה". כי אין הם מסוגלים "לייצר" תינוק מושלם.

ילד נרחה עשוי להיות שעיר־לעזאזל במשפחתו. למשפחה בעייתית ולא מלוכדת, כמו גם לקבוצה ולכיתה, נוח להציב את אחד מחבריה כרע, שעליו הוטל לשאת על כתפיו את חוליי המשפחה. אותם ילדים נוטים לקבל על עצמם את התפקיד והם מתגייסים כדי להסיט לעברם את התוקפנות, להפוך למטרה לפגיעות, ובכך להציל, כביכול, את שלימות הקשר בין ההורים.

גבוה במיוחד הוא שיעור המכים מבין ההורים המפגרים. הורה נכון, אם יכה, יהיה מסוגל לגייס את האינטלקט שלו כדי להכתיב לעצמו כמה והיכן להכות. מפגר אינו מסוגל לשקול. כאותו שבריר של שניה שלפני המכה, מה יהיו תוצאות המכה על כף היד או על הפנים. אם מפגרת שבתה בכתה כל הלילה הניחה לפנות־בוקר כרית על ראשה. בסך הכל, רצתה האם שהילדה תפסיק לבכות, ולא היתה מסוגלת לצפות שהילדה תיחנק למוות. מעשה מעין זה, אך בנערה שמרטפית, תואר באחד הסיפורים הקצרים: אם אחת — כותבת חניתה צמרין — מעכה את תינוקה מתחת למזרן כאשר חזרה מסוממת לביתה באישון לילה. חבטה של אב שיכור בבנו לא נבעה מיחסו השלילי לילד, אלא מכך שהילד נמצא בהישג יד כאשר אותו אב לא שלט במעשיו. כעשרה אחוז מן הפוגעים מתגלים כבעלי אישיות פסיכוטית. גם היעדר תעסוקה, צפיפות בדיור והשכלה נמוכה עלולים לתרום את תרומתם להפיכת הורים למכים.

דרכי הטיפול שמציעה חניתה צמרין מגוונות. לדעתה, דרוש מרכז רפואי המתמחה בפגיעות בילדים. צוות מיומן יזהה מיד פגיעות שאינן תוצאת תאונות, ולהיערך לעזרה פיזית ונפשית. לעתים דרוש טיפול בהורים, שהרי הורה מכה רגיש לביקורת וזקוק לאהבה ולהבנה... זה תנאי לכל טיפול. זוהי מודעות גבוהה של בעלי מקצוע לצורך איתור ודיווח לרשויות המתאימות. גם המחוקק צריך להתערב ולחייב בתי־חולים להודיע לשירותי הבריאות על הולדת תינוק במשפחה הנתונה בסיכון גבוה.

חניתה צמרין מצביעה על דרכים לטיפול, אך בראש ובראשונה היא זועקת לכל הגורמים העוסקים בילדים: אל תתעלמו. פקחו עין. דומה, כי החברה הישראלית והמוסדות טרם הרימו את הלוט מעל לשוליים האפלים שלנו. הכאת ילדים אינה הגרועה מכולן. גילוי עריות גרוע הרבה יותר. אך זה כבר נושא אחר.

"שילוב" — כך קרא יורם בוזגלו, סטודנט לצילום במכללת חדשה בירושלים, לתצלום זה. בימים אלה זכה בפרס לימודים של התאחדות הצלמים המקצועיים בישראל.

לוגיקה בכיתה א'

בבית־הספר הממלכתי ע"ש מנשה אלישר בגבעת מרדכי, ילדי כיתות א'־ג לומדים לוגיקה. המורה היא תלמה אשי, בוגרת האוניברסיטה בפילוסופיה ומתי־מטיקה. "אני מעדיפה ללמד ביסודי ולא בתיכון", היא אומרת. "הילדים לומדים לצעוד צעדים ראשונים בהסקת מסקנות לוגיות. כמו, למשל: כל הברושים הם עצים, אך לא כל העצים הם ברושים. מייד מביאים הילדים דוגמה על דרך השלילה: ארזים ואורנים, שהם עצים אך לא ברושים."

רבה חשיבות הטיפול בהגיון הלשוני, סבורה תלמה, משום שהעיסוק בו מאלץ את הילדים להבין היטב את הפסוק, ולא רק ליהנות מיכולתם לקרוא אותו בשלימות. בתחילה לא היו הילדים ערים כלל להבדל שבין "כל הברושים הם עצים" לבין הפסוק הלא נכון, "כל העצים הם ברושים". זה נראה להם אותו הדבר.

בשיעור שבו נכחתי נמצאו בכיתה רק 12 תלמידים, שהם חצי כיתה א'. האוטוטים קיבלו דף והיו צריכים למלא את החסר, לפי ההגיון: לא קניתי שוקולד — לא היה לי מספיק כסף. הייתי קורא את הספר — אילו ידעתי לקרוא.

זוהי דרך לחזק את הבנת הנקרא כבר מן השלבים הראשונים — מאמינה מנהלת בית־הספר, אביב טל: התוכנית להוראת הלוגיקה בכיתה א' מבוססת על רעיונות ותוכנית שפיתח בארצות־הברית פרופ' ליפמן. תוכנית זאת מתוארת בספר שראה אור בהוצאת מסדה (1979). "תגליתו של אורי גבעון", והוא נכתב על פי שיטת ליפמן בידי ליאורה ברש ואיף פרנק.

הוראת הלוגיקה במסגרת קטנה, של חצי כיתה, היא חלק מתוכנית מקיפה וייחודית, שהכינו ההורים והמנהלת הקודמת של בית־הספר, אריגה חס, בשנת הלימודים תשמ"ה. השנה קרמה התוכנית עור וגידים והיא נקראת: "תגבור אמנויות ומדע". מחלקת החינוך של עיריית ירושלים ראתה כי טוב, והממונה על החינוך היסודי במחלקה, יואל לוטפי, אישר לבית־הספר הגדלת מספר התלמידים על־ידי הרשמה מאזורים אחרים.

התנאי של העיריה הוא, שבתי־ספר אינ־טגרטיביים לא ייפגעו. לכן עדיף שבית־הספר יקלוט, בצורה מבוקרת, תלמידים מבתי־ספר מבוססים.

בית־הספר אלישר לתגבור האומנויות והמ־דע הוא בעל אופי ייחודי בזכות ההורים, בראש ובראשונה. מדבריהם של חברי הוועד מאיר בק, אסתי כץ, טובה צרלין ושמואל לפשיץ, נשמעת התלהבות נעורים: כל אחד מאיתנו נותן 15 דולר (בשקלים) לחודש. כסף זה מאפשר תוספת של 2 שעות למדע, 2 שעות לוגיקה ו־6 שעות אמנויות לכל אחד מן התלמידים בכיתות א'־ג'. במסגרות קטנות, המורים משלבים בלימוד העיוני גם היבטים אמנותיים ומדעיים. אחד מנושאי הלימוד הוא המשחק. ילדים לא ידעו לשמור על כללים ולהפסיד בכבוד. במסגרת "המשחק" הם מאתרים בעיות ומנתחים אותן. הם בונים את כללי המשחק ומתנהגים לפיהם. גם זוהי דרך לחינוך לדמוקרטיה.

קודם־כל בני־אדם

"בינינו לבין הערבים בישראל" הוא שמו של נושא לימודי חדש שהופק על־ידי הממונים לחינוך יהודי־ציוני שבפיקוח אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות. הנושא נכתב על־ידי סימה גרינבוים בהשתתפות חבורה גדולה של מחנכים.

מחברי החוברת מבקשים להציג בפני התלמידים התמודדות עם המסרים החינוכים הבאים:

- הערבים הם קודם־כל בני־אדם, תהיה השקפת עולמם אשר תהיה.
- הערבים בתחומי הקו הירוק הם אזרחים שווי־זכויות במדינת ישראל.
- קיימות עמדות שונות ומגוונות בקרב הערבים ואין להתייחס לכולם בצורה אחידה.
- מדינת ישראל מאפשרת פלורליזם חברתי־ ותרבותי לקבוצות התרבותיות השונות כאשר כל קבוצה שומרת על ייחודה.
- למרות המתח והשונות העמוקה קיימים בתחומים מסוימים, מכנים ואינטרסים משותפים בין יהודים לערבים בישראל.
- לנושא המיעוטים בישראל יש השלכות על חיי היום־יום שלנו ולכן חשוב לעסוק בו.
- לימוד מקורות יהודיים וציוניים בנושא היחס למיעוטים עשוי להעניק כלים להתמודדות עם נושא זה מתוך פרספקטיבה היסטורית.
- הנושא "בינינו לבין הערבים בישראל" נפתח בסידרה של תרגילים שנותנים לתלמידים הזדמנות להתמודד עם דעות קדומות וסטריאוטיפים; מטעינים רגשים ומתחים בין עקרונות ומצבים חברתיים. כן מוגש לתלמידים דף עמדות ומוצעים משחקים שונים. עוד כוללת החוברת מקורות על היחס לנוכרי במקורות היהודיות.

קשר התרבות

ליחסים בין פולין לישראל אין אמנם גושפנקה פוליטית אך מתחת לפני השטח רוחשת פעילות תרבותית מסועפת שמפרה את שני הצדדים

מאת נתן גרוס

זה שבועות מספר אנו שומעים על האביב ביחסים פולין־ישראל. עדיין לא קשרים דיפלומטיים אמנם, אבל שלב כלשהו במיסוד יחסים תרבותיים וכלכליים בין שתי המדינות. אישים רשמיים התבטאו בעבר בנידון משני הצדדים. אך העניין נדחה למועד מאוחר יותר עקב התקרית עם לוב.

התהליך היה איטי — ואולי לא כל כך איטי — ונמשך בארבע השנים האחרונות. אך למעשה, הקשרים התרבותיים היו קיימים תמיד. הם לא נותקו אף פעם, אבל רק עם קום האגודה הבינלאומית על שם יאנוש קורצ'אק, שמרכזה בוורשה ויש לה סניף חוק בישראל, נשבר הקרח: לראשונה מאז מלחמת ששת־הימים החלו אזרחי ישראל שנולדו בפולין לקבל ויזות לפולין. תחילה דובר במשלחות רשמיות בלבד, אך מאז התכינות של 40 שנה למרד גיטו וארשה באפריל 1983 אורגנו טיולים רבים מאוד לפולין וקבלת ויזה לארץ זו אינה כרוכה עוד בקשיים בדרך כלל.

ובינתיים מתקדמים ומתהדקים הקשרים התרבותיים והמדעיים בין שתי המדינות. החורף הגיעו לישראל שתי סנוניות ראשונות המבשרות אביב: האופרה הוורשאית עם ה„מקנינים" ותיאטרון של טדאוש קאנטור עם „הכיתה המתה" — שניהם הגיעו בדצמבר, באותו זמן — מהלך ארגוני לא כל כך מוצלח. עוד מעט נראה את הלהקה העממית „מאזובשה" ובקייץ עומד יוסף שיינה להציג את גירסתו החדשה על מחזהו „רפליקה" בהבימה.

סנוניות כאלה מתרבות והולכות ועוד ידובר בהן. הפעם ברצוני להקדיש מקום לאחד המוסדות החשובים והפעילים ביותר, שהתקרבות הפולנית־ישראלית טבועה באופיו ובהגדרת תפקידיו: המרכז לחקר תולדות יהודי פולין ותרבותם, ליד האוניברסיטה העברית בירושלים. את המרכז מנהלת ועדה של אחד־עשר פרופסורים מן האוניברסיטה.

המרכז החל לפעול בתנופה רבה בחודש פברואר 1983 והחל להגשים תוכנית רחבה של מחקרים מדעיים והוצאות לאור. באביב אותה שנה אירגן המרכז מסע־היכרות לפולין, שמטרתו היתה לקשור קשרים עם אוניברסיטאות ומכונים מדעיים בפולין. אלה היכולים לשתף פעולה עם מדענינו בחקר מסמכים היסטוריים הנוגעים ליהדות פולין. ארבעים פרופסורים וסטודנטים המתעניינים בהבטים שונים של תרבות יהודי פולין ביקרו במשך שלושה שבועות במכללות, מכונים, ארכיונים, ספריות ומוזיאונים, באוניברסיטה היגלונית בקראקוב, באוניברסיטת וארשה, באוניברסיטה הקתולית בלובלין, במכון ההיסטורי של האקדמיה הממלכתית למדעים, במכון ההיסטורי היהודי. האורחים מישראל זכו בכל מקום לקבלת־פנים לבבית ונלהבת מצד גורמים רשמיים ושני הצדדים הביעו משאלה כנה לבסס, להעמיק ולהרחיב את היחסים ואת שיתוף־הפעולה מדעי.

ואכן, משאלות אלה לובשות צורה מעשית: בשנה שעברה ביקרו בישראל והירצו בה פרופ' יו"ר וירוזומסקי — דיקאן החוג להיסטוריה ופילוסופיה של האוניברסיטה היגלונית, פרופ' יו"י הולצר מהאוניברסיטה הוורשאית ואחרים. שני דוקטורנטים מפולין השתלמו השנה באוניברסיטה העברית בירושלים. אנשי המרכז משתתפים בועידות ובמפגשים בינלאומיים שונים, המוקדשים ליחסים פולניים־יהודיים היום ובעבר. כזה היה הסימפוזיון הגדול באוניברסיטת קולומביה בניו־יורק לפני שנה או באוקספורד בסתיו 1985.

באפריל שנה זו יתקיימו באוניברסיטת ברנדייס שליד בוסטון סימפוזיון על נושא „יהודי פולין בתקופה שבין שתי המלחמות" בהשתתפות אנשי מדע מכל העולם ובין השאר גם מפולין ומישראל. למעשה, מבין ארבעה חברים של הוועד המארגן שלושה הם מישראל: הפרופסורים ישראל גוטמן, עזרא מנדלסון וחונה שמרוק. הרביעי, יהודה ריינהרץ מייצג את אוניברסיטת ברנדייס.

הנה כמה מן ההרצאות המתוכננות לכנס זה: אנדז'י חוינובסקי (אוניברסיטת וארשה) ישא דברים על „הבעיה היהודית בראי המחקרים של המכון הפולני לענייני הלאום (1926־1939)"; יו"י טומשבסקי — אף הוא מוורשה — ירצה על מעמדם של היהודים במסחר הפולני; על הקווים המאפיינים את האנטישמיות הפולנית ירצה ד"ר עמנואל מלצר מאוניברסיטת ת"א; ולאדיסלאב ברטושבסקי מהאוניברסיטה הקתולית בלובלין יבהיר את הנסיונות לפתרון היחסים הפולניים־יהודיים בשנות השלושים; פרופ' חונה שמרוק ירחיב דיבור על התרבות המשולשת של יהודי פולין — העברית, היידיש והפולנית. ידובר הרבה על האנטישמיות, על ה„שטטל", על החסידות, על הספרות ויום שלם מוקדש לספרות, עיתונות ותיאטרון, על המפלגות הפוליטיות — ומה לא.

בסתיו שנה זו יתקיים בקראקוב באוניברסיטה היגלונית כנס על נושא „האוטונומיה של היהודים בפולין הקדומה" — בהשתתפות עשרה פרופסורים מישראל ואותו מיספר נציגים של אוניברסיטאות מפולין. ההרצאות יקיפו את בעיות האוטונומיה היהודית מזה ואת יחסי היהודים עם השלטונות המוניציפליים, והאוכלוסיה הכפרית מזה. יחד — כ־20 הרצאות מדעיות.

בהזדמנות זו מתכנן ארגון יוצאי קראקוב בישראל טיול לקראקוב. שכן לאותה הזדמנות נועד טקס גילוי לוח־זכרון להתקפת לוחמי גיטו קראקוב על בית קפה „ציגנריה" וכן לוח־זכרון על בניין בית כנסת „הגבוה" (היכנה שולו ברובע היהודי קאזימייז', שהפך לבית־מלאכה לאמנים פולנים.

את הפעילות האדיטוריאלית של המכון לחקר תולדות יהודי פולין ותרבותם פתח לפני שנה וחצי באופן סמלי המניפסט „אנו יהודי פולין" של יוליאן טובים, המשורר הפולני־יהודי הגדול — הוצאה ביבליופילית בארבע שפות (פולנית, עברית, יידיש ואנגלית) עם הקדמה מדעית של חונה שמרוק. ההוצאה מומנה על־ידי אשר ויינר ז"ל, ממייסדי „קרן קראקוב" ליד האוניברסיטה העברית בירושלים. מאז יצאה לאור מהדורה שניה של הספר.

„קרן קראקוב" שנוסדה על־ידי שתי תרומות של ד"ר יוסף האובנשטוק ומר ויינר הנזכר (שניהם הלכו לעולמם לפני שנה) היא מקור להוצאות־לאור רבות הקשורות ביהדות קראקוב וביהדות פולין בכלל. בין השאר הוכנה לדפוס יצירת מופת של פרופ' מאיר בלבן „תולדות יהודי קראקוב" (שני כרכים), הנחשבת לאחת המונוגרפיות המפוארות ביותר של קהילות יהודי אירופה. היצירה, תורגמה כבר מפולנית לעברית ועריכתה מתקדמת תחת השגחתו של פרופ' י. גולדברג.

בתמיכת „קרן קראקוב" תוכננו גם ההוצאה החדשה, המדעית, של כל שירי גבירטיג ואלבום ציורים „קראקוב המלכותי וקזימייז' היהודי" ביצירתו של הצייר הקראקובאי פרנציש טורק. יצירה אחרת שמימונה מאותו מקור הנמצאת בשלבים סופיים של הפקה, היא „פינקס ועד ארבע ארצות" — חומר דוקומנטרי אותנטי הנוגע למוסד המרכזי של יהודי פולין במאות ה־16־18 (שני כרכים). הראשון — בן 500 עמודים — עומד לראות אור בימים הקרובים.

בסידרת עבודות מדעיות קצרות (עד 200 עמודים) הופיעו „היהודים בפולין אחרי מלחמת העולם השניה" לישראל גוטמן, „חמרות דת בקרב יהודי פולין עד המאה ה־17" של י. גולדברג, וכן „המגעים בין הספרות הפולנית לבין ספרות יידיש" של חונה שמרוק.

לא רק מדענים ישראלים לוקחים חלק במבצע זה. בתוכניות של ההוצאה־לאור של שנת 1986 משובצים בין היתר „דמות היהודי בעיני האיכר הפולני" משל ר. ברטושבסקי, „בית המרזח והחוכר היהודי בספרות הפולנית של המאה ה־19" משל מ. אופולסקה (שניהם יצאו לאור באנגלית), „דמוגרפיה יהודית בפולין במאה ה־19" משל א. אייזנבך — ועוד.

פרופ' י. טומשבסקי (אוניברסיטת וארשה) מכין כיום עבודה על אוסף תעודות פולניות רשמיות ביחס ליהודים מן השנים 1918־1939 והפרופסורים ש. ורסס וח. שמרוק מכינים את „הספרות היהודית (עברית, יידיש, פולנית) בתקופה שבין שתי מלחמות העולם." אם נוסיף לזה את „תולדות יהודי וארשה עד סוף המאה ה־18" לעמנואל רינגלבלום (מחקר שלפני המלחמה פורסם בחלקו ביידיש ובפולנית), „תולדות האוטונומיה היהודית בפולין" — בעבודם של כמה פרופסורים מישראל, „ביבליוגרפיה של העיתונות היהודית בפולין" (ד"ר יחיאל שיינטוך — יידיש, ד"ר חנן חבר — עברית, פאול גליקסון ד"ל — פולנית וכן מ. שטיינלאוף מאוניברסיטת ברנדייס) — ואין זה הכל — נבין כי אכן לפנינו מבצע אדיר.

כל הפעילות האדיטוריאלית הזאת לא היתה יכולה להתקיים ולהגיע למלוא תוצאותיה המדעיים בניתוק מן המקורות הפולניים. שיתוף הפעולה של האוניברסיטאות הישראליות והפולניות הוא דו־כיווני: שני הצדדים מעוניינים בהיסטוריה של יהודי פולין. זהו חלק אינטגראלי של תולדות פולין וחלק אינטגראלי שלקורות העם היהודי. בסיפריות האוניברסיטאיות של ירושלים ותל־אביב נמצא חומר המבוקש על־ידי המדענים הפולניים ואילו בספריה היאגלונית בקראקוב טמונים אוצרות של כתבי־יד ודפוס בשפה העברית וביידיש. העבר שקשר את שני העמים שוב מקשר ביניהם, למרות שהמרחק הגיאוגרפי וסערת השואה הבדילו ביניהם לכאורה לעולמים.

עדי אמוראי:

אין בעיות מט"ח

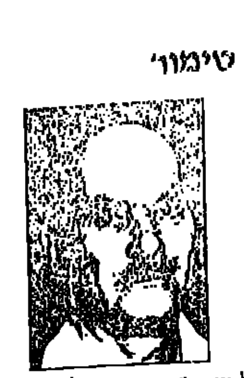

⊛ תעובד תכנית סיוע לחקלאות
⊛ בנק ישראל פיגר בהורדת הריבית

הממשלה עומדת למנות ועדה, או בורק, שיכינו תוכנית להסדר בעיות המימון והבעיות הענפיות בחקלאות, דוגמת התוכנית שהוצעה לסולל־בונה. קופת חולים ואחרים אומר סגן שר האוצר עדי אמוראי בראיון לבטאון „יחד" של התק"ם.

לדבריו, הממשלה תעמיד לצורך הצמיחה במשק כ־500־400 מיליון דולר בשנת התקציב הבאה, לעומת 100 מיליון דולר השנה. 150 מיליון מתוך הסכום המוקצב יינתנו בתקציב פיתוח והיתרה באמצעות אישור להנפקת איגרות־חוב בשוק ההון, בריבית של 8.5 אחוז לשנה לתקופה של 12־17 שנים. זהו שיפור ניכר לעומת המצב הנוכחי, כשעבור כספים לטווח של חצי שנה משלמים ריבית ריאלית שבין 22־17 אחוז.

בהתייחסו למצב יתרות מט"ח אומר סגן שר האוצר, כי המצב מעורר — יותר מ־1.5 מיליארד דולר, ובקרוב יתקבל מארה"ב מענק נוסף של 750 דולר. מיליון „לכן", אומר אמוראי, „איני רואה בשנה וחצי הקרובות בעיות לישראל בתחום זה".

בנשוא אחר אמר, כי בנק ישראל „לא היה מיוצג דיו בצוות שהכין את התכנית הכלכלית. זו הסיבה שקצב ירידת הריבית פיגר אחר ירידת המדד ועבר לפחות חודש וחצי עד שבבנק ישראל גילו שהתרחבות האשראי נובעת בעיקרה מחיובי ריבית שלא נפרעו".

אמוראי מציין, כי הריבית במשק צריכה לעמוד על 1.75 אחוז לחודש, כאשר האינפלציה היא 1.25 אחוז לחודש. הוא תומך גם במחילת ריבית על־ידי הבנקים. לפחות לגבי אותו חלק של החוב המסוכן, אולם לדבריו „לא צריך להגזים בתחום זה".

בתשובה לשאלה אמר, כי הוא מאושר שהתוכנית הכלכלית של חברת העובדים איננה קיימת „משום שהיא פעלה בניגוד לעקרון של פיזור הסיכון". הוא ציין כי [illegible] לדרישתו של יעקב לוינסון, [illegible] ההסתדרותיות יעברו רק עם בנק [illegible] התוצאה של מצב זה היא, שהבנק [illegible] בכל אותם חברות וגופים [illegible] „קשה לתאר באיזה מצב היינו [illegible] בעלי החוב של סולל־בונה [illegible] הפנסיה של העובדים, והממשלה [illegible] להציל את סולל־בונה מפני [illegible] חסכונותיהם של ותיקי ההסתדרות".

אמוראי תומך ברעיון כי [illegible] בוצית צריך להיות מוסד כספי [illegible] מגוף לפעילות העסקית שלה [illegible] פיקוחו של המפקח על הבנקים [illegible] בטוח הוא, האם עכשיו הזמן [illegible] מכשיר כזה. אם יודמן משהו [illegible] ואת לגופו של עניין", אמר.

גלגלי הבורסה

עוד יום של גאות

ערך השוק של המניות החופשיות עלה אתמול ב־1.5%. העליות היו כמעט פי־שלושה יותר לעומת הירידות. העלייה הגדולה ביותר — 4.4% — נרשמה במדד השערים של הבנקים למשכנתאות. למניות ההסדר היה עודף ביקוש של כ־1.3 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב היה עודף ביקוש של 1.7 מיליון ש"ח לצמודות למדד, ועודף היצע של 0.3 מיליון ש"ח בצמודות למט"ח.

הציבור השקיע אתמול כ־6.5 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות. מזה 2.5 מיליון ש"ח במתמחות במניות וכ־4 מיליוני ש"ח בסולידיות. 1.5 מיליון ש"ח בקרנות בנק הפועלים, בעיקר ב„חץ".

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.17 אג' (ב־0.32%) ל־1.4897 ש"ח. לעומתו ירדו השערים היציגים של מטבעות החוץ העיקריים האחרים (ב־%): ליש"ט — 0.32; מר"ג — 1.45; פר"צ — 1.25; פל"ה — 1.47; פר"ש — 1.43; ין יפאני — 1.20. דולר נוסעים עלה ל־1.7671. הדולר השחור נע בירידה, בין 1.59 ל־1.61 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 225 שערים, לעומת 80 שירדו ו־88 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 88 ב־5% ויותר ו־30 ירדו ב־5% ויותר. היו 9 „קונים בלבד" ו־2 „מוכרים בלבד". המחזור התקרב ל־8.7 מיליון ש"ח, מזה 1.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר עלו (ב־%): פועלים מ' — 0.1; כללי מ"ר — 1.5; מימון סחר 5 — 2.5; אי די בי רג' — 0.3; אגוד רג' — 0.8; דיסקונט כ' — 1.3; מזרחי ש' — 0.2; מזרחי מ' — 1.0. לעומתן ירדו ב־%: אי די בי ב' — 0.2; אי די בי א' — 2.0. למניות ההסדר היה ביקוש התחלתי של כ־1.6 מיליון ש"ח והיצע התחלתי של 334 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות העיקריות נעו בין 11.96% (אי די בי רג') ל־12.16% (דיסקונט א'). הפועלים ש' — 12.11%, הפועלים מ' — 12.07%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלו: הבינלאומי — 3.3; פי בי — 1.2; ספנות 0.1 — 2.9. לעומתן ירדו ב־%: אוה"ה — 4.0; כללי — 1.0. המחזור במניות הבנק הבינלאומי, שהסתכם ב־7.4 מיליון ע"נ, היה גדול מהביקוש ההתחלתי של 7.3 מיליון ע"נ.

במניות החופשיות בלטו העליות: אליאנס 15.0; עזז 0.5 — 15.0; טראויל 5 — 11.8 (אחרי שלטראוויל 1 היה היצע, שנקלט ללא שינוי בשערה); א' גינדי 1 — 10.5; ספנות 0.1 — 12.2; אדנים 0.1 — „קונים בלבד פעם שנייה ברציפות". לעומתן בלטו הירידות ב־%: ניקוב 5 — 10.0; מודול בטון — 10.0; פרי זה 1 ו־% 10.5 [illegible] 10.0.

בשוק איגרות החוב היו תנודות לשני הכיוונים. הצמודות למדד עלו בממוצע והנסחרות במט"ח [illegible] ירדו ב־0.07%. המחזור בשוק האג"ח [illegible] מיליוני ש"ח.

במלווה קצר מועד נעו [illegible] החודשיות בין 1.43% ל־1.54%. [illegible] של 6.3 מיליון ש"ח.

* „סנפרוסט" הודיעה [illegible] צמצומים בהיקף הייצור נאלצה [illegible] מתוך 600 עובדיה ולהסב [illegible] לתפקידים אחרים. כתוצאה [illegible] העבודה במפעל ע"י ועד העובדים.

* „מנפיקים" חברה להנפקה [illegible] דיסקונט הודיעה על הפסד נקי [illegible] ש"ח לשנת 1985. לעומת [illegible] 141 אלף ש"ח בשנת 1984.

* „חברה לנכסים ולבנין" [illegible] רווח נקי מותאם של כ־1.4 מיליון [illegible] 1985, לעומת כ־2.8 מיליון ש"ח [illegible]

* „החברה לישראל" הודיעה [illegible] בשווי של 12.5 מיליון דולר [illegible] „ווסטמיר ס.א." לחברה „בלרוסיד [illegible] החברות הינן בבעלות ש. איזנברג.

אלחנן הורי

תאצ'ר נתקלת בקשיים במכירת חברות ממשלתיות

תוכניתה של ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, להפחית את מספר התעשיות שבידי הממשלה, נתקלה בקשיים בעקבות ההחלטה לעכב בינתיים את העברת חברת התעופה „בריטיש איירווייס" לידיים פרטיות.

הממשלה החליטה, שבוע בלבד לפני שהיתה אמורה להצביע על תקציבה השנתי, להשהות את מכירת חברת התעופה במחיר משוער של מיליארד ליש"ט נוכח אי־הוודאות המתמשך לגבי החקיקה נגד מונופולים בארה"ב. התפתחות זו באה לאחר התקוממות בתוך הממשלה, נגד מכירת מחלקות מסויימות של חברת המכוניות „ליילנד" לחברת „ג'נראל מוטורס" האמריקנית. ראש הממשלה לשעבר ארוואד הית עמד בראש המתנגדים.

בהיותה נתונה ללחץ אינטנסיבי מצד תומכיה שלה, הפסיקה לפתע ממשלת תאצ'ר את המשא־ומתן למכירת אגף מכוניות ה„רובר" של „אוסטין", שהיא מחלקה של חברת „ליילנד", ל„פורד" האמריקנית.

גם החקיקה שהיתה אמורה לפנות את הדרך למכירת חברת הגאז הבריטית, במחיר שיא של 8 מיליארד ליש"ט בסוף שנה זו, נתקלה בבעיות לא־צפויות. חברי פרלמנט שמרנים מאיימים להצביע נגד הצעת החוק, משום שהממשלה לא הסכימה לכלול בה סעיפים החייבים את החברה לעודד חיסכון באנרגיה.

מאז עליית מרגרט תאצ'ר לשלטון, לפני שבע שנים, מהווה הצורך לבטל בעלות על חברות בריטיות נקודה אידיאולוגית עיקרונית שנוייה במחלוקת. עוזריה של תאצ'ר טוענים, שמדיניות זו הפיחה רוח חיים בכלכלה הבריטית, כיוון שחשפה חברות להשפעת השוק ויצרה מעמד חדש של בעלי מניות מקרב העם העובד. תוכניתה של תאצ'ר נעשתה גם למקור חשוב של הכנסות לממשלה, ומאפשרת לה לשקול הפחתת המסים בטרם יילכו הבריטים לקלפי, ב־1988. הפחתת המסים עשויה להוסיף קולות לשמרנים.

„מכרה את הסכו"ם המשפחתי"

היוזמה המוצלחת ביותר של הממשלה בתחום מסירת חברות ממשלתיות לידיים פרטיות היתה ב־1984, כשמכרה את חברת התקשורת „בריטיש טלקום". הממשלה הנפיקה מניות ב־3.9 מיליארד ליש"ט ב„בריטיש טלקום". יותר מ־2 מיליון אנשים קנו מניות, ורובם קיבלו רווחים נאים תמורת השקעתם. חברות אחרות, לרבות יצרנית מכוניות „יגואר", חברת התקשורת „בריטיש איירוספייס" ואחרות שנמסרו לידיים פרטיות משגשגות בבעלות פרטית. אולם לדברי ראש הממשלה לשעבר הארולד מקמילן הישיש (בן 92), הממשלה הגדישה את הסאה ו„מכרה את סכו"ם הכסף המשפחתי". דבריו [illegible] חיובי בציבור.

מסקרי דעת הקהל עולה, כי [illegible] מתנגדים למכירת „ליילנד" לחברה [illegible] ניות. מפלגת הלייבור שבאופוזיציה [illegible] את הממשלה במכירת נכסי [illegible] מחיר וללא התחשבות במציאות.

התמוטטות המשא־ומתן למכירת „בריטיש איירווייס" מהווה מכה קשה [illegible] ויש אומרים שגם מנהלי החברה [illegible] מצטערים על שהעיסקה לא יצאה אל [illegible] שכן תיכננו לעשות מאמץ לקנות את [illegible] בעצמם.

לראשונה דיברה תאצ'ר על [illegible] „בריטיש איירווייס" לידיים פרטיות [illegible] שבע שנים, כשענייניה הכספיים של [illegible] היו באי־סדר מוחלט ועתידה [illegible] תקווה. אולם בהנהגת הלורד קינג [illegible] של תאצ'ר, שבה החברה לאיתנה [illegible] האחרון בהחלט מרשימים. בשנת [illegible] 1984 הרוויחה „בריטיש איירווייס" [illegible] מיליון ליש"ט, רווח שהושג בחלקו [illegible] עיכוב חידוש צי המטוסים עד לאחר [illegible] המתוכננת. לפני שבועיים אמר קינג [illegible] חברי הפרלמנט השמרנים, שאם לא [illegible] מניות החברה, היא תיהפך לחברת [illegible] מסוג ב'.

אלן אלסנר, כתב רויטר מ[illegible]

הפריון עלה, השכר ירד
הממשלה לקחה את כל הקופה

המוסד לחקר התפוקה וההכנסות פירסם סוף־סוף, לאחר עיכובים מרובים, את הדו"ח השנתי שלו. על־פי מחברי הדו"ח, שתמציתו מובאת להלן, הממשלה עשקה את השכירים ואת המעסיקים כאחד, והעבירה לרשותה את תוספת התוצר הנובעת מגידול פריון העבודה (בתעשייה) וגם את הרווחים שנבעו מהורדת השכר הריאלי בשיעור של כ־10 אחוזים. כלומר, הן השכירים והן התעשיינים נעשו עניים יותר.

כלומר, הנוסחה לפיה השכירים יקבלו תוספת בהתאם לגידול פריון העבודה שוב אינה מוצעת לשכירים. לפחות בתעשייה. אומנם הם הגדילו את הפריון במשך שלוש השנים האחרונות ב־10 אחוזים, אך המדינה לקחה את מלוא תוספת הפריון לעצמה.

נתוני הדו"ח מוסרים לגבי 1985, כי הפריון בתעשייה עלה ב־4 אחוזים והשכר ירד ב־8 אחוזים. העלות למעביד גדלה ב־3 אחוזים. יש בהשוואה ל־1980. סבורים מחברי הדו"ח, גדלה העלות לתוצר ליחידת עבודה ב־3 אחוזים.

המעסיקים לא תרמו את חלקם

בנהנות חלוקת הנטל אין ספק. גם לפי נתוני הדו"ח, כי השכירים נשאו בעיקר הנטל, בכ־80 אחוז ממנו. העובדים הפסידו 4 אחוזים [illegible] אחוזים שכר, בעוד מעסיקיהם תרמו בממוצע רק 3 אחוזים, אם כי אם מצרפים את הנתונים של שנתיים. גם של 1984 ושל 1985 — המעסיקים לא תרמו דבר.

הנתונים השנתיים על החקלאות אינם אמינים, והנתונים על ירידת הפריון בבנייה נובעים מהמשבר בענף. אך נתוני התעשייה מצביעים על עליית פריון ועל ירידה ניכרת בשכר הריאלי. במגזר הציבורי, בו הפריון לא נמדד, שחיקת השכר חריפה עוד יותר. קשה היה להתעלם מכך במשא־ומתן על השכר.

ישנם פקפוקים רבים לגבי נתוני המוסד אשר להון ורווחיותו. התשואה להון בדו"ח משקפת את התשואה הכוללת על כלל ההשקעות במשק ולאו דווקא את רווחי בעלי המפעלים. מאחר שעל־פי המחקרים ההון העצמי של התעשיינים בתעשייה הינו נמוך ביותר ושואף לאפס, גם נתוני התשואה בדו"ח מצביעים על כך שהרווחיות של התעשיינים היא גבוהה ביחס להון העצמי שלהם. למרבה הצער אין המוסד נכנס לבעיה זו, ואינו מודד את הרווחיות ביחס להון העצמי, שרק היא המעניינת והרלוואנטית מבחינת חלוקת ההכנסות.

דו"ח המוסד משקף גם השקעות במשק שאינן נושאות רווחים אלא הפסדים, כגון ההתנחלויות. אלו מהוות רק עומס כלכלי. ההפרדה של השקעות אלו מכלל ההשקעות במשק איננה שאלה פוליטית, אלא שאלה של הצגת נתונים אמינים בלבד.

זקיפה בעייתית

כפי שנאמר כבר במדור זה, אם מצרפים את הזקיפה לשכר העצמאים יחד עם התשואה להון, כנהוג במדינות אחרות, ההשוואה תראה שהתשואה הכוללת להון בישראל היא בין הגבוהות במדינות המפותחות, ואולי בעולם כולו. הזקיפה לשכר העצמאים היא בעייתית. קשה לזקוף שכר ממוצע למשל לבעל מכולת, היושב בחנותו ואינו מוכר דבר, או לאלפי עצמאים המועסקים באופן פיקטיבי בעסקי בעליהם והמוגדרים כ„נשים המסייעות בהשגת הכנסה לבעליהן". הנתונים כיום כוללים גם כפילויות, כגון רישום שכר ל„מנהלי חברות" מצד אחד, וזקיפת שכר לאותו איש כעצמאי. דבר המגביר את משקל השכר בחלוקה הסטטיסטית של העוגה הלאומית.

המסקנה המתבקשת מכך היא, כי ההסתדרות אינה יכולה עוד להתקיים ללא מוסדות מחקר עצמאיים, שירכזו נתונים וינתחו אותם. מאחר שהנתונים רוכזו על־ידי מוסד המשותף לגורמים ממשלתיים ולמעסיקים, ואשר בו ההסתדרות נמצאת בבידוד, אין להתפלא שהם הוצגו בצורה חד־צדדית ואולי גם מעוותת מבחינת הדגשים.

צבי טימור

דו"ח המוסד לחקר התפוקה וההכנסות:

גידול רב־שנתי של הפריון — בתעשייה

בחמש השנים האחרונות חל למעשה קיפאון בפריון העבודה במיגזר העסקי. הממוצע הרב־שנתי לשנים 1985־1981 היה שהתוצר לשעת עבודה לא עלה בשנים אלו, אם כי היו תנודות בגבולות של עד 2 אחוז לשנה — על כך מסרו ישראל מידן וד"ר משה סיקרון במסיבת עיתונאים של המוסד לחקר התפוקה וההכנסות.

מהימנות הנתונים השנתיים בענפי המשק איננה גבוהה, ולכן עדיף לבחון את הממוצעים הרב־שנתיים: ענף התעשייה היה היחיד בו חל גידול בפריון — 3 אחוז בממוצע תלת־שנתי, לשנים 1985־1983. בענפי החקלאות והבינוי חלה באותן שנים ירידה שנתית ממוצעת בפריון, בשיעורים של 2 אחוז ו־5 אחוז, בהתאמה.

הוצאות העבודה מנקודת ראות העובדים בכלל המשק ירדו בשנת 1985, בהשוואה לממוצע שנתי. במונחים נומינאליים עלה התוצר בשנת 1985 ב־302 אחוז, ואילו הוצאות העבודה גדלו ב־306 אחוז טענו דוברי המוסד.

העובדה שהמעסיק ישלם יותר ליחידת תוצר. אך העובד קיבל פחות לשעת עבודה. מוסברת בהתערבות הממשלה, אשר ספגה את ההפרשים הן מהמעסיקים והן מהעובדים. הספיגה בוצעה על־ידי עלייה בשיעורי המיסוי נטו על ייצור מקומי, ועל־ידי עליית

שיעור השינוי בהוצאות העבודה לשעה בניכוי מדד המחירים לצרכן

התקופה	כל שנה לעומת קודמתה					ממוצעים רב־שנתיים			
שיעורי שינוי שנתיים	1981	1982	1983	1984	1985	1984–1985	1983–1985	1982–1985	1981–1985
תעשייה	13	1	5	2	-8	-3	-1	0	2
חקלאות						-10	-3	-2	-3
בנייה	10	2	1	-13	-11	-12	-8	-6	-3
מגזר ציבורי	11	-2	5	2	-14	-6	-3	-3	0

בשנת 1985 עלה פריון העבודה ב־2 אחוז בממוצע שנתי. המגמות היו שונות בשתי מחציות השנה: במחצית הראשונה של 1985 היתה עלייה של 4 אחוז בפריון העבודה, ואילו במחצית השנייה של השנה היתה ירידה חריפה בפריון העבודה, בשיעור 5 אחוז. הסיבה העיקרית לירידה בפריון במחצית השנייה, בעקבות הפעלת התוכנית הכלכלית.

לשנת 1984, במונחים ריאליים בשיעור של 10 אחוז. בין ענפי המשק, הירידה החריפה ביותר בשכר היתה במיגזר הציבורי (14 אחוז). עיקר השחיקה בשכר חלה במחצית השנייה של 1985, בעיקר ברבעון השלישי. החל ברבעון הרביעי ובתחילת 1986 מסתמנת עלייה בשכר.

עידכון מדרגות המס גרם לכך שהירידה

מחירי היבוא בשיעור גבוה מעליית מחירי הייצור המקומי. עליות אלו גרמו לכך, שמדד המחירים לצרכן עלה בשיעור גבוה מעליית מדד מחירי התוצר. בממוצע תלת־שנתי, לשנת 1985־1983, עלה התוצר לשעה במיגזור העיסקי ב־247 אחוז, והוצאות העבודה גדלו ב־251 אחוז.

היחס הון/תוצר עמד בשנת 1985 על 2.10.

שיעור השינוי בתוצר המקומי הנקי הריאלי לשעת עבודה בענפי המשק העיקריים

התקופה	כל שנה לעומת קודמתה					ממוצעים רב־שנתיים			
שיעורי שינוי שנתיים	1981	1982	1983	1984	1985	1984–1985	1983–1985	1982–1985	1981–1985
התעשייה	5	-1	2	3	4	3	3	2	2
חקלאות						-6	-2	4	5
בינוי	-9	-9	0	-8	-5	-7	-5	-6	-6

היא הצמצום בפעילות שהביא להקטנת תפוקה, בלי שנלוותה אליו בו־זמנית הקטנה בתשומות העבודה בהתאם, טענו הדוברים.

עוד נמסר, שקיים הבדל ניכר בשיעורי השינוי בפריון העבודה בין ענפי המשק העסקיים — בעוד שבתעשייה עלה פריון העבודה בשנה החולפת בממוצע שנתי ב־4 אחוז, ירד פריון העבודה בענף הבינוי ב־5 אחוז בממוצע שנתי. גם בענפי המשק היה שוני ניכר בין מחצית השנה הראשונה לבין המחצית השנייה של 1985. בעוד שבמחצית הראשונה עלה הפריון בתעשייה ב־4 אחוז, היתה במחצית השנייה ירידה של 2 אחוז.

בשכר נטו היתה קטנה יותר מאשר השחיקה בשכר ברוטו, מאחר שהעידכון נעשה בהתאם לרמת האינפלציה בתקופה הקודמת. כיוון שבחודשים האחרונים של שנת 1985 חלה ירידה ברמת האינפלציה, הביא עידכון מדרגות המס להקטנת נטל המס.

ההנהלה המקצועית של המוסד לא מצאה, בשלב זה, שהנתונים הקיימים לגבי השכר נטו, מהימנים דיים לפרסום בדו"ח זה.

למרות הירידה בהוצאות העבודה, מנוכות במדד המחירים, לא חלה ירידה בעלות העבודה למעסיק. אדרבא, הוצאות העבודה ליחידת תוצר במיגזור העסקי עלו ב־1 אחוז

יחס זה, המבטא את ערך ההון ששימש לייצור יחידת תוצר, היה ב־1985 הגבוה ביותר זה שנים רבות. הגידול ביחס הון/תוצר ב־1985 עשוי להצביע על ניצול לא־מלא של כושר הייצור של הציוד וההון, יחסית לשנים קודמות.

חלקה של התמורה לעבודת השכירים בתוצר ב־1985 עמד על 66 אחוז. אם נצרף גם את התמורה הזקופה של עבודת העצמאים לחלקה של התמורה לעבודה, יגיע חלק התמורה לעבודה ל־88 אחוז מהתוצר. שיעור התשואה הנקי ליחידת הון ירד ל־5.7 אחוז בשנת 1985, לעומת 6.8 אחוז בשנת 1984.

מור החדשות

בנק איגוד הגדיל רווחיו ב־77%

הרווח הנקי של בנק איגוד מקבוצת בנק לאומי ב־1985 הסתכם ב־9.2 מיליון ש"ח (6.1 מיליון דולר), לעומת 5.2 ש"ח (3.5 מיליון דולר) ב־1984, גידול של 76.9%. הרווח לפני מס הסתכם ב־19.2 מיליוני ש"ח (12.8 מיליון דולר) לעומת 12.7 מיליון ש"ח (8.5 מיליון דולר) בשנת 1984. התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה ל־19.4%.

ההון העצמי של הבנק הסתכם ב־56.7 מיליוני ש"ח (37.8 מיליון דולר) לעומת 47.5 מיליון ש"ח (31.6 מיליון דולר בסוף 1984.

המאזן של הבנק הסתכם ב־1,854 מיליון ש"ח (1,236 מיליון דולר לעומת 2,389 מיליון ש"ח (1,593 מיליון דולר בסוף 1984.

פקדונות הציבור הסתכמו ב־1,053 מיליון ש"ח (702 מיליון דולר) לעומת 1,275 מיליון ש"ח (850 מיליון דולר) בסוף 1984.

ההלוואות לציבור הסתכמו ב־493 מיליון ש"ח (329 מיליון דולר) לעומת 678 מיליון ש"ח (452 מיליון דולר) בסוף 1984.

בשנת 1985 חל פער משמעותי בין שיעור עליית המדד (185.2%) לבין שיעור עליית שער הדולר (134.8%). בהיות מרכיב המט"ח במאזן הבנק משמעותי, גורם פער זה לעיוות התמונה כאשר משווים את נתוני 1985 לנתוני 1984, ומסביר את החלק הגדול של הקיטון במאזן 1985 ובמרבית סעיפיו, נמסר מהנהלת הבנק.

עוד נמסר, כי הגידול ברווח הנקי הושג למרות הקשיים הכלכליים במשק במהלך השנה שחלפה והמשך ההאטה בפעילות הכלכלית. הבנק ערך הפרשות מתאימות לחובות מסופקים. סכומי הקרן שהופרשו מסתכמים ב־13.8 מיליון ש"ח (9 מיליון דולר). ההפרשות נערכו בצורה שמרנית, בהתאם למצב הכלכלי במשק, ולדעת ההנהלה הן מכסות במלואם את הסכומים אשר פרעונם מוטל בספק.

הבנק המשיך במדיניות בה החל בספטמבר 1983, מדיניות שהביאה חסכון ניכר בהוצאות התפעוליות, ובכוונתו להמשיך גם ב־1986, כדי לשמור על רווחיות סבירה בשנה בה נמצא המשק בקשיים כלכליים. נעשתה הרחבה נוספת בתשתית המיחשוב של הבנק על מנת לשפר את השירות ללקוחות, והוחל בהכנות להסבת כל הסניפים לעבודה ב„טלר און ליין". ההסבה תסתיים במחצית 1986.

עובדי „הבינלאומי" ימתינו

עובדי הבנק הבינלאומי לא ינקטו בשלב זה כל יוזמה, ולא יציגו כל דרישות בעקבות העברת הבעלות על הבנק.

העובדים, שנפגשו שלשום עם מנכ"ל הבנק בינו צדיק, החליטו להמתין עד שתושלם העיסקה וז'אק נאסר יעביר את הכספים שהתחייב — 21 מיליון דולר — למפרקים של חברת „דנות".

לפי ההסכם, חייב נאסר להעביר את הסכום במלואו תוך 10 ימים ממועד זכייתו במיכרז. כן הוא חייב להחזיק בבנק לפחות 7 שנים.

עובדי הבנק ביקשו מהמנכ"ל ליזום פגישה בינם לבין ז'אק נאסר, שיגיע כנראה בימים הקרובים לישראל. יצויין, כי נאסר נפגש כבר בעבר עם מנכ"ל הבנק בינו צדיק, והוא מכיר את הבנק.

א.ש.

נקבע הסדר לתרומות של גופים ממשלתיים

פורום המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה. פנה אל היועץ המשפטי לממשלה וביקש את חוות דעתו בשאלה אם, ובאלו תנאים, רשאים משרדי הממשלה וחברות ממשלתיות לתת תרומות ושירותיהינם לגופים ציבוריים — כגון קרנות או אגודות למען קשישים או חולים, מוסדות תרבות, רווחה או דת וכיו"ב.

היועץ המשפטי לממשלה ציין בחוות דעתו, כי משרדי הממשלה רשאים לתת תרומות כספיות או שירותי חינם למוסדות ציבוריים בתנאים הבאים:

● ההחלטה נתקבלה על־פי נוהל התמיכות שנקבע על־ידי הממשלה.
● ההחלטה נתקבלה בהתאם למבחנים (הקריטריונים) שנקבעו במשרד לאותו עניין, ומכל מקום על יסוד עקרון השוויון ושיקולים ענייניים.
● לא תינתן תמיכה על־ידי המשרד. אלא לצורך ציבורי הנמצא בתוך תחום הנושאים עליהם מופקד המשרד. לדוגמה, במבצע התרמה למען הילד המפגר אפשר שתינתן תרומה על־ידי משרד העבודה והרווחה או על־ידי משרד הבריאות, אך לא על־ידי משרד התקשורת.
● חברה ממשלתית אינה רשאית לתת תרומות, אלא אם הדבר נעשה לתועלת החברה מן הבחינה העסקית ואסור לה, למשל, לתת תרומות מתוך היענות ללחץ או שתדלנות מפלגתית.
● חברה ממשלתית חייבת, על־פי הדין, לפעול לפי שיקולים עסקיים שעל־פיהם נוהגת לפעול חברה לא־ממשלתית — לגבי חברה ממשלתית, קיים חשש של השפעות או לחצים למתן תמיכות על יסוד שיקולים שאינם נוגעים לתועלת החברה, אלא על בסיס שיקולים זרים. אם כל חברה ממשלתית תראה עצמה זכאית לתת תמיכות לגופים ציבוריים כרצונה, יש לחשוש לכפילות מזה ולקיפוח מזה, ולמעשה לא ניתן יהיה לקיים את העקרון שכספי הציבור, שניתנו כתמיכות, יחולקו באופן שוויוני.

סכומים סמליים

הצורך במתן תמיכות על־ידי הממשלה לגופים ציבוריים יכול לבוא על סיפוקו בדרך מסודרת, על־פי נוהל ומבחנים הידועים ברבים, באמצעות משרדי הממשלה. ולפיכך אין צורך במתן תמיכות כאלה על־ידי חברות ממשלתיות.

משרד ממשלתי או חברה ממשלתית יכולים לתת תרומות לגופים ציבוריים בסכומים סמליים, בנסיבות בהן תרומות כאלה היו ניתנות גם על־ידי גופים פרטיים כמחווה של אזרחות טובה. במסגרת מבצעי התרמה, כגון מבצע למלחמה בסרטן, מבצע למען הקשיש או למען הילד המפגר וכיו"ב.

בצלאל עמיקם

שרון יבדוק קשרי הסחר עם מצרים

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, הורה לאנשי משרדו, ובראשם המנכ"ל יהושע פורר, לפתוח מיד בשיחות עם אנשי שגרירות מצרים בישראל, במטרה להגביר את קשרי הסחר בין שתי המדינות.

בעקבות הודעתו של הנשיא מובראק על ביטול המיגבלות, כפי שנמסרה לשר התיירות אברהם שריר בעת שהותו של האחרון במצרים, הורה שרון לאנשי משרדו להיערך בהתאם. במשרד התעשייה מבקשים ליישם מיד את הידוק קשרי הסחר עם מצרים, תוך הרחבתם והעמקתם.

במשרד התעשייה והמסחר ובמשרד החוץ בוחנים בימים אלה הצעה למנות נספח מסחרי־כלכלי בשגרירות ישראל בקאהיר, שיטפל בהגברת קשרי הסחר בין שתי המדינות.

לא כדאי לגלגל חפ"ס

גילגול חפ"סים אינו כדאי כאשר הריבית יורדת — כך עולה מחישובים שנעשו על־ידי אחד הבנקים.

חישובי הבנק מוכיחים, כי מי שמפקיד סכום של 100 אלף שקל לשבוע, בריבית של 15 אחוז לשנה, יקבל בתום 7 ימים 287.6 שקל ריבית. אך מי שיגלגל את הפקדון במשך אותם 7 ימים, מדי יום, יזוכה בריבית שתהיה גבוהה רק ב־38 אגורות מזו שיקבל מי שאינו מגלגל את הפקדון. כלומר, הוא יקבל כ־288 שקל.

אולם בפועל יקבל מפקיד המגלגל את פקדונו מדי יום הרבה פחות, שכן על כל פעולה שהוא מבצע בקנייה או מכירה של התפ"ס ישלם 10 אגורות אם חשבונו בזכות, או 25 אגורות אם החשבון נקלע לחובה. פירוש הדבר במקרה כזה, כי גם מי שחשבונו בזכות יקבל רק 286.80 שקל נטו. מובן שהמצב יהיה חמור פי כמה לגבי מי שחשבונו בחובה. המסקנה, אם כן, בריבית כה נמוכה אין כל טעם לגלגל תפ"ס, פעולה הגורמת להפסד.

א.ש.

בעריכת עלינא תורי

מפוף ומשם

ג'אז

ויבראציות טובות

גארי ברטון – לא מפחד מחומר פחות שגרתי

מאת עמית רוט

גארי בארטון יבוא לארץ לשלוש הופעות בתחילת אפריל. דרכו נוכל להתוודע לאחד הכלים הבלתי־שיגרתיים שתפס מקום של כבוד בג'אז — הוויבראפון.

בארטון הוא אחד מהבכירים שבנגני הכלי הזה וביחד עם מילט ג'קסון מה„מודרן ג'אז קוורטט" — הידוע שבוויבראפוניסטים.

ויבראפון הוא כלי הקשה ניתן לכיוון, שדומה לכסילופון ויש לו צינורות ויבראציה מתחת לפיסות הקשה — שיוצרים את הצליל החזק, הנמשך והמלא שמייחד אותו, לאחר שמקישים בהם בפטישים.

בארטון העלה את אמנות הנגינה בכלי, כסוליסט וכמלווה, לתחומים חדשים ומרתקים, ולא רק בגלל הטכניקה הכפולה שלו ומשתמש ב־4 פטישים)

הוא נולד באינדיאנה, ארה"ב, בשנת '43. כניסתו למעגל הג'אז המקצועי אירעה מעט לפני שחלו בג'אז התמורות הגדולות של סוף שנות ה־60. עת התחילו הרעיונות של קולטריין, קולמן, מיילס דיוויס, ביל אוונס ואחרים תופסים צורות חדשות בשילוב בין ג'אז ורוק, פסיכודליה ורוחניות.

לפרסום ראשון הגיע ב־63' בשיתוף הפעולה שלו עם הפסנתרן ג'ורג' שיארינג ושנה אחר־כך עם הסקסופוניסט סטן גטס. אחר־כך ייסד את הקוארטט שלו (והמסגרת החביבה עליו) עם הגיטאריסט המבריק של אותה תקופה, לארי קוריאל, בוב מוסס בתופים והבאסיסט סטיב סוואלוו. הימים ההם היו ימים מרתקים למרי לג'אז ולרוק, עם הרבה נסיונות מוסיקאליים וטכנולוגיים ולא מעט הצלחות חשובות. שנות ה־70' מצאו את גארי בארטון במסגרת מאופקת יותר. עובד עם חברים מוסיקאי כצ'יק קוריאה, גיטר גוארט וקרלה בליי. כניסתו לחברת אי.סי.אם. רק הידקה את הקשר שלו עם מוסיקאים אלה ואחרים שמקליטים באי.סי.אם כבאסיסט הגרמני אברהרדט וובר והגיטאריסט ראלף טאונר. הזכייה הכמעט קבועה שלו בתואר ה־„ויבראפוניסט של השנה" בהרבה מעיתוני המוסיקה, היא רק דוגמה להערכה הבלתי־רגילה ליכולתו ולמוסיקאליות שלו. הרפרטואר שלו עכשווי ברובו. לא תמיד עם נטייה לכיוונים נסיוניים אך עבודתו הרבה עם קרלה בליי והבאסיסט המבריק שלה סטיב סוואלוו, מוכיח שהוא לא מפחד מחומר פחות שיגרתי.

בארץ יופיע עם ארבעה נגנים: מאקוטו אוזון — בפסנתר, טמי סמית — בסקסופון, מארתי ריצ'ארדס — בתופים וסוואלוו — בבאס.

מומלץ מאוד לראות אותם. ההנאה כמעט מובטחת.

חיפה — אודיטוריום — 2.4, ת"א — היכל התרבות — 4.4, אילת השחר — 3.4.

מאראתון ברטון בגל"צ

מאת נתן ברנד

ביום שישי הקרוב 28.3.86, החל מהשעה 22.00, יתקיים בגלי צה"ל מאראתון בן ארבע שעות עם המוסיקה של הוויברפוניסט גארי ברטון. המאראתון יתקיים לקראת בואו של ברטון עם המשלחת לארץ באחד בחודש.

בתחילת המאראתון תובא סקירה היסטורית קצרה על הוויברפון וכן פרטים ביוגרפים מתחילת דרכו של ברטון.

הוויברפוניסט הישראלי „פיסי" אושרוביץ יתארח בתוכנית, וייתן דברי הסבר והדגמות. תהיה התייחסות למפגשים המוסיקליים של ברטון עם מלחינים ומוסיקאים אחרים וכן יושמע בהשמעת בכורה בארץ תקליט חדש של ברטון עם הגיטאריסט ראלף טאונר.

פרק מיוחד יוקדש לבאסיסט סטיב סואלו, שעימו יגיע ברטון לארץ, וכן לשאר חברי ההרכב. בשעה השלישית של המאראתון יושמע ראיון טלפוני עם גארי ברטון. בהמשך המאראתון יתקיים חידון נושא פרסים (תקליט של ברטון והזמנה זוגית לקונצרט בהיכל התרבות) ובשעה האחרונה יהיה קו פתוח לשאלות ובקשות של מאזינים.

ינחו את המאראתון יוסי אקציטי מ„קורוס" ודני קרמן. לא לשכוח: יום שישי, בגל"צ. האזנה מהנה.

מופע

מאת נתן ברנד

מפגש מוסיקאים לערב אילתור משותף בתיאטרון „פרגוד" בירושלים. השתתפו: אבנר שטראוס, סטיב ססקין: גיטארות; יאיר מלכה: צ'לו, גדי גרבל: טרומבון; עדינה הר־עוז: נבל; חניה זיסקינד: כינור וסינתסייזר; פמלה גדנס: כלי הקשה; ליז מגנס: פסנתר; מוסיקאי אורח: אנדראה הירו: פסנתר.

בתיאטרון „פרגוד" בירושלים מתקיימים בין היתר ערבים מוסיקליים זה 15 שנה. לאחרונה החליט מנהל המקום, אריה מארק, לתת צ'אנס למשהו קצת שונה. ערב שבו המוסיקאים מנגנים מוסיקה מאולתרת. כפי שהגדיר זאת אבנר שטראוס, מארגן הצד המוסיקלי של הערב: „אין נושאים מוסיקאליים כתובים שעליהם מאלתרים. אין קו מלודי או הארמוני. אך עם זאת יש רעיון מרכזי לכל קטע".

ברוב הקטעים נוצרה דינאמיקה בין הנגנים. הם הקשיבו זה לזה והתוצאה היתה מוסיקה מקורית ומעניינת, שכל נסיון להגדירה או לשייכה לתחום ספציפי יחטא למטרת הערב. קטעים בודדים היו תמוהים להפליא וגרמו לי לתהות, האם קבוצת נגנים שנמצאת על הבמה ומנגנת כעת ובעונה אחת או לסירוגין, עושה בהכרח מוסיקה. הבעיה נבעה בעיקר מחוסר קומוניקציה בקטעים הנ"ל.

שמעתי מישהו אומר: הם לא יודעים מתי לגמור. אכן, בעיה. הסכמתי. בכל פעם שרוב הנגנים רצו לסיים, היה מישהו שהחליט להמשיך ובכך החליש את הסיום וגרם מבוכה מה לשאר הנגנים.

אבל, כאמור, היו רגעים יפים מאוד, בהם הורגש שיתוף־פעולה מלא ופורה.

בפתיחת החלק השני של הערב ניגן המלחין אנדראה הירו עם חניה זיסקינד דואט קצבי ומרתק לפסנתר וכינור, שבאמצעו הצטרפה גם ליז מגנס.

בסיומו של החלק הראשון ניגנו כל הנגנים קטע בשם „לוויתנים", כשברקע הושמעה הקלטה של קולות לוויתנים.

כמו כן אהבתי את הקטע לנבל צ'לו וסינתסייזר בתחילת הערב ואת הקטע בניצוחו וארגונו של גדי גרבל.

בפרגוד יתקיימו עוד ערבים כאלה ואני בהחלט ממליץ לבוא ולהקשיב.

אנדרלמוסיקה

מה חדש?

סטאטוס קוו מחודש

מאת עופר ניר

להקת „סטאטוס קוו", שהתפרקה לפני כשלוש שנים לאחר עשרים שנות פעילות, הודיעה על חידוש פעולתה. „סטאטוס קוו" תוציא תקליטון חדש ואלבום, שיראה־אור בעוד חודשים אחדים. בראש הלהקה המתחדשת יעמדו, כמו בעבר, פרנסיס רוסי וריק פרפיט.

רוסי ופרפיט זכו לאחרונה בתביעה נגד חבר אחר בלהקה, אלן לנקסטר, המתגורר כיום באוסטרליה. לנקסטר, רוסי ופרפיט נאבקו על הזכות להשתמש בשם „סטאטוס קוו". בית־המשפט קבע כי השם שייך לרוסי ופרפיט וכי אסור לאלן לנקסטר להשתמש בשם זה, בכל הקלטה שיעשה בעתיד.

„מוחות פשוטים": בעד „אמנסטי"

ג'ים קר, סולן להקת „מוחות פשוטים", הודיע כי הוא ולהקתו תרמו את כל הרווחים מהופעתם בוומבלי ארינה, לפני שבועות מעטים, לארגון „אמנסטי". כמו כן, תתרום הלהקה את כל רווחיה מהופעתה בלוס־אנג'לס, באפריל.

זאת ועוד: כל חולצות הטי הנמכרות באולמות בהן מופיעה הלהקה, כמזכרות רשמיות ומורשות מטעמה, נושאות מעתה את סמל „אמנסטי" ואירגון זה ייהנה, כמובן, גם מן הרווחים על מכירת המזכרות. קר הודיע כי כל תקליטי הלהקה ישאו בעתיד את הסמל הזה. „המחוייבות שלנו לאמנסטי אינה עניין זמני", אמר קר.

להקות נוספות שמסרו על נכונותן לתרום הופעות למען „אמנסטי" הן „יו. 2", „פשוט אדום", „יו.בי.40" ואחרות תצטרפנה בעתיד הקרוב.

מג'קסון עד מקרטני

חדשות למעריציו של מייקל ג'קסון, שנעלם מן האופק לאחר ששר את „אנו העולם", יחד עם חבורת כוכבי־פופ אמריקנית: הוא עובד עם המפיק קווינסי ג'ונס על שירים חדשים. נמסר כי כבר הקליט די והותר לשלושה תקליטים לפחות. נוסף לכך, נפוצו שמועות בלונדון, לפיהן יבוא ג'קסון להופעות, בעוד חודשים אחדים, באולם „ארלס קורט" הענק ● לאחר שסחטה עד תום את שני אלבומיה, כדי לספק את מעריציה הרעבים ללהיטים, תוציא מדונה תקליטון חדש לגמרי, „לחיות ולספר". זה יקרה רק בחודש יוני. כך שלא צריך להצמיד אוזן שוקקת לרשת גימל. יש זמן ● בלייר קנינגהאם, חבר להקת „התספורת המאה", שאף הופיע יחד עימה בארץ, החליף את מתופפה הוותיק של להקת „אקו והבנימין"; פיט דה־פריטס, שפרש או פוטר. הפרטים אינם ידועים כרגע ● אלבומו החדש של פול מקרטני צפוי בחודש מאי. בין הנגנים האורחים: פיל קולינס ופיט טאונסנד ● חדש מ[illegible] מלהקה שכבר שנים לא שמענו. [illegible] מנפרד מאן. יש להם תקליטון חדש, [illegible] כל מה שאתה רוצה לעשות". ובעקבותיו יצא גם אלבום טרי לשוק הבריטי ● ידיעה עצובה למי שהכיר וקרא: ירחון הפופ־אופנה האנגלי „זיג זאג" נקלע לקשיים הוצע למכירה. יש קונים?

ג'ים קר מלהקת „מוחות פשוטים" – הרווחים לאמנסטי

טלוויזיה

פצצת הסקס השחורה

מאת עופר ניר

קשה להניח שעם שם כמו אן־מיי בולוק היתה מגיעה רחוק, למזלה, פגשה באייק טרנר, גיטאריסט וזמר של ריתם־אנד־בלוז והוא לקח אותה אליו והפך אותה לטינה טרנר, זמרת, פצצת־הסקס השחורה הראשונה. בשבוע הבא, ב„עד פופ", תוכנית שלמה המוקדשת להופעתה של טינה טרנר, שהתקיימה בשנת 1984 בבירמינגהאם, אנגליה, היא תשרוה את המסך.

היא נולדה בטנסי, בחודש נובמבר 1938. שרה מגיל צעיר. בשנת 1959, גילה אותה אייק טרנר וצירף אותה להרכב שלו. היא שרה בלהקה נשית ושמה „אייקטס", שליוותה את טרנר הגבר. חברותיה ללהקה היו הזמרת פי.פי. ארנולד והזמרת (הלבנה!) בוני בראמלט. שאחר־כך היתה חברה בצמד המצליח „דלאני ובוני". הם נישאו. הם הוציאו תקליטים רבים. הם מצאו חן בעיני כוכבי־רוק לבנים כמו מיק ג'אגר, שצירף אותם להופעות „האבנים המתגלגלות". הם אהבו, הפסיקו לאהוב, רבו. היא ספגה מכות מאייק האלים. לבסוף ברחה מהבית, התגרשה, חסרת־כל, והחלה בדרך הארוכה והמפרכת, חזרה למעמדה הקודם, כוכבת. היא הצליחה לעשות זאת, שוב בעזרתם של מוסיקאים לבנים, שזכרו לה חסד־נעורים. אנשים כמו מרטין וור מלהקת „רקיע 17" ומאוחר יותר, מארק קנופלר, שכתב עבורה את שיר הנושא לאלבומה המצליח, „רקדנית פרטית". האלבום הזה מכר עד היום למעלה משישה מיליון עותקים. מאז 1984 — אז יצא האלבום — ועד עתה, הספיקה גם להופיע בתפקיד ראשי בסרט „מאקס הזועם וכיפת הרעם", תפקיד קולנועי שני בקאריירה שלה לאחר „מלכת הסמים" בסרטו של קן ראסל „טומי", עליפי אופרת הרוק הידועה של פיט טאונסנד ולהקת „המי".

בהופעה שלה בבירמינגהאם הראתה טינה טרנר מדוע היא נחשבת אחת הזמרות המלהיבות בעולם. הרבה אנרגיה מתפרצת, טונות של כשרון, קסם פראי. שני אורחים הצטרפו אליה במהלך הערב — דייוויד בואי ובריאן אדמס, כל אחד כתורו. עם בואי שרה שני שירים, „הלילה" ו„בואי נרקוד". יחד עם אדמס שרה את שירו „זו רק אהבה", להיט מצליח עבור הזמר הקנדי המפורסם. נוסף לכך, שרה את שירי האלבום „רקדנית פרטית", כל הלהיטים, עם כל מה שיש לה.

טינה טרנר ב„עד פופ", סיבה טובה להישאר בבית, מול המרקע. אפשר גם לרקוד.

טינה טרנר עם בריאן אדמס – טונות של כשרון

ד"ש מניו־יורק

מגע הזהב של קווינסי ג'ונס

מאת יוסי ונונו, ניו יורק

קווינסי ג'ונס הוא, ללא ספק, שרביט הזהב של עולם המוסיקה הקלה כיום. כל הפקה מוסיקאלית שלוקח על עצמו הפכה [illegible] להצלחה [illegible] ואמנותית. כשאני כותב אמנותיות אני מתכוון ליכולת [illegible] כמעט של ג'ונס להפיק את המאקסימום מהמוסיקאים שהוא עובד איתם, ללא קשר לאופיים הייחודי. מייקל ג'קסון יכול להעיד על כך. „מותחן", התקליט שג'ונס הפיק לג'קסון הוא התקליט הנמכר ביותר בהיסטוריה של [illegible] [illegible]

טלוויזיה

09.00 רחוב סומסום * פורים — הנכם מוזמנים היום ל„פורים שפיל" של רחוב סומסום. ואם לרגע תקלעו לממלכתו של אחשוורוש — שמור על קור רוח, הציצו מאחורי המסיכות וזכרו כי: „פורים לנו..." 09.30 דורות של צללים — מחזה הומוריסטי על רקע חיי הסטודנטים בתחילת המאה באנגליה. 10.35 הליצנים — הסרט מציג טיפוסים שונים של ליצני קרקס, על הבמה ומאחורי הקלעים. 11.25 ג'ורג' שירינג * פסנתרן הג'אז, ונגן הקונטרבאס בריאן תורף מנגנים קטעי ג'אז. 14.00 על חבובות ואנשים — סרט המתאר את הנעשה מאחורי הקלעים של מופע החבובות. 15.00 פרפר נחמד — הויד פורים. 15.30 דיק פרטין — העיכור. ספייקר עומד לשאת לאישה את פילידה, בניגוד לרצונה. טרסין ומוריסטניק דואגים לכך שהנישואים לא יצאו אל הפועל. 16.00 הריוה — תכנית פורים. 17.00 ערב חדש — מנחה רפי רשף. 17.30 „זבג לחדשות" — חגיגת פורים. 18.00 „קרקס הקסמים". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 תכנית בידור מיוחדת. עם רקדנית הבטן המצרייה * נגוא פואד. (ערבית). 19.00 סרט תעודה „הקומדיה היא עסק רציני". 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 — לכבוד פורים צוות „כול־בוטק" מפעיל את המצלמות הנסתרות. הפעם לא כדי לשעשע, כי אם להשתעשע. 20.45 כמוב בעיתון — תכנית מיוחדת לפורים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 „אלגרו" — חידון מוסיקה פומבי. שעשועים שובבות עם מוסיקה ומצב רוח — באוירת פורים. משתתפים: תזמורת סימפונית ירושלים רשות השידור בניצוחו של יצחק שטינה, השחקנים גדעון שמר, ג'אק כהן וגיל אלון, הקריקטוריסט דוש, ארהלה קמינסקי והתותים שלו, הרקדנית ריקי צור, המנחה יצחק שמעוני וחמישה מתמודדים. ותכנית מוקלטת בהשתתפות קהל באולם ירושלים. 22.40 „שור החבובות הגדול" — קומדיה מוסיקלית/רומנטית. אמנים אורחים: דיאנה ריג, רוברט מרץ, פיטר יוסטינוב ועוד. 00.10 „פסוקו של מקום" — לפורים — מבט אל ברעם, שלפי אחת המסורות שם מקום קבורתה של אסתר המלכה. חדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר". 07.07 „בוקר טוב" — הנדל. סונטה מס. 5 בסי במול מג'ור, לחליליות וקונטינואו; ויואלדי: מוטט. 07.30 „שחרית מוסיקלית". — הנדל: קונצ'רטו גרוסו מס. 3 במה מג'ור; בטהובן: הפתיחה „אגמונט"; בטהובן: קונצ'רטו מס. 5 במי במול מג'ור, לפסנתר ותז. „הקיסר"; מאהלר: סימפוניה מס. 1 ברה. 08.30 „קונצרט בוקר" — קרל אנטון פורור: סימפוניה מס. 4 ברו מינור, י. כ. באך: דואט מס. 1 בלה מג'ור, לחליל ופסנתר; מוצרט: רביעיה ברה מג'ור לכלי קשת, ק. 499; שומאן: 6 פוגות על אותיות השם באך; מאהלר: שירי שוליה נודד; ברטוק: דיברטימנטו לכלי־קשת. 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „מוסיקה קמרית" — באמורטייה: סונטה מס. 2 מתוך „חמש סונטות לבטון וכס'"; הייזן: רביעיה כלי מיתר בסי במול מג'ור; דוניצטי: רביעית כלי מיתר ברה מג'ור (בעיבוד לתז. מיתרים). 13.00 „קונצרט צהריים" — קבלבסקי: הליצנים; סטרווינסקי: פולצ'ינלה, סוויטה; רוסיני: „הספר מסוויליה", מבחר; חצ'טוריאן: מסקרד. 15.05 „ממרף התקליטה" 16.00 „קונצרט מנחה" — י.ב. באך: סינפוניה במי במול מג'ור; באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 5; קולה: סקרלטיאנה; ליסט: סימפוניית פאוסט. 18.00 „אתנחתא" — א. סאטי: „ענפי ספורט ותחביבים"; פולנק: „מעשה בפילפילון ושמו בבר"; י. גלבוע: 7 תרקים קטנים; ו. הילר: פנטסיה על נושא של י. א. הילר (ש.ח.). 20.05 „ערב טוב" — טלמן: רביעייה במי מג'ור, לחליליות אבוב כנור וקונטינואו; מנדלסון: הפתיחה „מערת פינגל". 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים בעולם". „הלילה הארוך של שנת השור". קונצרט מהסדרה „אוקטים 85". ברלין — 14.6.85. מוסיקה מהמזרח הרחוק וההשפעתה יצירות מסורתיות וכן של פוצ'יני, סטרווינסקי, קרייזלה, צ'ייקובסקי, ראבל, מייאני, אישי, יון ואחרים. 22.30 „מעט ועוד" — ארנולד שנברג: ארבעה קטעים למקהלה מעורבת. 23.00 „מוצרט הבוהן" — מתוך הסדרה „על כנפי הזמר" (ש.ח.).

רשת א'

07.30 „היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 „חוגה", עם בני הנדל. 09.05 „השיר לא תם" שירים עבריים. 09.30 „מפגש" מגזין לבעיות משפחה וחברה כשידור חי. 10.30 „רדיו קל" תכנית יומית בעברית קלה. 11.05 רגע של עברית. 11.10 „מאחורי כל זה מסתתר צחוק גדול". 12.05 „מצלילי המזרח כבקשתך". 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים; „כליכיקסט" מגזין לצעירים לכבוד פורים. 14.45 לילדים הגדולים „חתול בשק חניגי לפורים", ילקוט כליכו. 16.55 „ספר חרש" — מקידה, 16.05 „היכן הם קברותיהם של אסתר ומרדכי" (ש.ח.) 17.10 רגע של עברית. 17.12 „מגישים שיר". 17.20 שירים לפורים. 18.06 פרקי היום בתנ"ך — פיוטים לפורים. 18.18 פיוטים לפורים. 18.30 קריאה במגילת אסתר. בנוסח יהודי ספרד. שידור חי, מבית־הכנסת הספרדי החדש דרך אולמי ירושלים. חדשות השעה 19.00 לא יעברו. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „שש אפס לטובת קישון" — מופע שנערך ליום־הולדת ה־60 לאפרים קישון, תכנית שניה (ש.ח.) 23.05 „על תחפושת ומסכות" — במסורת היהודית, במיתולוגיה ובחיי יום יום. (ש.ח.)

רשת ב'

08.05 „סעו לשלום" 09.05 „ביקור בית פורימי", עם רבקה מיכאלי. 10.10 „כל צבעי הרשת" — מהדורה פורימית. 12.10 „שירים שובבים". 13.00 „בחצי היום", חדשות ופזמונים. 14.06 „בת־צחוק", מערכונים וקטעי הווי. 15.10 „משיכת יתר" תכנית של הומור וסאטירה. 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים", מגזין המשק והחברה. 18.06 „כנסת מחופשת", תכנית פורים מן הכנסת. היום הזה. 19.35 „עולם חדש", מגזין תרשותי לענייני האדם וסביבתו. 20.05 פרקי חזנות „כבקשתך". 22.05 „על הברכה ועל הקללה" — ברכות וקללות מפי ובפי ישראל. 22.58 רגע של עברית. 23.05 „קטר ראשו". חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים מהדורה פורימית, עם שמוליק רוזן.

רשת ג'

13.05 „גם זו תחפושת" שירים ופזמונים פופולאריים מכל הזמנים שהוקלטו כלבוש חדש. 18.06 „מקום בצמרת", מצעד הפזמונים הישראליים. 21.05 „שגעון של מסיבה", מישדר מיוחד לפורים.

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר, שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של הפריון מתוכנים שונים. מרצה: פרופ' צבי מוור. 07.07 שבע אפס שבע, עם איתן לישפיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל, שעת אקטואליה יומית. 09.05 על הדבש ועל העוקץ, תוכנית מיוחדת לפורים: גירסאות פורימיות ללהיטים מורים פרסים ושיחות עם מיטב האמנים שיתארחו באולפן. 11.05 פורים ישראלי שעתיים עם אלי ישראלי, מוסיקה ושידורים חיים מניידות במוקדי הבידור. 13.05 שעתיים עם דורי ברואך. עוד מוסיקה ושידורים חיים מניידות במוקדי הבידור. 15.05 מה יש לפורים. התוכנית המיוחדת של צוות מה יש לפורים וש.ח. מערב החג. 16.05 שמלת השבת של הנהלה לסלאו, מופע רדיו מיוחד, שירים מערכונים וחיקויים. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.30 כוונת, מגזין גלי־צה"ל לענייני צבא ובטחון. 17.50 יומן ספורט. 18.05 מושב לצים תוכנית פורים עם דורי דותן והכרים. 19.05 מצעד המערכונים הגדולים ביותר. חמש שעות של מוסיקה ומערכונים מוכרים ואהובים. 21.00 מבט לחדשות. 00.05 לדרון לישפיץ, שידור חי מחגיגות פורים מאוניברסיטת ת"א. 02.05 לא רוצים לישון, מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

קולנוע

תל־אביב

4.30 — 7.15 — 9.30

אסתר: תרגיל לרופאים מתחילים
אורליו: והספינה שטה
בית לסין: דיוה 21.15
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 4.30, 7, 9.30
גת: פעמים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: סיפור אמיתי 4.30, 7.15, 9.30
דקל: לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב־אין:
משאלת מוות 3 7.15, 9.30
אשתו הארוטית 12.00
הוד: יומו של אלוף
מוזיאון תל־אביב: סהרורים 4.30, 7, 9.30
לימור חדש: כבודו של פריצי 7.00, 9.30
מאר: מסע העסקים של אבא 4.15, 7, 9.30
סינמה 1: רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: המאהב 4.30, 7.15, 9.30
פאריס: חבורת זאבים 12, 2, 4, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: שורת המקהלה 5, 7.20, 9.45
חן 2: נאטי גאן 5.00, 7.20, 9.45
חן 3: שנת הדרקון 5.00, 7.20, 9.40
חן 4: רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5: רומן על בטוח
בימים א+ה 10.30, 1.30, 5, 7.30, 9.40
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
תכלת: ביה"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
חתונה בע"מ 8.15
צוותא: נגוע + במקום חלום 8.45

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30
לילי: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
ארמון: לילות לבנים 4.30, 7, 9.30
רב־גן:
גן 1: פעמיים במשך החיים 5
א+ה 5, 7.30, 9.40
גן 2: סיפורה של מארי א+ה 5, 7.20, 9.40
גן 3: שנת הדרקון א+ה 4.15, 6.50, 9.30
גן 4: להב משונן 5.00, 7.20, 9.45

ירושלים

אדיסון: לחיות למות בל.א. 4.30, 7, 9
אורנע: סוניה האדומה 4.30, 7, 9
בית אגרון:
וולט דיסני סינדרלה 10.00
בילבי 11.45
שודדי התיבה האבודה 11.30
הנסיך הקטן 15.10
בילבי 17.30
שודדי התיבה האבודה 19.15
הסנדק 2 20.30
מהדורה מיוחדת מפגשים
מהסוג השלישי 24.00
בנייני האומה: הער 7, 9
כפיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9

הבירה: נפגש בסיבוב 4.30, 7, 9
מיטשל: ראן 6.00, 9.00
סמדר: כתר ב' 7.00, 9.15
אורגיל: פעמים במשך החיים א+ה 4.15, 7, 9

חיפה

ארמון: סילברדו 4.15, 6.45, 9.15
אורה: זכרונות מאפריקה 6, 9
חן: גלגלי תהילה 4.30, 6.45, 9.00
עצמון: נפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
פאר: התפוז המכני 6.30, 9.15
קרן אור המתחדש: מסע העסקים של אבא 6.30, 9.00
רון: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס 4.30, 6.45, 9.00
אמפיר: ג'ואי 4.30, 7.00, 9.15
אורליו: הרבה ולא כלום 6.45, 9.15

נתניה

שרון: נפגש בסיבוב 7.00, 9.15
סטודיו: טלאג 7.00, 9.15

חולון

סבוי: הער 4.30, 7.15, 9.30
מגדלון: ביה"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

עצמאות: משאלת מוות 3 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: זכרונות מאפריקה 6, 9
דניאל: ירח מלא בפריס 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: המאהב 7.15, 9.15

חדרה

חוף חדרה: רומן הרגים 7.00, 9.15

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ג', 25.3

תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון: 9.30, 12.00, 15.00
אנשים קטנים — באידיש: 20.30
הבית ברחוב שינקין: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קסטנר: 20.30
קידוש — בצוותא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג. 25.3 בשעה 20.30
קידוש

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3.
חולון
המרכז — וייצמן 12.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה — רח' המ"ג 28.
נתניה
נאות שקד — מ. מסחרי אזורים.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
רמה — ז'בוטינסקי 65.
תל־אביב
בריאות — המלך ג'ורג' 28.
כני — דיזנגוף 174.
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.
רחובות
כללי — בני משה.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'-ה' בימי ו' וערבי חג 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'-ה' 16.00. בימי ו' וערבי חג 11.30.
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'-ה' 16.00.

מבני ברק 8.18.
לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה (בת־גלים):
לירושלים: א'-ו' 7.00.
לתל־אביב: א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. לירושלים: 5.35.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● שערי צדק – ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים.
● ביקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00–08.00, בימי ו' 15.00–08.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד – ארגון קשבת במולטון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות) חיפה – 04-229488 (11.00–20.00) נהריה – 04-920014 (11.00–20.00). קו פתוח לחולים במצוקה בימי ב' ו-ד' – טל. 282752.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל. בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה כל יום בימי כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעלית) קומה א'. טל' 294869, 03-285822.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-31432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.
ער"ן נתניה — טל' 053-35316.

סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — טל' 08-221022, עפולה — טל' 065-93334.

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

להלן החוק: ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7655 חלקה 293 רח' רגניה 24. מבוקשת הקלה 4.91% משטח המגרש דהיינו: 29.91% במקום 25% המותרים.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

להלן החוק: ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 92 רח' מכבי־יוחשמונאים. מבוקשת הקלה 11% משטח המגרש דהיינו: 123% במקום 112% המותרים לפי תכנית רע/1/229 א', ללא תוספת מס' יחידות דיור ומס' קומות.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „הדרים"
הוד השרון, דרך רמתיים 36, 052-21178
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון בקשה לחלוקת חלקה כרמלות חשבים בגוש 6589 חלקה 151 ע"י עו"ד מ. קולמן בשם גב' רות וילדה והמחוות חריגה, היינו: שטח המגרשים יהיה 1757 מ"ר במקום 2000 מ"ר הנדרשים לפי תכנית הר/10/290.
כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים, או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
י. פיינשטיין
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, הדרים

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

להלן החוק: ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 203 רח' הגליל. מבוקשת הקלה 11% משטח המגרש דהיינו: 153.33% במקום 142.33% המותרים לפי תכנית רע/1/185 ללא תוספת מס' קומות ומס' יחידות דיור.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ובניה

עיריית חולון
ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
תיק בנין 1155

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 466 בגוש 6090 רח' השחר מס' 7 חולון, הכוללת הקלה 10% בקו בנין צדדי (מזרחי).
החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ב'1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.
לכל מי שיש לו התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.
ס. אילון, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חולון

מרחב תכנון מקומי השומרון
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. [illegible] בקשה ג' 222, משה מקורי, [illegible] (12106) שבאשורה יש [illegible] הקלה לענין קומת גג מעל 2 [illegible]. העוונות מנומקת בכתב אפשר [illegible] תוך 14 יום מפרסום הודעה זו [illegible] הועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58 זכרון [illegible]).
יצחק פרוינד
יו"ר הועדה המקומית השומרון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 6% לשיפור [illegible] ברחוב דרך הרצליה מס' [illegible] גוש 6623 חלקה 533.
תיק בנין 058-0802/11
כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

להלן החוק: ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 125 [illegible]. מבוקשת הקלה 10% מקו בנין [illegible] 3.42 מ' במקום 3.80 מ' המותר לפי תכנית רע/1/110.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 [illegible]
מ. דורבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב רמת־השרון

מזכ"ל הספורטוטו: מבחינתנו הכל כשר. הכסף ישולם

מאת יוסי חכם

נצחונה המפתיע של קבוצת הפועל יהוד 1:3 בשבת ברמלה על בית"ר המקומית, ממשיך להעסיק את צבור חובבי הכדורגל או ליתר דיוק מהמרי טוטו רבים.

ארבעה משחקני בית"ר רמלה — מוטי לוי, אלי לוי, אבי סבן ויצחק בלאיש — הוזמנו לחקירה במודיעין אורחי. יחד עם זאת נשקלת אפשרות לחקור את זוכי הטוטו עצמם.

על חקירת הזוכים (אם תהיה) אמר אמש מזכ"ל הספורטוטו, יצחק שני: "יכולים לחקור. זה לא עניין של הטוטו. מבחינתנו הכל כשר ונשלם לזוכים את מלוא הסכום".

ומה אם יוברר שהמשחק אכן לא היה כשר?

שני: "לפי סעיף 39 בחוק ההימורים בספורט כתוב מפורשות שהתוצאה שתחשב בטופס המשחקים היא התוצאה שהושגה בתום 90 הדקות. כך אנו נוהגים. אותנו לא מעניין כל דבר אחר. מבחינתנו במשחק בין בית"ר רמלה להפועל יהוד הסימן הוא 2. שמונה דייקו בכל המשחקים והם יתחלקו בפרס הראשון. אין כל קשר לכל הליך משפטי שיהיה בהמשך".

אתם ערוכים לכך שמישהו ממנחשי 12 יגיש בג"צ?

"יכולים להגיש. יש לי הודעה בשבילך אילו המשחק בין בית"ר רמלה להפועל יהוד היה מסתיים בנצחון רמלה היו 350 מנחשי 13 ואז כל אחד ממנחשי 13 היה מקבל כ־100 שקלים, הסכום ששולם השבוע עבור ניחוש של 12 תוצאות נכונות. המשטרה רשאית לחקור את מי שהיא רק רוצה אנו פועלים לפי התקנון והתקנון קובע מפורשות שאין לערער על משחק שהסתיים במועדו. בינתיים לא ידוע לי על מישהו ממנחשי ה־13 של השבוע שנחקר או נעצר על ידי המשטרה".

כיווני החקירה פועלים בעיקר באזור לוד שם מוכרת חבורת מהמרי טוטו בסכומים גבוהים שבעבר כבר ניחשה 13 תוצאות וזכתה בסכומי כסף גדולים.

במשרדי הטוטו לא מתייחסים לחבורות מהמרים, גם לא לקירבה עם שחקנים. המזכ"ל שני שב והרגיש: "אנו פועלים לפי התקנון, מבחינתנו הכל כשר".

פלאטיני ייעדר מהמפגש נגד מארדונה — מחר

● כדורגל

מישל פלאטיני, קפטן נבחרת צרפת בכדורגל, ניפה עצמו מן המשחק הבינארצי נגד ארגנטינה, שיהיה מחר בפאריז.

פלאטיני מסר לכתבים באיטליה, שנפגע שוב בקרסול רגלו השמאלית. ממנה הוא כבר סובל כמה חודשים, והרופא יעץ לו לנוח לפחות יומיים.

פלאטיני נפגע במשחק הנצחון של יובנטוס על אינטר 0:2, בו הבקיע את השער הראשון מן הנקודה הלבנה.

בהפועל דנו בהגבלת העברות

במרכז הפועל דנו אתמול בנושא העברות שחקנים בעונה הבאה.

רכז הליגות בהפועל, גד גולינסקי, אישר אתמול כי אכן הנושא הועלה לדיון אך לא נתקבלו כל החלטות משום שיש חברים בהפועל המצודדים במצב הקיים כו. אין הגבלה המספר המועברים עד למחזור ה־15 בליגה.

במזכירות ההתאחדות לכדורגל שהתכנסה אתמול לא הוזכר כלל נושא זה ובשלב זה הוא נותר בבחינת הצעה במרכז הפועל.

● ההתאחדות לכדורגל מינתה אתמול ועדה שתפקידה למצוא הדרך באותה להגנג את יובל החמישים של איגוד השופטים בישראל.

סעיף בתקנון לגבי דקת דומיה

מאת ראובן חנניה

סעיף חדש יוכנס לתקנון ההתאחדות לכדורגל המגדיר מפורשות ומייצג את האינטרסים של ההתאחדות לכדורגל לגביע, עמידת דקת דומיה לפני משחקים בין ארציים.

זאת בעקבות התייחסותו של היועץ המשפטי של ההתאחדות עו"ד צבי יפה לתקרית שקדמה למשחק ישראל נגד אנגליה שנערך לא מכבר.

כזכור, לא צייתו הכדורגלנים של הנבחרת להוראת המנהל אברהם בנדורי שלא לקיים דקת דומיה לזכר השוער הרצל קביליו ז"ל ומשום כך גרמו לתקרית.

ספורט חדש סלזוית

[illegible]

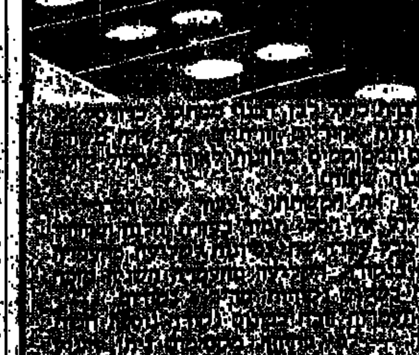

כך נראה מגרש הסלזוויות

[illegible]

● כדוריד

אליצור הרצליה לרבע הגמר

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדוריד של אליצור הרצליה היתה אמש לקבוצה השמינית שהעפילה לרבע גמר גביע המדינה לאחר שגברה על הפועל נופיים 16:17 לאחר 8:11 במחצית.

בעקבות הנצחון תארח אליצור הרצליה את מכבי רחובות. יתר משחקי רבע הגמר שיערכו ב־6 באפריל הם: מכבי נתניה — מכבי ראשון־לציון; הפועל ראשון־לציון — הפועל רמת־גן; הפועל אשדוד — הפועל רחובות.

במשחק אמש שנערך בקיבוץ רמת הכובש כבשו את השערים לזכות אליצור הרצליה: פייזנלבר 7, שמידט 3, מלס 2, ר. נתן 2, ג'ורג'י 1, הרטמן 1 ולייבה 1. להפועל נופיים: זייפרט 7, בס 4, הרבון 2, זוסמן 2 וא. כהן 1.

שפטו צבי שדה ושרגא זילברצוויג.

כגן סחף את ישראל לנצחון על אוסטריה 0:3

● כדורעף

נבחרת הכדורעף של ישראל זכתה אמש בנצחון בין־ארצי בקיבוץ העוגן על אוסטריה — 0:3, בתום מאבק מעניין.

כוכב המשחק היה אליעזר כגן, המשחק בליגה האיטלקית ונחת בישראל שעות ספורות לפני שריקת הפתיחה. כגן הוכיח שנמצא בכושר מעולה ובוודאי יוכל לתרום לנבחרת בטורניר־האביב הבין־לאומי באוסטריה. נוסף לכגן התעלה גם יעקב הרשקו.

הישראלים ניצחו אמנם בשלוש מערכות חלקות אולם המאבק בכללו היה שקול ונמשך 90 דקות — 10:15, 10:15, 13:15.

נבחרת ישראל סבלה מיכולת חלשה בחסימות — דבר שאיפשר לאוסטרים לתקוף ולהשיג נקודות.

בין האוסטרים התעלו ראודן קייסר והלמוט ורץ.

שיפוטם של הישראלים דוד גולדשטיין ונתנאל תרום היה מרוויק.

שתי הנבחרות ייפגשו שוב מחר ב־6 בבת־ים.

● ליגות אזוריות

רשפים מוליכה

קבוצת הכדורסל של רשפים מוליכה בליגה האזורית בקעת בית־שאן/גלבוע בכדורסל לאחר שגברה במחזור ה־21 על תל־יוסף — 44:49.

שאר התוצאות: מסילות — יזרעאל 43:46, חמדיה — כפר יחזקאל 43:53, בית־אלפא — עין הנציב 63:80.

הצמרת: 1. רשפים 35; 2. חמדיה 35; 3. יזרעאל 34; 4. מסילות 34; 5. נוה־איתן 33.

● ליגות באירופה

ריאל מאדריד אלופת ספרד

קבוצת הכדורגל ריאל מאדריד זכתה בתואר אליפות ספרד, בשעדיין נותרו לסיום עוד ארבעה מחזורים.

לריאל 10 נקודות יתרון על יריבתה הקרובה בצמרת, ברצלונה, וזאת לאחר שניצחה את ואייארוליד 1:2, אילו ברצלונה נפרדה בתיקו 1:1 מספורטינג בגיחון.

ריאל נטלה את הבכורה לראשונה מאז 1980. סיכוייה גם להעפיל לגמר הגביע הספרדי וגם בגביע אופ"א, בו היא מחזיקה מאשתקד.

90 אלף צופים, באיצטדיון ברנבאו במאדריד, חגגו את הזכיה החדשה, כאשר את שער הנצחון הבקיע הארגנטיני הבינלאומי חורחה ולדאנו בדקה ה־81.

גונזאלס היקנה יתרון, אולם אלונסו הישווה, המקסיקני הוגו סאנשז החטיא בעיטת עונשין מ־11 מטרים, כשהכדור פגע בקורה.

ויקטור והסקוטי ארצ'יבלד נעדרו משורות ברצלונה ואל ההרכב חזר הגרמני ברנד שוסטר לאחר תקופה ארוכה, אך שיחק רק 45 דקות. מרקוס היקנה יתרון לברצלונה, אבל שחקנה לשעבר של ברצלונה, קיני, הישווה לגיחון.

הפסד לפאנאתינאיקוס בליגה היוונית

המוליכה בליגה היוונית בכדורגל, קבוצת פאנאתינאיקוס אתונה, נחלה הפסד מליגה הפעם על ידי קאלאמאריה 2:1.

למרות ההפסד, מוליכה פאנאתינאיקוס עם 35 נקודות מ־26 משחקים ומקדימה בשלוש נקודות את אופ"י שניצחה את פאנאראייקוס 0:2.

א.א.ק. אתונה ניצבת במקום השלישי (32), כששיחקה בתיקו 2:2 עם פאנאכאיקי.

במשחק המרכזי גברה אולימפיאקוס פיריאוס על אריס סלוניקי 2:0.

לודז' מוליכה בפולין

ווידזב לודז' מוליכה בליגה הפולנית בכדורגל בתום 28 מחזורים, לאחר שניצחה 0:1 את זאגלמביה לובלין.

לווידזב 35 נקודות והיא מקדימה בשתי נקודות את גורניק זאברזה, שגברה על סטאל מילץ' 0:2.

טורניר פורים לנבחרות כדורסל צעירות בוינגייט

שמונה נבחרות ישתתפו מחר בטורניר פורים המסורתי לנבחרות צעירות שיערך במכון וינגייט.

הטורניר יהווה סיכום פעילות עקבית ויסודית בת שנתיים של איגוד הכדורסל ויהווה בסיס להקמת נבחרות הקדטים. מאמנה יוסי הררי, יהיה נוכח בטורניר ויעקוב אחר כושרם ויכולתם של שחקני העתיד המצטיינים.

הטורניר, המיועד לגילאי 15־16, יהיה בן שני בתים.

בית א':
נבחרת חיפה — מאמן רוני שיטסן.
נבחרת הדרום — מאמן עופר חרותי.
נבחרת עמק הירדן — מאמן אמנון גמר.
נבחרת הנגב — מאמן אילן גליצקי.

בית ב':
נבחרת תל אביב — מאמן רוני לידור.
נבחרת השרון — מאמן אריק שבקו.
נבחרת הגליל — מאמן בוב גונן.
נבחרת העמקים — מאמן משה גרשון.

המשחקים המוקדמים יחלו בשעה 8.30 בבוקר באולמי נתניה והי"א שבמכון וינגייט.

משחק הגמר ייערך בשעה 2.15 אחה"צ באולם הי"א.

הרכז המקצועי של הנבחרות הוא גרשון דקל.

צ'לסי גברה על הסיטי 4:5

קבוצת צ'לסי זכתה ב"גביע החברות", בנצחה במשחק הגמר ב"וומבלי" את מנצ'סטר סיטי 4:5 לאחר שהוליכה 1:5. משלושער של הסקוטי והבינלאומי דיויד ספידי.

הסיטי כבשה את שלושת השערים האחרונים תוך 4 הדקות האחרונות.

שמיניה בבלגיה

סטנדרד ליאז' רשמה לזכותה את אחד הנצחונות הגבוהים שלה בליגה הבלגית, בשמיגרה את שרלרואה 0:8 ומדורגת שלישית עם 36 נקודות מ־30 משחקים.

אחריה אנדרלכט (47) שגברה על סרין 0:2 ופ.ס. בריז' (45) שניצחה את וואטרסחאי 0:1.

סטטוס־קוו בפורטוגל

המאבק בפורטוגל מתנהל בין בנפיקה ליסבון והאלופה פורטו, כשלשתיהן מספר נקודות זהה (42), אך לבנפיקה בראש הפרש שערים עדיף ומשחק חסר.

בנפיקה סיימה בתיקו 1:1 עם בראגה, ואילו פורטו הביסה את פורטימוננשה 0:4.

ספורטינג ליסבון במקום השלישי (38), ניצחה את גימאראש 0:3.

לסיום נותרו ארבעה מחזורים.

איינדהובן ואייאקס נאבקות על התואר בהולנד

המאבק על הבכורה בהולנד, מתנהל בין פיליפס איינדהובן והאלופה אייאקס אמסטרדם, כששלוש נקודות מפרידות ביניהן לפיליפס משחק פחות.

במחזור ה־28 השיגה פיליפס נצחון חוץ על טוונטה אנסחדה 1:3 ואייאקס גברה במגרשה על חרונינגן 0:1.

משוקף של השלישית בטבלה, פיינורד רוטרדאם בנימיכן נירתה. לפיינורד 32 נקודות, בשמונה פחות מאשר לאיינדהובן ועם משחק פחות מאשר למוליכה.

● טניס

לנדל גבר על קונורס

הטניסאי מספר 1 בתבל, איוואן לנדל, [illegible]

גרי לינקר כדורגלן העונה

[illegible]

הנוער: הפועל רעננה 1:3

[illegible]

גדעון כהן ובגרות להשתלמות בשוויץ

[illegible]

פורים־שפיל בחיפה

מאת יוסף גלזר

פיטר לורימר, המסביין הסקוטי, המשמש בעונה זו כמאמנה של הפועל חיפה יערוך היום הופעת בכורה בישראל בכדורגל.

לא יהיה זה במסגרת הליגה בה עדיין נאסר עליו לשחק אלא במשחק הכדורגל הפורימי הנערך מדי שנה במדשאת גן הזכרון בחיפה. היום בשעה 2 בצהריים תתמודד נבחרת מועצת עיריית חיפה בראשותו של הקפטן ראש העיר אריה גוראל, נגד קבוצה מעורבת של מכבי והפועל חיפה, בה יופיעו כדורגלנים, מאמנים ועסקנים של הקבוצות. בין היתר תכלול קבוצה זו שמות כמו זאהי ארמלי, [illegible] ליפשיץ, פיטר לורימר, שלמה שרף, צבי וייצנר, יואל גולדרט, משה שביט, משה אשר, ג'וני הרדי, משה ששון ואחרים. ישפוט הצעיר קליין שימלא בכך את מקומו של אביו, אברהם, השופט בעבר במשחק הפורימי אך שוהה השנה בחו"ל.

קהל רב יצפה במשחק המאורגן על־ידי העיריה ויקדם לפניה הארכיפכיטורה שיצער בשעה 4 ברחובות הדר.

מרטינה לאחר הנצחון

עוד 100 אלף דולר למרטינה נאורטילובה

[illegible]

מחזור קצר נעל משחקי הליגה הלאומית בכדורעף

בת־ים וקרית־אתא שיחזרו בליגה... גמר הגביע

התואר שנותר להמעפיל: הטובה בהתיישבות העובדת ● בת־ים והמעפיל החליפו מקומות ● סגנית האלופה מכפר־סבא סיימה בתנופה

במחזור מהיר וללא הפתעות תמה הליגה הלאומית בכדורעף בת ה־22 המחזורים. המחזור האחרון היה קצר — 21 מערכות — בדיוק כמו במחזור המקביל לו בסיבוב הראשון. כאז גם עכשיו ניצחו אותן שש הקבוצות.

ההישג המשמעותי של המחזור האחרון שייך להפועל המעפיל, האלופה היוצאת, שגברה על הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק 0:3, ובכך הבטיחה את המקום ה־5, בצברה בסיבוב השני 18 נקודות, כמו בסיבוב הראשון. לעומת זאת סיימה קבוצת הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק בצורה גרועה כשצברה בסך הכל שתי מערכות זכות בחמשת המשחקים בהם הפסידה לקבוצות "הליגה העליונה", וסך־הכל אגרה 17 נקודות לעומת 19 בסיבוב הראשון.

האלופה, הפועל בת־ים, ניצחה בקרית־אתא 1:3, אך ברור ששתי הקבוצות התרכזו יותר בגמר הגביע הצפוי להן, ב־1 באפריל. אגב, קרית־אתא היא היחידה מכל קבוצות הליגה שסיימה באותו דירוג כמו בעונה החולפת — מקום שלישי.

אליצור תל־אביב, בנצחון 1:3 באילון על הפועל חניתה/מטה־אשר, השיגה את הדירוג הטוב בתולדותיה — מקום4. מנגד יריבתה, חניתה/מטה אשר, ביצעה נפילה גדולה, שכן בעונה שעברה היתה סגנית האלופה. הפעם — מקום שביעי בלבד.

סגנית האלופה החדשה, הפועל כפר־סבא, סיימה בתנופה, בגברה 0:3 על הפועל עין־שמר/ברקאי, שעשתה שנה אחת בלאומית. כפר־סבא היא היחידה בליגה ששיחזרה כסיבוב זה את הישגיה והפסידה רק לאותן שתי קבוצות — הפועל בת־ים ואליצור ת"א, כמו בסיבוב הראשון.

הפועל רמת־אביב, שניצחה את הפועל העוגן 0:3, הבטיחה לעצמה את המקום ה־8 וראוייה למחמאות. בסיבוב השני צברה 16 נקודות לעומת 14 בסיבוב הקודם, בגברה על כל חמש הקבוצות מ"ליגת התחתית".

כדורעפני הפועל שריד הריחו סופית את שכניהם משער־העמקים 1:3, וכך התקדמה הקבוצה למקום ה־9 לעומת ה־10 בעונה שעברה.

ירד המסך עללייגת הכדורעף 1985־86.

הטבלה הסופית

(אחרי 22 מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	12־65	48
2.	הפועל כפר־סבא	13־57	40
3.	הפ. קרית־אתא	23־54	39
4.	אליצור ת"א	26־51	38
5.	הפועל המעפיל	29־49	36
6.	הפ. עין־המפרץ	34־46	36
7.	חניתה/מטה אשר	46־37	31
8.	הפ. רמת־אביב	48־30	30
9.	הפועל שריד	53־29	29
10.	הפועל העוגן	53־22	27
11.	ע. שמר/בריקאי	68־14	24
12.	הפ. ש. העמקים	64־10	28

כדורעף עם אודי אפק

רמזור על המחזור

● קבוצות הפועל בת־ים והמעפיל לא רק שהחליפו כתרים אלא גם מיקום. בעונה שעברה היתה המעפיל אלופה ובת־ים במקום החמישי. העונה — בת־ים אלופה, והמעפיל — מקום חמישי.

● מסתבר שרק ארבע קבוצות צברו בסיבוב השני את מספר הנקודות כמו בסיבוב הראשון: הפועל כפר־סבא, אליצור ת"א, הפועל המעפיל והפועל עין־שמר/ברקאי.

● בדרך כלל מלווה יונה פלה, מזכיר איגוד הכדורעף את קבוצת קיבוצו, הפועל העוגן. במוצאי־שבת חזה רק בתחילת המשחק ברמת־אביב ומיהר ל...לוות את האורחים, רצי המרתון מהונגריה.

● קבוצת אליצור ת"א מיהרה לסיים את הליגה וכבר ביום חמישי, 48 שעות לפני הנעילה הרשמית, חגגה נצחון באילון ומקום רביעי בטבלה.

● כדורעפני הפועל המעפיל אינם יכולים ללא תואר. בנצחונם במחזור האחרון על הפועל עין־המפרץ כפר־מסריק נותרו כקבוצה הטובה ביותר בהתיישבות העובדת.

● מומלץ לחזות ב־1 באפריל בגמר גביע־המדינה באוניברסיטת ת"א בין קבוצות הפועל בת־ים והפועל קרית־אתא.

שישיית המחזור

★ עמדה מספר 1 — יורם דויטש (אליצור ת"א).
★ עמדה מספר 2 — שלמה מיורציק (הפועל בת־ים).
★ עמדה מספר 3 — יעקב הרשקו (הפועל בת־ים).
★ עמדה מספר 4 — יוסי ליפשיץ (הפועל רמת־אביב).
★ עמדה מספר 5 — חגי דותן (הפועל כפר־סבא).
★ עמדה מספר 6 — אבישי קרסובסקי (הפועל המעפיל).

כדורסלני נבחרת הנכים מסתערים על אוסטרליה

הכדורסלנים הנכים באימוניהם לקראת אוסטרליה. אייל שר־טוב (משמאל) וציון יעקב במאבק על כדור

מאת אברהם תשובה

נבחרת הנכים של ישראל בכדורסל, בהדרכתו של דני שחר, משלימה בימים אלה את הכנותיה לקראת צאתה בסוף החודש לתחרויות הגביע העולמי בכדורסל לנכים, שיוערכו באוסטרליה.

הנבחרת קימה בזמן האחרון סידרה של אימונים שכללו בין היתר גם משחקי־מבחן בין־לאומיים שנערכו באנגליה. באימונים אלה היה על המאמן דני שחר להכין נבחרת בעלת הרכב שונה מאשר בעבר, וזאת בגלל שינויים שחלו בשיטת הניקוד. כידוע מדורג כל כדורסלן נכה בניקוד בין 1־4, בהתאם לדרגת נכותו. ככל שהנכות קלה יותר הניקוד גבוה יותר. על המאמן להציב במגרש חמישיה שסך־הכל הנקודות האישיות של שחקניה לא יעלה על 13 נקודות.

הנבחרת כוללת 12 כדורסלנים מכבי אילין וצה"ל, הבולטים בין השחקנים הם ברוך חגאי, הנחשב לאחד הכדורסלנים הטובים בעולם משה לוי ויואל שפרן, שניהם כדורסלנים מצטיינים, הנוהגים בכושר קליעה מעולה, בעלי ותק ונסיון בין־לאומי רבן צבי גזיאל. שבולט בגובהו הרב ובגלל ממוצע הגובה הנמוך של נבחרת ישראל בהשוואה לנבחרות האחרונות, יצטרך גזיאל לגלות את מלוא יכולתו. כן ייכללו בנבחרת יוסי אמויאל, דוד פרית, ציון יעקב, חיים כהן ועוסר צור, שהשתתפו בעבר בתחרויות בין־לאומיות והיו שותפים לחלק נכבד של הישגי נבחרת הכדורסל.

בנבחרת ייכללו גם מספר שחקנים צעירים בינהם חנן לושקוב, אייל שר־טוב והנדר אמוטביל שנפגע במלחמת לבנון.

גבארין סוהיל מעריץ את מכבי חיפה ויובנטוס

מאת סעיד טאהר, כתבנו לעינייני ספורט במיגזר הערבי

אחד הקשרים התוקפים הטובים, כך לפחות נחשב גבארין סוהיל, קשרה של שמשון אום־אל־פאחם מ־ליגה ג'. גבארין הבקיע עד כה 5 שערים והוא מלך־השערים של קבוצתו.

גבארין סוהיל, בן ה־19, עובד במשרד לניהול חשבונות, עבודה שאינה מפריעה לו לחיות בשבועות האחרונים בכושר גופני מעולה. הוא ניחן במשחק ראש משובח, בעל שליטה טכנית ובנוסף לכל המעלות נחשב לשחקן החוגן בקבוצתו.

גבארין מקווה להצליח יחד עם חבריו ולהעפיל לליגה ב': "אני מעדיף לשחק עונה או שתיים בקבוצה המקומית. מטרותי להתקדם ולהתמקצע בכדורגל בליגות הבכירות יותר, לאחר שאצבור נסיון. אין לי התנגדות לקבל הזדמנות מקבוצה בכירה יותר".

על ריבוי הקבוצות מאום־אל־פאחם בליגות הנמוכות (קבוצה אחת בליגה ב' ושלוש בליגה ג') אומר: "כדאי לצמצם את מספר הקבוצות לשתיים כדי שיהיו חזקות יותר, קבוצה אחת בליגה ב', עם שאיפה להעפיל לליגה א', והשנייה שתאבק בליגה ג' במטרה להעלות לליגה ב'".

גבארין אוהד את קבוצת מכבי חיפה, ואילו אלי אוחנה מבית"ר ירושלים הוא, לדעתו, השחקן מספר 1 בישראל. בנוסף למכבי חיפה אוהד את יובנטוס האיטלקית, יחד עם כוכבה מישל פלאטיני.

אמיר אקרמן שחקן מארס

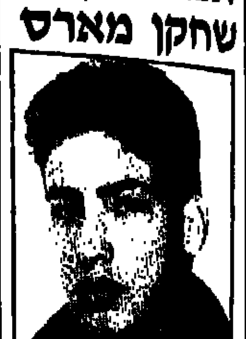

שחקן חודש מארס הוא הבלך לאומי הצעיר אמיר אקרמן מהפועל כפר־סבא, שבלט בארבעה נצחונות קבוצתו בהם איננה רק מערכה אחת. הפועל כפר־סבא זכתה בתואר סגנית האלופה.

ליטברסקי רוצה לעבור לצרפת

מאת שבח פלברט

פייר ליטברסקי, בן ה־25, ה־נחשב למכדרר הטוב ביותר במערב־גרמניה, יסיים, כנראה, את הופעותיו בקלן, ובעונה הבאה יופיע במדי קבוצה צרפתית. ראשית מאריס או אולימפיק מארסיי.

מדובר בעיסקה של 5 מיליון מארקים, כאשר ליטברסקי יחלים מפציעה בקרסולו. כיום הוא שווה חצי מחיר.

ליטברסקי, בעל 38 הופעות בנבחרת מערב־גרמניה, הבקיע עד כה 91 שערים ב־233 משחקים בבונדסליגה.

★ ★ ★

ממנן חדש לצרפת

חברת המכוניות "אופל" תהיה הממנת החדשה של נבחרת הכדורגל הצרפתית במשחקי הגביע העולמי במקסיקו.

"אופל" היתה ה"ספונסרית" של נדרו וטולון הצרפתיות; פיורנטינה האיטלקית; סטנדרד ליאז' הבלגית ופיינורד רוטרדאם ההולנדית.

★ ★ ★

האב רווה נחת מבנו

האב הוא אחד המנהלים המצליחים בכדורגל האנגלי. ברייאן קלאף, מנהל הקבוצה האנגלית נוטינגהאם־פורסט. בנו נייג'ל, בן ה־19, המשחק באותה קבוצה, משביע את רצון אביו בכל הקשור לכדורגל.

נייג'ל הצליח בכמה משחקים סבירים להבקיע שערי־נצחון, אבל אבא אמר: "לנייג'ל כשרון טבעי. אך עליו להיות מהיר יותר לכדור".

האב כלל את בנו בהרכב לאחר שקולתו גרי בירטלס נפצע. נייג'ל גילה יכולת מדהימה עד שאפילו בובי רובסון, מנהל נבחרת אנגליה, התפעל ממנו ושוקל לצרפו לסגל מקסיקו.

★ ★ ★

אשה — נשיאת מועדון בגרמניה

לראשונה בתולדות הכדורגל המערב־גרמני שאשה התמנתה לנשיאת מועדון מקצועני.

[illegible] גיולה שוודרס, בת ה־68, [illegible] הנהלת נבחרת הליגה [illegible] ארמיניה בילפלד.

בילפלד, שהופיעה בישראל במסגרת משחקי האינטרטוטו, נשרה בעונה שעברה מהליגה הראשונה לשנייה.

★ ★ ★

האגלר רוצה לשבור שיא

המתאגרף הגדול כיום בכל המשקלים הוא ללא ספק מארווין האגלר, בן ה־31, ששמר בשבוע שעבר בפעם ה־12 על תוארו העולמי במשקל בינוני בשהכניע בנוקאוט בסיבוב ה־11 את ג'ון מוגאבי מאוגנדה. זו היה זה הסכסך הראשון.

כששאל האגלר אם ברעתו לפרוש מהזירה השיב: "למה, עשיתי את ערכי ב־3.5 מיליון דולר ועדיין אני מרגיש צעיר ובכושר טוב כדי לשמר על התואר. שאיפתי לשבור את שיאו של הארגנטיני קארלוס מונזון, שלא נוצח בקריירה שלו והיה אלוף עולם במשקלו. מונזון נרצח בהאנתיונים.

שלמה שרף, מאמן מכבי חיפה, אינו מתרגש:

יריבים דוד שוויצר ושלמה שרף לוחצים ידיים. במרכז, בני קונפורטי, עוזרו של שוויצר

להפתעה ביפו אין משמעות למירוץ האליפות

חסיכויים פתוחים להפועל ת"א, מכבי חיפה ובית"ר ירושלים ● אם למכבי חיפה יהיו רצון והתמדה – תזכה ● הפועל ת"א תסיים עוד 5־6 פעמים בתיקו ● יש לי חוזה לעונה רביעית במכבי חיפה ● בתחתית העסק, כנראה, גמור ●

מאת יצחק ויסהוף

שלמה שרף, זכה עם קבוצת מכבי חיפה בשתי אליפויות. מאמן הכדורגל הכפר־סבאי המצליח בעיר־הכרמל נמצא כיום בעמדה נוחה להתערות על המקום הראשון בטבלה אבל רק בעוד תשעה מחזורים נדע אם הצליחה מכבי חיפה לזכות באליפות שלישית ברציפות.

פתיחת משחקי השליש השלישי של משחקי הליגה הלאומית הניבו בשבת הפתעה. מכבי יפו מתחתית הטבלה גברה על הפועל ת"א 0:1, ואילו מכבי חיפה סיימה בתיקו 0:0 עם מכבי שעריים. "הצלע השלישית" בצמרת, בית"ר ירושלים, גברה על הפועל ירושלים 0:1. עובדה זו גרמה לצמצום הפער ל־4 נקודות בין המוליכה, הפועל ת"א, לבין בית"ר ירושלים, במקום השלישי. במאצע ניצבת מכבי חיפה כשרק שתי נקודות מפרידות בינה לבין הפיסגה.

— שלמה שרף, האם מתחה מכבי יפו את הצמרת?

● שרף: הצמרת היתה פתוחה כל הזמן. גם פער של 3־5 נקודות לא היווה סוף סיפור. המשחק בו ניצחה מכבי יפו את הפועל ת"א, מהווה אולי הפתעה מבחינת התוצאה, אך אין לו כל משמעות לגבי מירוץ האליפות. ההפסד, לדעתי, מסמן על תקופה חרשה להפועל ת"א. אותי התוצאה שהשיגה יפו לא הפתיעה. טענתי כל הזמן שההפתעה היא שהפועל ת"א לא סיימה בתיקו. הקבוצה לוקה במשחק ההתקפה שלה: סיני הוא בורג חשוב וכשהוא לא משחק קשה לשאר השחקנים להבקיע. אין שם מי שינצל את המצבים הסטאטיים. לדעתי תשיג הפועל ת"א עוד 5־6 תוצאות תיקו עד סוף העונה, וזה לא יספיק.

— מה הם כיום הסיכויים של שלוש הקבוצות?

● שרף: הסיכויים בדיוק כפי שהיו לפני 2־3 מחזורים. הכל פתוח, וגם לבית"ר ירושלים יש סיכוי לזכות באליפות.

— מה בדבר מכבי חיפה?

● שרף: הליגה כיום היא חלשה יותר מאשר בשנתיים האחרונות. מכבי חיפה, בכושר טוב, יכלה לזכות כבר כיום באליפות שלישית. הבעיה שיש ירידה בקבוצתי. פחות מוטיבציה ופחות רוח־לחימה. אבל גם בכושר הנוכחי מכבי חיפה היא הקבוצה הטובה בארץ. אם יהיו לנו רצון והתמדה, בתוספת התלהבות, אנו יכולים לזכות באליפות. כלום לא סגור. אבל ברור שיש ירידה במתח אצל שחקני לאחר זכיה בשתי אליפויות.

— האם ייתכן שהמשחק במחזור האחרון בין מכבי חיפה והפועל ת"א יכריע?

● שרף: קשה לי להאמין הכל ייגמר במשחק זה. עד אז יכולים לקרות הרבה דברים, ולכן אין מקום לנבואות. לכל הקבוצות יש משחקים קשים והמאבק פתוח. בל נשכח כי הפועל ת"א ובית"ר ירושלים יתמודדו ביניהן בעוד שלושה שבועות. מי שעשוייה לצאת נשכרת מכך היא מכבי חיפה.

— האם בתחתית העניין פוחת מסובך?

● שרף: בתחתית נראה כי שלוש הקבוצות המקומקמות מתחת לקו־האדום ירדו. פער 4 הנקודות שיצרה מכבי יפו הוא הפרש גדול. כאשר אנחנו השגנו תיקו עם מכבי יפו בחיפה ראו את זה כהפתעה. אין לי ספק שמכבי יפו עשתה את המהפך הכי גדול בליגה. לפי הרגשה שלי מכבי יפו לא תשמוט את ההצלחה ולכן מצב הקבוצות מתחתה חמור.

— והגרלה בגביע זימנה את קבוצתך למשחק נגד הפועל ת"א בשמינית־הגמר, האם זה מתאים לך?

● שרף: אינני רואה כל פסול בהגרלה זו. יתרון הביתיות אינו משמעותי לגבי הפועל ת"א, המשחק קשה באותה מידה לשתי הקבוצות. איצטדיון בלומפילד אינו מקום הרגשה של בית ולכן במידה שהמשחק קשה למכבי חיפה הוא קשה גם להפועל ת"א. יהיה מאבק שקול, ואנו מסוגלים לנצח בבלומפילד. אם יהיה משחק חוזר זה יכניס עוד כסף לקבוצות וכיום אין זה דבר מבוטל. אינני מאמין שמאמן מגיע למשחק במטרה לצאת בתיקו. המשחק הזה יוכרע כבר במיפגש הראשון.

— האם תמשיך במכבי חיפה עונה רביעית?

● שרף: אין קשר להמשך עבודתי עם זכיה באליפות. או בזכייה במקום שני ושלישי. כיום מכבי חיפה היא קבוצת צמרת, היא שינתה תדמית. לא אראה אסון אם לא נזכה באליפות. זה די נדיר שקבוצה זוכה בכדורגל הישראלי שלושי פעמים באליפות. יש לי הסכם עם הנהלת מכבי חיפה שאמשיך עונה רביעית. אבל האופציה היא בידי. ההחלטה חייבת להיות שלי, וכנראה שאמשיך לאמן את מכבי חיפה עוד עונה.

רבין מגלה כי הוא חב את חייו לקצין הדרוזי סלמאן סלמאן

קצין דרוזי, ששירת במשמר הגבול, הציל לפני 28 שנים את חייו של יצחק רבין, מחטיפה ומצרור יריות שנורו כלפיו משטח סורי, בעת סיור באיזור מוצב שפך הירדן לים כינרת — עובדה זו חשף אתמול לראשונה שר־הבטחון. בעת מיפגש עם מצילו שנערך, באקראי, במהלך טקס חנוכת מועדון קליטה של הגרעין נבית יד־לבנים, בכפר הדרוזי דלית אל־כרמל.

שר הבטחון, יצחק רבין, גילה, כי הוא חב את חייו לסגן־ניצב ברימוס, סלמאן מוחמד סלמאן — תושב כפר סגור, שגונן עליו בתושיה, בעת תקרית אש חמורה שאירעה לפני 28 שנים, בעת היותו אלוף פיקוד הצפון כאשר ערך סיור, לאורך קו הגבול שהיה אז עם הסורים.

השר גילה, כי במהלך הסיור, בעת שכל מטה הפיקוד נילווה אליו לסיור, נפתחה אש תופת, מרכס שעליה בנוייה כיום אלמגור, לכיוון מוצב השפך. „רותקנו כולנו; חולית החיפוי שגוננה עלינו, היתה חוליה דרוזית של משמר הגבול בפיקודו של סלמאן — שסייע להחלץ מאש התופת שנורתה על ידי הסורים. לאחר כשלוש שעות של חילופי אש".

השר אמר, כי תקרית אש זו מסמלת לגביו אישית את שותפות הגורל בין דרוזים לבין יהודים, להגנה ובלחימה במדינת ישראל". „לא אשכח, סיפר השר, כי בשלב מסויים חשבתי שיצאנו מתחום האש, וקמתי על רגלי. כאשר נורה צרור, מאן דהוא קפץ עלי והצמיד אותי לקרקע. זו לא היתה חובתו. אך הוא הרגיש שותפות וצורך לעשות כך", אמר השר, לתשואותיהם של עשרות חיילים דרוזים משוחררים שהיו באולם.

בשיחה עם כתב עת"ם מאיר שושני, גולל סגן ניצב (בדימוס) סלימאן, את אירועי אותה התקרית עם שר־הבטחון ואמר, כי מטרתם של הסורים היתה לפגוע בצוות הפיקוד ולחטוף קצינים בכירים. כפי שהדבר אירע חודשים לפני כן, בגיזרה זו, בעת חטיפתה של אשתו של הנספח הבריטי. סלמאן מוחמד סלמאן הוא כיום גימלאי שהשתחרר משרות במשטרת ישראל בחודש פברואר 1981, לאחר 33 שרות במשמר הגבול. (עתים)

ארנס: מי שיפר הרוטציה — ישלם

„לצירי ועדת המערך אין שום סמכות לשלול את קיומו של הסכם הרוטציה, שהביא להקמת ממשלת האחדות הלאומית בביטוי לרצון העם על פי תוצאות הבחירות לכנסת" — אמר אמש השר משה ארנס בשיחה עם כתב עתים, מאיר שושני.

השר ארנס הרגיש, כי הסכם הרוטציה הוא חוזה המעגן בתוכו התחייבות ומחויבות של שני צדדים להסכם, על פי הנורמות המקובלות בחברה הישראלית ובמדינה. לאף אחד מהצדדים החתומים על הסכם זה אין סמכות לשלול את הנאמר בו. אף כי ניתן להפר הסכם והיו דברים מעולם, שאנשים התחייבו ולאחר מכן הפרו הסכם" — אמר השר.

המפר — ישלם

השר ארנס הטעים, כי בסופו של דבר יהיה על מפר הסכם „לשלם את הקנס" על הפרת החוזה וגם במקרה זה. „אם חס וחלילה יחשבו במושגים של הפרת הסכם והתחייבויות, אני מניח שלא יקח הרבה זמן עד שישלמו את הקנס".

להלן הגיב על דברי השר משה שחל, הגורס כי היה מקח טעות, בכך שוועידת חירות הציגה את הליכוד כ„פושט רגל" שאין לכבד את ההסכם עמו. בתגובתו אמר השר ארנס: „אלה הם דברי סרק חסרי כל הגיון — להצביע על הליכוד, שהוא אחת משתי המפלגות הגדולות במדינה, כעל פושט רגל, זה עלבון לחברה הישראלית כולה ולמדינת ישראל ולא רק עלבון לליכוד, להציג את הליכוד כפושט רגל".

מזהיר הדרוזים

בהתייחסו לתסיסה המסתמנת אצל הדרוזים ברמת הגולן, אמר השר משה ארנס כי ישראל חייבת להבהיר לדרוזים ברמה בצורה חד־משמעית שמי שגר וחי בתחומי מדינת ישראל חייב לציית לחוקיה ולכבד את מוסדות המדינה והנושאים במשרות הממלכתיות. מי שאינו מסוגל ומוכן לעשות כן חייב יהיה להסיק את המסקנות.

● הישוב הקהילתי נוה זוהר שלחוף ים המלח צורף באחרונה למחלקה לכפרים קהילתיים במרכז החקלאי של ההסתדרות הכללית.

ז'אן מרי לה־פן — לישראל?

שגריר ישראל בצרפת עובדיה סופר, גילה בראיון „משהו עולמי" בגלי צה"ל, כי ז'אן מארי לה־פן, מנהיג הימין הקיצוני בצרפת, מעוניין לבקר בישראל.

„לא מוזמן", סיפר סופר. „פנה אלי אחד ממקורבי להיפן ואמר שבדעתו של מנהיג החזית הלאומית לבקר בארץ".

כידוע זכתה מפלגתו הניאו־פאשיסטית של להיפן, הצנחן לשעבר, בעשרה אחוזים מקולות הבוחרים והישג זה מעורר שאגה רבה בקרב הקהילה היהודית בצרפת. (עתי"ם)

הוצאתי את הסכין

(המשך מעמוד ראשון)

ממני. שלא ללכלך את ריפוד המכונית עם הדם שנזל לי.

בדרך עבר במקום ג'יפ מג"ב, והנהג עצר והודיע להם על המקרה. החייל הפצוע הועלה לג'יפ וחזר למקום האירוע. שני חיילי משמר הגבול החלו מייד בחיפושים, והפצוע התחנן שיעבירו אותו קודם לבית־החולים.

ניידת משטרה שעברה במקום העבירה את הפצוע לבית־החולים האיטלקי בנצרת, שם התברר שהחתכים לא עמוקים והוא הושאר לאישפוז למשך הלילה להשגחה בלבד.

באותו לילה הגיעו לבית־החולים עשרות חוקרים מהמשטרה וחקרו את החייל עד לשעות הקטנות של הלילה. הוא תיאר לפניהם את שני התוקפים שנראו כבני עשרים. אחד מהם קרח והשני בעל שיער ארוך.

בשעות הצהריים עזב לוי את בית־החולים ונסע באמבולנס לביתו שבקיבוץ. למקום האירוע הגיעו באותו לילה מאות שוטרים ואנשי צבא, שהאירו את האיזור וערכו חיפושים נרחבים בסיוע מסוקים, אך לא נמסר על מעצרים.

השר משה ארנס, שביקר אתמול בצפון, אמר שזו תופעה שחיים איתה בארץ מספר שנים. „חייבים בהתמדה, נחישות ויוזמה, ואני משוכנע, שכפי שהתגברנו על בעיות טרור אחרות, נוכל גם להתגבר על תופעה זו". אמר השר ארנס.

מטוסים אמריקניים תקפו

(המשך מעמוד ראשון)

רשת „קייבל ניוז" מסרה מפי כתבה בפנטגון כי מטוס אמריקני הטביע ספינת סיור לובית במפרץ סידרה וירה לעבר אתר טילים.

הטלוויזיה הלובית מסרה אמש כי מערכת ההגנה האווירית של לוב הפילה 3 מטוסים אמריקניים מעל למפרץ סידרה — על כך ריווח הבי.בי.סי.

ביריעה שנקלטה בלונדון מסרה הטלוויזיה הלובית כי שני מטוסים אמריקניים הופלו בצהרי היום ואילו המטוס השלישי בשעות הערב. לוב האשימה את הצי האמריקני בשעות אחר הצהריים בהפגזת פרברי העיר סירטה, השוכנת במרחק כ־400 ק"מ מזרחית מטריפולי בחוף הצפוני של לוב.

הטלוויזיה הלובית טענה כי חיל האוויר האמריקני החל לפגוע בתחום האווירי שמעל למים הטריטוריאליים הלוביים במפרץ סידרה החל משעות הבוקר.

בשעה מאוחרת אמש אישר דובר הבית הלבן את נכונות הידיעה.

פעולת תגמול נגד לוב

מטוסי סילון של הצי האמריקני ירו היום לעבר ספינת סיור לובית ואתר טילים כפעולת תגמול על התקפה על מטוסים אמריקניים במהלך תמרון בקירבת המקום שמכונה „קו המוות" במפרץ סירטה — נאמר בהודעת הבית הלבן.

דובר הבית הלבן לארי ספיקס ציין כי לוב ירתה 6 טילים לעבר הכוחות האמריקניים המנהלים „פעולות בדרכי שלום" במפרץ, שלדברי מועמר קדפי הוא טריטוריה לובית.

עוד אמר ספיקס כי ספינת הסיור שקעה כפי הנראה במצולות ומתקבל הרושם שלא היו ניצולים.

ספיקס ציין כי לא היו אבידות בקרב החיילים האמריקניים. הוא הכחיש את הדיווחים של הטלוויזיה הלובית לפיהם הופלו 3 מטוסים אמריקניים.

נורו טילי „סאם 5"

פקידים אמריקניים אישרו אתמול, כי לפחות טיל קרקע־אוויר אחד או שניים, מדגם „סאם־5", נורו לעבר מטוסים אמריקניים שחדרו לתחום האוויר שמעל מפרץ סידרה. הטילים עברו „הרחק" ממטרתם, אמרו הפקידים.

אוניות ומטוסי קרב של ארה"ב ערכו אתמול תימרונים צבאיים חדשים בקירבת חופי לוב וירטו לפחות 19 מטוסי סיור לוביים. שעה שאניות סובייטיות עקבו אחר המתרחש — זאת אמרו פקידי הצי האמריקני.

המפקד ג'ימס הרנס, איש יחסי הציבור של הצי השישי, ציין כי המטוסים האמריקניים ערכו 540 טיסות הלוך ושוב מנושאות המטוסים עד אתמול בשעות הצהריים, אך לא היו מעשי איבה.

פעילות מצומצמת

הפעילות הלובית באוויר ועל פני הקרקע מצומצמת יחסית. אין כל סימנים לתגובה עויינת של כוחות לוביים, אמר הרנס.

הוא הסביר שבמהלך תמרונים שנערכו בעבר באותו אזור יורטו בממוצע 35 יוטים של מטוסים לוביים מדי יום.

הבית־הלבן ומשרד־החוץ הבהירו אתמול, כי ארה"ב תמשיך להיכנס למפרץ סידרה, שממשלת לוב טוענת, כי הוא נמצא בתחום המים הטריטוריאליים שלה.

מים בינלאומיים

„מפרץ סידרה הוא מים בין לאומיים". אמר דובר משרד־החוץ, צ'רלס רדמן.

רדמן אמר, כי מדינות מערביות אחרות מסכימות עם העמדה האמריקנית. אולם רדמן ופקידי ממשל אחרים טוענים, כי ההחלטה להיכנס למפרץ סידרה אינה מיועדת ליצור פרובוקציות כלשהן.

„זה פשוט מבחן", אמר רדמן. „בכל פעם שאנו נכנסים למיפרץ סידרה או לכל תחום אחר על פי בין־לאומיים, זהו מבחן לזכויות שלנו בתוקף החוק הבין־לאומי".

במימשל האמריקני שורה מבוכה בעקבות הדיווחים כי שגריר ארה"ב בוותיקן וילאם וילסון ביקר בלוב זמן קצר לאחר התקפות הטרור בשדות־התעופה ברומא ובוינה. השגריר וילסון הוא ידיד ותיק של הנשיא רייגן מקליפורניה.

להכות את קדפי

(המשך מעמוד ראשון)

לעבר מטוסי־הקרב האמריקניים אתמול היא בחינת עילה מספיקה כדי להכות באופן מכאיב בשליט הלובי?

הרצון האמריקני להפגין עוצמה צבאית נגד לוב מורכב מסיבות הכרוכות במערכת האינטרסים הבין־לאומית האמריקנית, אך לא פחות ואולי יותר מכך — מנימוקים פנים־אמריקניים.

בתקופה זו ממש עומד המימשל במאבק מר עם בית־הנבחרים בנושא תקציב הבטחון האמריקני. רוב הדמוקראטים בסנאט וחלק ניכר מהרפובליקנים סבורים, שהמקום היחיד לקצץ בתקציב המימשל הוא בתקציב הבטחון.

כבר עתה מוצא עצמו הנשיא רייגן במיעוט בוועדת התקציב של הסנאט. עובדה שיכולה לעורר הפגנת פעילות צבאית באיזור מתיחות.

סיבה פנימית אחרת קשורה לביקורת הנשמעת מחוגי מימשל וגורמים בכירים, כמו מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, וחלק מכלי התקשורת האמריקנית, כלפי שר ההגנה, קספר וויינברגר — עליפיה מגלה הפנטגון רכרוכיות בכל הקשור לשימוש בכוח צבאי באזורי עימות בהם נפגעים אינטרסים אמריקניים ברורים.

קדפי, אם כך, הוא מטרה מצויינת למימשל כדי להחלץ מצבת הלחצים הפנימיים.

ירי טיל „אס.אי.5" שלא פגע במטוסים האמריקניים, הוא כנראה נימוק רחוק מדי לשימוש בעוצמה האדירה שהעמידה ארה"ב מול חופי לוב, וכוח המשימה האמריקני יאלץ להמתין לפרובוקציה רצינית יותר מצד לוב.

השיגור הלובי: בכורה לא מוצלחת ל„אס.אי.5"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

שיגור הטיל מדגם „אס.אי.5" לעבר מטוסים אמריקנים ע"י הלובים הוא הראשון בזירה, וכנראה גם בעולם כולו.

טיל זה פותח בשנות ה־60' בבריה"מ, ובמשך השנים הוסיפו בו הרוסים שיפורים ושכלולים שונים.

מעלתו העיקרית של הטיל הם הטווחים הארוכים בהם הוא פועל. טיל זה יעיל לשימוש בטווח של 300־400 קילומטרים, אם כי הדגם המצוי בידי הלובים אינו כולל את השיפורים שהוספו במשך השנים. ההתחמקות מטיל הס.א.5 המקורי היא קלה יחסית.

מפרץ סידרה ו„קו המוות"

הלובים טוענים זה שנים, כי איזור מפרץ סידרה מהווה תחום ריבוני לובי וכי גורמים זרים אינם יכולים לשייט בו או לטוס מעליו. באוגוסט 1981 הפילו מטוסים אמריקניים שני מטוסי־קרב לוביים שניסו ליירטם מעל מפרץ סידרה.

הלובים הכריזו (בניגוד למשפט הבינ"ל) על מפרץ סידרה כתחום „מים פנימיים" וטוענים, כי את תחום המים הטריטוריאליים יש למנות מהקו הדמיוני המחבר את קצות המפרץ וצפונה. (200 ק"מ מהחוף).

שליט לוב, מועמר קדאפי, הכריז זה מכבר, כי קו המפרץ הוא „קו המוות", ומי שינסה לעבור אותו אל עבר החוף, ייהרג.

תיגבור הפעילות

החל מחודש ינואר 1986 חל תיגבור של הנוכחות הימית האמריקנית והסובייטית בים־התיכון בסוף ינואר 86' ערך הצי השישי תרגיל ימי ואווירי רחב היקף בים־התיכון מול מפרץ סידרה. בתרגיל השתתפו כוחות של נושאות המטוסים „קוראל סי" ו„סרטוגה". בסוף השבוע שעבר שבו נושאות המטוסים אל עבר המפרץ, כשאליהן מצטרפת גם נושאת־המטוסים „אמריקה".

התקציב לנגב ולערבה — עשירית מהסיוע ל„אלסינט"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„התקציב השנתי של המחלקה להתיישבות שממנו מקבל הכל הנגב, כולל הערבה 7 מיליון דולר בלבד הוא לעג לרש לעומת „אלסינט" שהוקצבו לה 70 מיליון דולר שהם הסכום השווה לסך־הכל התקציב השנתי של המחלקה להתיישבות — אמר ח"כ אברהם כץ עוז במהלך סיור שערך בערבה.

התוצאות, הדגיש כץ־עוז, ניכרות בשטח: בעוד מדינת ירדן איכלסה מאז 1972 130 אלף תושבים באיזור הגובל בערבה שלנו התיישבו בצד הישראלי רק כמה אלפי תושבים.

מחפשים מיסים לסתום חורים

(המשך מעמוד ראשון)

תקציב המדינה לשנה הבאה.

משתתפי הישיבה אתמול החליטו שהקיצוצים בקיצבאות זקנה לא יהיו כליכך גדולים כפי שתוכנן תחילה משרד־האוצר. האוצר ויתר למעשה על התוכניות הלפחית את תוספת הוותק לקיצבאות זקנה ולהעלות את גיל הפרישה לנשים לגיל 65. נוסף על כך הועלתה הצעה למסות את הפנסייה במקום למסות קיצבאות זקנה, לגבי מקבלי פנסייה בעלי הכנסה נוספת.

הסכמה על מס רכב

מבין שלל רעיונות המיסים שהועלו אתמול היתה הסכמה למעשה רק על מס על הרכב בשיעור של 2 אחוזים החל מאוגוסט, אשר יבוא במקום הקיצוצים בקיצבאות הזקנה. פרס ומודעי דחו את הרעיונות כדבר מס על הבנזין, כפי שהציע ח"כ אברהם שפירא. מס על הבורסה, מס על דירות פאר, או הגדלת מס הנסיעות ל־200 דולר. לדברי פרס רק אם יתרות מטבע חוץ של ישראל ירדו יהיה מקום לשקול את הגדלת מס הנסיעות. הערה זו התפרשה כסימן לכך שבעתיד יתכן והמס יישקל למרות שבאופן רשמי אין תוכניות להגדילו.

עומדים על אגרת חינוך

פרס ומודעי עמדו בתוקף על־כך שיש להטיל אגרת חינוך לשנת התקציב הבאה. סיכויו של המס לעבור את משוכת הכנסת נראו אתמול קלושים לאור ההתנגדות הכללית בסיעות הקואליציה להיטל זה. ראשי סיעת המערך אשר השתתפו בישיבה עמדו על דעתם שיש להטיל מיסוי על הבורסה, למכור חברות ממשלתיות ולהטיל מיסים על תשלומים לביטוח מנהלים. ח"כ דן תיכון (ליברלים) אמר שאין כל סיכוי שמס על הרכב יאושר בוועדת הכספים. „הם צריכים לקצץ בתקציב ולהפסיק לחפש מיסים מתחת לשטיח", אמר. תיכון מוסיף שכל מי שהסכים אתמול למס על הרכב נוהג ברכב צמוד ואיננו יודע מה הנטל שהוא מטיל על הציבור באופן שרירותי.

אין לפרוץ המסגרת

מודעי אמר לאחר הישיבה שלמעשה מוסכם על הכל שאין לפרוץ את מסגרת התקציב. הוא הודה שנושא היטל על החינוך נשאר פתוח, אך ציין שהסיכויים שהתקציב יאושר בקריאה שנייה או שלישית, לפני פתיחת שנת הכספים גברו. מודעי ציין שיש הסכמה שהתקציב שיאושר בכנסת יהיה באותו סכום של התקציב שאושר בקריאה ראשונה ושגרעון הממשלה לא יגדל.

ועדה פריטטית

סיעות המערך והליכוד הקימו אתמול ועדה פריטטית בת 4 ח"כים, אשר תנסה ליישב את חילוקי הדעות התקציביים בין שתי הסיעות הגדולות, לקראת אישורו של תקציב המדינה החדש בכנסת בקריאה השנייה והשלישית. חברי הוועדה הם יושבי ראש הסיעות, רפי אדרי וחיים קופמן, ומרכזי הסיעות בוועדת הכספים חיים רמון ויגאל כהן.

הוועדה הוקמה לאחר שלא יושבו חילוקי הדעות בין הממשלה לקואליציה ובין שתי הסיעות. פגישה בענייני התקציב נערכה בלשכת ראש־הממשלה בהשתתפות השרים מודעי, נסים, פרץ, ושחל, וראשי הקואליציה מקרב שתי הסיעות הגדולות.

בין כל הנוכחים היתה הסכמה לדברי ראש־הממשלה ש. פרס, כי הברירה היא בין שמירה על מסגרת התקציב לבין חזרה לאינפלציה. ולכן אין לפרוץ את המסגרת התקציבית המופיעה בהצעת חוק התקציב שהכין האוצר.

לא היתה הסכמה בין הממשלה לקואליציה, אך היתה תמימות דעים בין סיעות המערך לליכוד בהתנגדותן לאגרת החינוך ולהטלת מס על קצבאות זקנה. יו"ר הנהלת הקואליציה שרה דורון והבהירה לפרס ולמודעי, כי אין בכנסת רוב בעד הטלתה של אגרת חינוך.

צמצום בשטחים

חילוקי הדעות בין שתי הסיעות הגדולות הם בדבר דרך הגיוס וההוצאה של תקציב בגובה של 190 מליון דולר. יו"ר סיעת המערך רפי אדרי העלה במהלך הישיבה דרישה מן הממשלה, כי תקטין את השתתפותה בהשקעות בשטחים. לדבריו, מגיעה השקעת הממשלה בתשתית ל־18,000 דולר ליחידת דיור לעומת 3000 דולר ליחידת דיור בערי פיתוח, אבל מהר מאוד התברר, כי הנושא כלל לא יידון משום שבפגישה מוקדמת בין פרס למודעי הבהיר מודעי: על הסעיף הזה יהיה פיצוץ.

רפי אדרי דרש מן הממשלה לבצע את החלטותיה בדבר היטל על דירות פאר (30 מליון דולר), חיוב בעלי רכב צמוד ביתום ריאלי (15 מיליון), הטלת מס על ביטוח מנהלים (15). כן הציע לא לבטל לחלוטין את מס הסף, ולמכור חברות ממשלתיות (80־100 מליון). בתחום ההוצאות הציע אדרי להגדיל ההקצבות לעידוד התעשיה ב־80 מליון דולר, ולקופות החולים ב־10 מליון.

במהלך הדיון הודיע מודעי חד משמעית: לא יוטל מס על הבורסה. כן הודיע, שלא יוטל מס על תוספת ותק למקבלי קצבאות זקנה מכיוון שיש בכך אלמנט של גזילת הציבור.

חברי הליכוד לא העלו הצעות אלטרנטיביות להצעת של האוצר. בישיבתה של הנהלת סיעת הליכוד, שקדמה לפגישה הקואליציה עם נציגי הממשלה הבעיה ההנהלה תמיכה בתקציב שר האוצר ובמדיניותו.

● משרד הכלכלה והתיכנון יפעל להשוואת תנאי העידוד הניתנים לישובי הדרוזים, בעיקר בתחומי: תעשיה, התשתית והחינוך, לאלה הניתנים לישובים היהודים, והמצאים בסמיכות להם — כך אמר מנכ"ל משרד הכלכלה והתיכנון, אהוד גרא, בדיון שהתקיים בלישכתו.

טלקס

● עוד שלושה שחורים נורו למוות בדרא"פ

יוהנסבורג. — פחות שלושה דרום־אפריקניים נוספים מצאו את מותם במהלך 24 שעות האחרונות שניים מהם במעשי אלימות בין שחורים.

אשה לבנה נפצעה ע"י שחורים. בהודעת המשטרה נאמר, כי המשטרה ירתה למוות בצעיר בן 13 ליד היידלברג, מזרחית ליוהנסבורג לאחר שהמון תקף אוטובוס. (ע"ר)

● סיוע אמריקני לפקיסטאן: 4 מיליארד דולר ב־6 שנים

איסלאמבאד. — ארה"ב הסכימה להגיש לפקיסטאן במשך שש השנים הבאות סיוע צבאי וכלכלי בסכום כולל 4.02 מיליארד דולר – על כך נמסר בהודעה משותפת שפורסמה כאן.

דובר ממשלת פקיסטאן ציין, כי 2.28 מיליארד דולר מסכום הסיוע יוקצבו בצורה של מענקים כלכליים ומילוות ו־1.74 מיליארד דולר בצורת מילוות לרכישת ציוד צבאי. (ע"ר)

● עלייה חזקה לדולר בתחילת המסחר אתמול

לונדון. – הדולר התחזק בתחילת המסחר אתמול בשוקי הכספים של אירופה לאחר עליות במזרח־הרחוק.

בפרנקפורט עלה הדולר בתחילת המסחר ביותר מ־5 פניג, … מארק ומייחסים זאת … פקיד בכיר בבנק המרכזי … כי ירידת הדולר פחות או יותר הסתיימה.

לאחר מכן חלה ירידה קלה ל־2.22 מארק. עדיין 4 פניג יותר מאשר שער הסגירה ביום שישי.

ראש ממשלת יפן, יסוהירו נאקאסונה, דיבר על אפשרות של … הבנק המרכזי היפני … בבית־העליון בפני ועדת התקציב הוא אמר, כי הרמה של ה־ין לדולר שנרשמה בשבוע שעבר היא גבוהה מדי ומטילה … על היצוא היפני. לטענת נאקאסונה עליית הין היתה … והוא מצפה שהבנק המרכזי היפני ינקוט בצעדים כדי … (ע"ר, ע"צ)

● סיקים הרגו 3 הינדים בפונג'אב

צ'אנדיגאר. – שלושה הינדים נורו אתמול למוות. כנראה בידי … סיקים. בהתלקחות חדשה של אלימות בין־עדתית במדינת פונג'אב בצפון הודו.

השלושה נהרגו בקרבת באטאלה, עיר תעשייתית בת מאה אלף … הנתונה בעוצר לילה מאז … לפני שבוע קרבות רחוב בין … לסיקים. שמהלכם נהרגו 5 … (ע"ר)

● תקפו בית כלא בפקיסטאן ושחררו 35 אסירים

איסלאמבאד. – יותר מ־100 … רעולי־פנים, חמושים ברובים אוטומטיים וברימוני־יד, תקפו … את בית־הכלא המרכזי … 300 ק"מ מצפון לקאראצ'י … פאקיסטאן, ואיפשרו את … של 35 אסירים – נודע … ממקור רשמי.

התוקפים פוצצו מגדל־שמירה, ניתקו את החשמל ושיתקו את … כתריסר חדרו לכלא, … מטפסים על החומות … סולמות. פתחו באש … השומרים. הרגו אחד ופצעו … ביניהם את מנהל הכלא.

התוקפים שיחררו 37 אסירים. … שניים מהם נהרגו בחילופי אש … כוחות הבטחון. חמישה סירבו … כל הנמלטים נידונו על … חמורים. אחדים מהם …

עוצר נערך … ברחבי המדינה והשלטונות קראו לאוכלוסיה … פעולה עם המשטרה כדי … את האסירים הנמלטים. (ע"צ)

פאוזי אחמד שקשוקי, שר הנפט של לוב (משמאל) משוחח עם אחמד זאכי יאמני, שר הנפט הסעודי, לפני פתיחת מושב הנעילה של ועידת שרי אופ"ק בז'נבה, אתמול. הוועידה הסתיימה בכישלון חרוץ. (צילום: איי.פי)

ועידת אופ"ק ננעלה ללא קבלת החלטות

מקורבי הקרטל תולים הכישלון באיראן ועיראק

ז'נבה. — ועידת החרום של קרטל אופ"ק הסתיימה אתמול בכישלון חרוץ, בלי קבלת החלטות כלשהן, לא לגבי תיקרת התפוקה של הקרטל ולא לגבי המיכסות הפנימיות של כל מפיקה ומפיקה.

כישלון השיחות היה צפוי לפי התבטאויות שרי נפט מן החשובים שבקרטל, שהודו כי לא הושג כל הסכם וכי חילוקי־הדעות נשארו עמוקים כפי שהיו.

דובר אופ"ק, ג'יימס אאודו, ניסה לטייח את הכישלון, כאומרו כי שרי הנפט החליטו לסיים את הפגישה ולהיפגש מחדש ב־15 באפריל 1986. הוא אמר, כי הדבר נעשה „על מנת לתת זמן לראשי הקרטל להתייעץ עם ממשלותיהם ועם מדינות מפיקות נפט אחרות".

בסוף השבוע שעבר נמסר, כי לאחר ויכוח שהיה לעיתים ארסי ביותר הגיעו שרי הנפט לסף הסכם לקיצוץ כולל של התפוקה לפי הצעת שר הנפט של אינדונזיה. סוברוטו. אולם ביום ראשון כבר נמסר, שהתוכנית הזו ניתקלה בקשיים שלא ניתן היה להתגבר עליהם.

מקורות הקרובים לקרטל אופ"ק אמרו, כי בכישלון אשמים בעיקר איראן ועיראק, אשר עוינותם בגלל המלחמה לא אפשרה להם להסכים על דבר כלשהו וכן ונצואלה, אשר שר הנפט שלה, ארתורו הרננדז גריזנטי, בא לז'נבה עם הוראות שלא להסכים לשום קיצוץ בתפוקת הנפט של ארצו.

„אנשי ביטחון ישראלים נעצרו במצוד בפאריס"

מאת ארנון יפה. כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס — שני שומרי־ראש של שגרירות ישראל בפאריס נעצרו בליל־שבת בשדרות האליזה חמושים באקדחים, מוסר „לה מטן" בתאור המאבק המשטרתי נגד עולם הפשע הלבנוני בשדרות האליזה.

בשגרירות סרבו להגיב על הידיעה.

העיתון טוען כי שני המאבטחים הישראליים, המכונים „סוכני שגרירות ישראל", נעצרו במצוד אחר מטמיני פצצות לבנוניים בשדרות האליזה. „סיור מטרה לכד אותם בעת טיול. הם היו חמושים באקדחי „ברטה 22". הם בילו את הלילה בתא מעצר במשטרה, ובבוקר שוחררו בלי כלי־הנשק".

לעומת זאת, לא העלו בחכתם במצוד לילי זה אף סימן למטמיני הפצצה בשדרות האליזה, בה נהרגו שני לבנונים.

אחרי שטענו, כי אחד מההרוגים, נאביל דגר, נהרג בפצצה שהטמין, חזרו בהם החוקרים. הם סבורים עתה, שהוא עבר במקרה בסמוך. על אף קשריו לאיברהים עבדאללה, ראש אירגון הטרור „סיעות חמושות לבנוניות מהפכניות". אותו תובעים המחבלים לשחרר.

עתה מייחסים לאירגון זה את הפיצוצים בפאריס. הוא מוצג כשלוחה של שירותי הביון הסוריים.

ממשלת שיראק שוקלת פינוי הצרפתים מלבנון

מסרו חוגים בפאריס ● מחלוקת במשרד החוץ

מאת ארנון יפה. כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס.— ממשלת הימין החדשה שוקלת לפנות את הכוח הצרפתי מיוניפי"ל בדרום־לבנון ואת הצרפתים ממערב־ביירות. מסרו חוגים בפאריס.

לפי „לה מונד", ראש הממשלה, ז'אק שיראק, לומד את הבעיה, במנגנון משרד החוץ ניטשת מחלוקת.

הנוצרים חוששים מנטישת צרפת. כוח הצבא הצרפתי הוא מעין ערובה למניעת טבח המוני. אבל כ־60 משקיפים אינם עושים מאומה ומשמשים מטרה לרוצחים שיעים.

שיראק הציע לפנות את כל הצרפתים ממערב ביירות כדי למנוע חטיפת בני־ערובה, שסיבכו את השלטון הסוציאליסטי.

השיעים של „חיזבאללה" לא מרפים מן הלחצים על צרפת לא רק בעניין בני ערובה, אלא גם בהסתה אנטישמית. בעיתוני „חיזבאללה" בביירות מציגים את צרפת כנשלטת על־ידי היהודים. הסתה אנטישמית עוררה כאן זעזוע.

„הבחירות הבליטו את עוצמת ההשפעה היהודית", כתב ביטאון השיעים הקנאים. „היהודים שמו יד על מוקדי ההחלטות והסתננו אל השרותים החשאיים הצרפתיים".

מפלגות הימין בצרפת קיבלו משוב נוסף, ובכך חיזקו במידת מה ההתקפה הובלטה בכלי התקשורת הצרפתיים. בטלוויזיה ליוו את דיווח הכתב מביירות בהקרנת צילומים של יהודים מתפללים והפגנות יהודיות פה. את הרוב הזועם שלהם באסיפה הלאומית.

בינתיים, החלו להסתמן מתחים בקואליציה בין שתי מפלגות הימין הגדולות. בקשר לתפקיד יו"ר האסיפה הלאומית. עתה, נוכח הרוב הקטן לימין נודע לתפקיד זה חשיבות רבה ושתי המפלגות הגדולות בקואליציה מתחרות עליו.

נשיא אורוגוואי יבקר בישראל באפריל

מונטווידאו — שר החוץ של אורוגוואי, אנריק איגלזיאס, אישר כאן ביום ראשון, כי הנשיא, חוזה מאריה סאנגווינטי, יבקר בישראל בחודש הבא ויבקר גם את יחידת השיטור של האו"ם בסיני, בו נוטלת חלק אורוגוואי.

איגליזיאס, שהופיע כאן בפורום של בני־ברית, אמר כי הביקור הזה הוא סמל לדבקותה של אורוגוואי בשלום, ותמיכתה בישראל בהוסיפו, כי „זה תמיד יהיה כך".

שר החוץ הבטיח לשומעיו, כי אורוגוואי לא תשנה את יחסי הידידות שלה עם ישראל, על אף העובדה כי היא פתוחה לעולם השלישי. (עסט"א)

הצלחה ל„בת־דור" בפולין

וארשה. — להקת הבלט הישראלית „בת דור" זכתה לקבלת־פנים נלהבת ולהערכה מצד הציבור הפולני במהלך הופעותיה ברחבי המדינה.

הלהקה, הראשונה מסוגה המגיעה מישראל לפולין זה 19 שנים, עומדת לסיים את הופעותיה ביום א', עם תום מסע שנמשך שבועיים.

חברי הלהקה, המורכבת מכ־30 רקדנים ורקדניות, הופיעו בוארשה, לודג' וגדיניאה. המבקרים בעיתונות הפולנית הבליטו את „ההכנה הטובה" ו„הטכניקה הטובה" של הלהקה. המבקרים שיבחו במיוחד את כוכבי הלהקה, הרקדנית ז'נט אורדמן והרקדן דדה שאטה.

במהלך המסע ביקרו חברי הלהקה במחנה המוות טרבלינקה והניחו זר ליד אנדרטת מורדי גטו וארשה. (ע"צ)

שישה ניספו בתאונת מטוס סובייטי

מוסקבה — שישה אנשים נהרגו בתאונה שאירעה בחודש שעבר למטוס סובייטי באנטרקטיקה — מסר עתון הממשלה הסובייטית „איזווסטיה".

שברים של המטוס מדגם „איליושין 14", נתגלו על־ידי מסוקים, והתברר כי התאונה ארעה בגלל רוחות עזות וטמפרטורה נמוכה ביותר. (ע"צ)

כוכב ה„חבובות". הצפרדע קרמיט (משמאל) בחזרות לקראת הרגע הגדול שלו. בו יציג את סרט האנימציה הקצר שיזכה בפרס האוסקר. בטקס שנערך היום בלוס־אנג'לס. (צילום: איי. פי.)

כנס בינלאומי של לסביות ייפתח בז'נבה

ז'נבה — כנס בינלאומי של לסביות ייפתח בז'נבה ביום חמישי ויימשך ארבעה ימים.

אחד הנושאים שיעמדו לדיון הוא בעיית האנטישמיות.

בוועידה הזאת ישתתפו 5000 נשים מ־30 מדינות ברחבי העולם. בקונגרס יתקיימו סמינרים וקבוצות עבודה בנושאים שונים.

הוועידה המכינה כבר הודיעה, כי אף גבר לא יורשה להיכנס לאולם הוועידה ולחדרי הסמינרים. כמו כן, תשלח הוועידה שדר לנציב העליון לענייני פליטים בז'נבה ובו תביעה להענקת מעמד של פליט לכל לסבית המגורשת מארץ מולדתה.

בין הנושאים שיידונו בוועידה: „לסביות ואמהות". כמו כן, יתקיים בוועידה נשף גדול. „אנו באנו הנה לא רק כדי לעבוד, אלא כדי ליהנות". אמרה נספחת העיתונות של הוועידה. (עסט"א)

האופוזיציה תובעת מתאצ'ר דיווח מלא על עסקי מניותיה שצברו רווחים

הלייבור מסתער: אם יש לך ראש ממשלה המשחקת בבורסה למניות־ערך, אתה יכול להבין מדוע יש לך תקציב שהוא טוב מאוד לברוקרים של ני"ע

לונדון — ראשי מפלגות האופוזיציה בבריטניה תבעו מראש הממשלה, מרגרט תאצ'ר, למסור לפרלמנט פרטים מלאים על עסקי המניות שלה, לאחר שעיתון כאן גילה, שהיא צברה רווחים נאים בתיק מניות אישי שניהלה בתקופת היותה ראש ממשלה.

התביעות האלה הועלו לאחר ידיעה ב„מייל און סאנדיי", שבה נטען כי תאצ'ר צברה רווחים של 2,300 לישט"ע ע"י קנייה ומכירה של מניות חברת אחזקות אוסטרלית „ברוקן היל".

בכתבה צויין, כי אין תקדים לעסקי מניות של ראש ממשלה בתקופה שלאחר מלחמת העולם השנייה.

אמר על כך דובר הלייבור לעניינים פיננסים בפרלמנט רוי האטרסלי: „מה שהיא חייבת לעשות על מנת לטהר את שמה הטוב ואת שמה של הממשלה הוא, למסור לנו במדוייק מה הולך כאן".

„אם יש לך ראש ממשלה המשחקת בבורסה למניות ערך, אתה יכול להבין מדוע יש לך תקציב שהוא טוב מאוד לברוקרים של ניירות ערך".

ממשרדה של תאצ'ר נמסר, כי כל עיסקת מניות שהיא עשתה היתה עניין פרטי מובהק וכי היא עמדה בקפדנות בכל התקנות הנוגעות לעסקים פיננסיים של שר בממשלת בריטניה.

בהתייחסו לגילויים של סוף השבוע אמר מנהיג המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, דייוויד אואן, בראיון בטלוויזיה: „הבעיה עם ראש הממשלה היא, שרבים אינם מאמינים לה ובצדק לדעתי, בשאלת ווסטלנד. יש לה עכשיו תדמית של מי שאינו מדבר באורח ישר בבית־הנבחרים".

מקורות מדיניים מציינים, כי ראשי ממשלה בדרך כלל ממנים נאמנים פרטיים עצמאיים לטפל בענייניהם הכספיים בהיותם בתפקיד כדי להימנע מניגוד אינטרסים כזה.

אולם לפי הידיעה ב„מייל און סאנדיי", מניות חברת „ברוקן היל" נרשמו תחת שמה הפרטי של תאצ'ר, באמצעות מזכירה הפרטית. (ערי, ע"צ)

מועצת ערערה מושבתת מינואר ושר־הפנים מתעלם מבעיותיה

ההשבתה בשל שחיקת התקציב ● ראש המועצה יונס: שר הפנים דחה 15 בקשות לפגישה

המועצה המקומית בערערה מושבתת מאז 28 בינואר, על רקע שחיקה בתקציבה ואי־יכולת לשלם את משכורות עובדיה. זאת מסר ראש המועצה המקומית ערערה, מוחמד מוסלח יונס, במסיבת עיתונאים שנערכה אמש ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

הוא אמר, כי השביתה החלה לאחר הודעה לשר־הפנים ולממונה על המחוז. תקציב המועצה, שהיה בשנת 1983/84 כ־1.9 מיליון דולר, ירד ב־1984/85 ל־800 אלף דולר בלבד.

פרץ מסרב לפגישה

על המצב בערערה הודיע ראש המועצה למשרד הפנים, למרכז השלטון המקומי, לוועד הארצי של המועצות המקומיות הערביות וללשכת השר עזר וייצמן והסביר על המצב המתדרדר. יונס אמר, כי רצה להיפגש עם השר ופנה אל לשכתו טלפונית 15 פעם ואז הופנה אל לשכת מנכ"ל משרד הפנים, אך האחרון לא נפגש אתו. „השר והמנכ"ל התעלמו מאתנו וזלזלו בנו", טען יונס. הוא הוסיף, כי במועצה נמשכה כל הזמן השביתה. בניין המועצה סגור ועובדי העירייה אינם מפנים את האשפה. תאורת הרחובות בערב מופעלת לכמה שעות בלבד, וכן נסגרו המים מטעם האגודה המספקת את המים, בגלל חוב מצטבר.

ראש המועצה אמר, כי במועצה מועסקים 89 עובדים. ביום א' הוזמנו נציגי המועצה המקומית אל הממונה על המחוז משה גלנור. „השיחה שהוא ניהל לא היתה עניינית", אמר יונס, והוסיף, כי הממונה על המחוז ביקש שהעובדים יוותרו על חלק מדמי הלנת שכר המגיעים להם בעד החודשים דצמבר, ינואר ופברואר.

עוד אמר, כי משרד הפנים אינו מגיב על תכנית המועצה לחוקק חוקי עזר כמו תשלום 1,200 ש"ח בעד חיבור מים במקום 7.5 ש"ח, חוק עזר בעניין פתיחת עסקים וסגירתם, הריסת מבנים מסוכנים, תשלום אגרה בעד שימוש באופנים — וכל אלה לא יזכו להתעניינות משרד הפנים.

יונס הציג את תביעות המועצה: פגישה עם שר הפנים כדי לדון עמו על הבעיות המקומיות, כיסוי חובות המועצה המגיעות ל־360 אלף ש"ח, העלאת בסיס התקציב ועוד.

יו"ר ועד מורי בית־הספר התיכון איברהים יוסף אושאחי אמר, כי בבית־הספר כ־30 מורים הנאבקים על קבלת שכרם במועד. הוועד כתב לשרי־הפנים, החינוך והאוצר והסביר את המצב הקשה, אולם הוא נתקל באדישות והשרים לא השיבו תשובה כלשהי. יו"ר הוועד המשיך, כי המורים סולידריים עם המועצה. בית הספר לא שבת בגלל 431 התלמידים שבו, שלא יתבטלו מלימודים.

אשר לבקשת הממונה על המחוז שמורים יוותרו על חלק מהסכום המגיע להם בעד הלנת השכר, אמר היו"ר, כי סכום זה מגיע למורים ואין לוותר עליו.

חברות התעופה מזהירות: מס־הנסיעות יגרום לסגירת קווים

כבר חל צמצום במספר הטיסות — בין השאר גם בשל פרשת יירוט המטוס הלובי

מאת יוסף שמי
כתב „על המשמר"

מס הנסיעות מגביל בצורה בלתי נסבלת את הפעילות העסקית של חברות התעופה וגורמות להן נזקים חמורים, נאמר אתמול בשם סגל חברות התעופה בפגישה עם הכתבים לענייני תעופה.

הפגיעה חמורה שבעתיים בשל האילוצים הרבים הקיימים בטיסות לישראל וממנה, אילוצים אשר אינם במקומות אחרים בעולם, וכך יש להוסיף את מעשי הטרור שפגעו בתיירות באיזור המזרח־התיכון, וכן התייקרות כללית שפגעה בתיירים מארה"ב בשל ירידת ערכו של הדולר לעומת מטבעות אירופיים.

איום בסגירת קווים

אלי מסר, שדיבר בשם סגל חברות התעופה הדגיש, כי הירידה בתיירות מישראל תגרום לצמצום מספר הטיסות דבר שיפגע בתיירות נכנסת, כיוון שאין תיירות חד־סטרית. כן מסר, כי כבר חל צימצום במספר הטיסות של חברות שונות והדבר עלול להגיע עד כדי סגירת הקווים בכלל. על רקע זה תמך הדובר בתקנה של משרד־התחבורה האוסרת הענקת עמלות חריגות לקבוצות שונות של נוסעים דבר שגרם להפסדים גדולים לחברות תעופה ולסוכני נסיעות גם יחד, שכן במאבק על הלקוח העבירו הללו חלק גדול מהעמלה ללקוחות מועדפים. כאן המקור של התמוטטות סוכנויות נסיעות כמו „קופל טורס". בעניין זה נמסר כי הדבר גרם ל־6.5 מיליון דולר הפסד לחברות תעופה סדירות. אלי מסר הצדיק את האיסור של הענקת עמלות חריגות בכך שהתעריפים בישראל נמוכים באחוזים רבים לתעריפים מגבילים באירופה, וכן בנסיעות מאירופה לישראל.

בשל קיצוץ בתקציבים: ילדים „תת־משיגים" עלולים להפוך בעתיד ל„מופרעים"

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

סגנית שר הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הקימה ועדה לבדיקת הצרכים הפרה־רפואיים של החינוך המיוחד. זוהי ועדה משותפת של משרדי הבריאות והחינוך, להערכתה תגיש הוועדה הבין משרדית את המלצותיה אחרי פסח.

המפקחת על החינוך המיוחד בירושלים אביבה כהן מסרה לכתבנו, כי המשרד נאלץ עתה להקצות 20 אחוזים משעות התקן המוקצבות שלו לטיפולים פרה־רפואיים כמו פסיכותראפיה וריפוי בעיסוק. טיפולים אלה הם תנאי מוקדם והכרחי לכך שילדים נכים ומשותקים, חרשים או עיוורים, מופרעים קשה ואוטיסטים, יהיו מסוגלים לתפקד כתלמידים. ללא טיפול פסיכיאטרי ילד מופרע קשה לא יהיה מסוגל לממש את הפוטנציאל הלימודי שלו. ללא טיפול פסיכותראפי לא יהיה חלק מהילדים הסובלים משיתוק מוחין מסוגלים לכתוב.

כ־800 ילדים

מאבקים על הגדלת התקנים קיימים. גם בין משרד החינוך ללשכות המחוזיות של משרד החינוך. הממונה על התקנים בחינוך המיוחד, אשר מורחי, אמר לי שכיום נמצאים במסגרות הרגילות או בבתיהם כ־800 ילדים שאובחנו ונמצאו זקוקים לחינוך מיוחד. אבל בירושלים, כך אמר לי מנהל מחלקת החינוך העירונית מיכאל גל, ספגה העירייה את הקיצוצים והיא מממנת עשרות שעות לחינוך המיוחד, שמשרד החינוך אינו מממן. הטיפול במחלקות החלשות של החברה הוא התפקיד החשוב ביותר, זהו קו אדום ואם המקצרים בשירות הציבורי אינם מסוגלים להתמודד איתו, אינני יודע בשביל מה הם קיימים.

המפקחת אביבה כהן אמרה לכתבנו, שבעבר נהגה בחינוך המיוחד „מתקן פתוח", והוקמו כיתות לפי הצורך. השנה התקנים סגורים. כאשר מדולדלת גם המערכת הרגילה, ילדים תת־משיגים הופכים למפגרים ומופרעים, כאשר אותם ילדים יגיעו לגיל התבגרות וביניים, הם יפתחו התנהגות אנטי־סוציאלית — העירה המפקחת.

עירית חולון
ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
תיק בנין 2665

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 127 בגוש 7170 רח' אחד העם מס' 11 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגורים, 554 מ"ר לכל דיירי הבית בכל הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ר'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

פ. אילון, ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה – חולון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, הגליל המרכזי שברחוב לוחמי הגיטאות 10, עכו, מופקד שינוי תכנית מתאר הנקראת מס' 5037 שינוי לתכנית מתאר מס' 3700 — שינוי יעוד למסעדה ושרותי דרך, מג'דל כרום, ביחד עם תשריט המצורף אליו. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 19050 חלק מחלקה 29.
גוש 19040 חלק מחלקה 68 וחלק מחלקה 69.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד חשטח מחקלאי לשטח מסעדה ושרותי דרך, המותרים בתחנה מטפוס 7 בהתאם לתמא/18.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של ועדה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

ישראל קניג, יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז צפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
באר־שבע
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 29 לתכנית מפורטת 104/03/5 תחנת דלק, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי חלק מחלקות 99, 98, 97 משטח לתעשיה לדרך. שינוי חלק מחלקות 100 ד־99 משטח לתעשיה לשצ"פ, ושינוי חלק מחלקה 99 משטח לתעשיה לתחנה ושרותי דרך.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 66700 מ"ר גוש 38065 אזור התעשיה באר־שבע.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

אולמות התצוגה החדישים ביותר בארץ, בהם יוצג אוסף האמנות הישראלית של מוזיאון ישראל ייחנכו ביום ד' במעמד שר־החינוך והתרבות יצחק נבון. עיצוב האולמות, ששטחם 550 מ"ר שונה מכל מה שקרה עד כה בשטחי העיצוב, התאורה והתפאורה המוזיאלית בעולם — בשנים האחרונות. בתצוגה – יצירות מופת של טובי אמני ישראל. „האולמות יהיו חלון ראווה לאמנות ישראל וחשיבותם רבה לצופים הישראלים ולבאים מחו"ל. מדי מספר חודשים יתחלפו הציורים. אנו רוצים להיות עם היד על הדופק ולהציג התפתחויות ושינויים באמנות שלנו" – אומר יגאל צלמונה, האוצר לאמנות ישראלית במוזיאון ישראל.
בתמונה: ציור של האמן אברהם נתון.

מבקשים מבג"ץ להפסיק הבנייה על הר־הבית

נאמני הר־הבית הגישו עתירה לבג"ץ נגד מפקד משטרת ירושלים, נגד עיריית ירושלים ונגד שר החינוך ומנהל אגף העתיקות. הם מבקשים מבג"ץ להורות להם לפעול נגד הבנייה בהר הבית. שופט בית המשפט העליון אהרן הלימה הורה להעביר את הדיון בעתירה בפני הרכב של שלושה שופטים.

נאמני הר־הבית טוענים כי בהר־הבית מתבצעת בנייה בלתי־חוקית, תוך הרס עתיקות ופגיעה בערכי תרבות ואתרים היסטוריים וארכיאולוגיים. בעתירה נטען כי העותרים פנו פעמים רבות למשיבים וביקשו לפעול נגד הבנייה הבלתי־חוקית בהר הבית אך נידחו. נאמני הר־הבית מבקשים מבג"ץ להורות למשטרה לפתוח בחקירה על הפרות הבנייה בהר הבית בניגוד לחוק העתיקות. הם מבקשים מבג"ץ להורות לעיריית ירושלים לפעול על פי חוקי התיכנון והבנייה, בגין הפרה של חוקי הבנייה.

כמו כן הם מבקשים מבג"ץ להורות לאגף העתיקות להפעיל את סמכותו כדי להחזיר את המצב בהר־הבית לקדמותו.

טרם נקבע מועד לדיון בעתירה. (עתים)

מסלול המכשולים של „דו"ח לנדאו" בדרך אל הביצוע

ההנהלה הציונית תדון בחודש הבא בהצעות אופרטיביות ליישום דו"ח ועדת לנדאו, וזאת לאחר שמליאת ההנהלה (כולל החברים מחו"ל) קיבלה הצעתו של יו"ר ההנהלה, אריה דולצין, לקבל עקרונית את המלצות הדו"ח.

הצעת דולצין זכתה ב־19 קולות, הצעה נגדית של ה"ה מאיר, רוזנבלום, תבין, אהרון וכ"ץ — זכתה ב־10 קולות בלבד. שני חברי הנהלה נמנעו.

ועדת מנכ"לים, בראשות אלוף (מיל.) שלמה גזית ובהשתתפות מנכ"ל ההנהלה לכספים, משה חשכל, ומנהל מינהל השליחות מיכאל גלעד, כבר התחילה בעבודתה על מנת להגיש הצעותיה ליישום הדו"ח — לישיבת ההנהלה בתוך חודש. (עשתו)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 24.3.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.52	1.4813	1.4997	1.4897
לירה שטרלינג	1	2.17	2.28	2.2123	2.2399	2.2249
מרק גרמני	1	0.64	0.67	0.6491	0.6572	0.6517
פרנק צרפתי	1	0.20	0.22	0.2113	0.2139	0.2123
גילדן הולנדי	1	0.56	0.59	0.5737	0.5808	0.5773
פרנק שווייצרי	1	0.76	0.80	0.7747	0.7844	0.7775
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2047	0.2072	0.2055
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2067	0.2093	0.2079
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1758	0.1780	0.1766
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2881	0.2917	0.29
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0590	1.0722	1.0653
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0614	1.0746	1.0678
ראנד דר' אפריקני	1	0.60	0.72	0.7103	0.7191	0.7136
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3172	0.3211	0.3186
שילינג אוסטרי	10	0.91	0.95	0.9246	0.9362	0.9285
לירה איטלקית	1,000	0.94	0.99	0.9549	0.9669	0.9586
ין יפני	100	0.81	0.85	0.8303	0.8407	0.8342

טלקס

● מכבשים ממזרע לניגריה

„תעמל מזרע" מתכננת יצוא מכבשים להפקת שמן דקל לניגריה, על־פי בקשת אנשי השיווק של „כור" העובדים בניגריה.
המשק החקלאי בניגריה בנוי על בסיס של יחידות חקלאיות משפחתיות, שהמכבשים המיוחדים המיוצרים ב„תעמל מזרע" הולמים את צרכיהן, משום שהם מאפשרים לכל יחידה משפחתית לעבד את חומר הגלם בכוחות עצמה בצורה יעילה וזולה יותר.

יוסף גלילי

● שילוט ממלכתי לאתרים היסטוריים

אתרים בעלי משמעות חינוכית־היסטורית ישולטו בשילוט ממלכתי, המספר על האתר – על כך החליטה ועדת השרים לסמלים וטקסים, בעקבות יוזמת „המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות".
ועדת השרים הקימה ועדת משנה לצורך זה בראשותו של יעקב שץ, מנכ"ל מרכז ההסברה. הנושא נמסר כבר לעיצוב גראפי והמועצה מקווה שתוך כמה חודשים יהיה שילוט קבוע לאתרי ראשית ההתיישבות בארץ.

אשר שילוני

● תלמידים מכפר־קאסם התארחו בחולון

במסגרת פרוייקט החינוך לדמוקרטיה ומעורבות פוליטית, אירח השבוע בית־הספר המקיף „מיטרני" בחולון 70 תלמידים מבית־ספר תיכון מקיף בכפר־קאסם.

אשר שילוני

כ־2000 חבילות שי חולקו אתמול על־ידי בני־נוער, חברי „מועדון הפסים" של בנק הפועלים, לילדים המאושפזים בבתי־החולים לרגל חג הפורים.
בתמונה: חלוקת חבילות השי בבית־חולים „הדסה" בירושלים. צילום: פוקס

רשת של אנשי קבע חשודה בהברחת סמים מלבנון

בין העצורים — חוקר בכיר במצ"ח

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"

משטרת מרחב הגליל חשפה בימים האחרונים רשת של אנשי צבא קבע החשודים בהברחת סמים מלבנון במשך תקופה ארוכה.

חברי הרשת, שלושה אנשי צבא קבע ואזרח לבנוני, חשודים בהברחת הרואין בשווי מיליוני דולרים מלבנון לישראל. הם נתפסו על־ידי המשטרה לאחר חקירה שנמשכה למעלה מחצי שנה וכללה תצפיות, מארבים ופעילות מודיעינית נרחבת.

העצורים הם רס"ר יהודה יפרח מכרמיאל, המשמש כחוקר בכיר במשטרה הצבאית החוקרת, רס"ר שמעון רביבו מצפת, שהשתחרר לפני כ־3 חודשים מצה"ל לאחר ששירת בדרום־לבנון ורס"ר שלום סבו מכרמיאל, ששירת בדרום־לבנון.

מעצרם של יהודה יפרח ושמעון רביבו הוארך אתמול בבית־משפט השלום בעכו כ־15 יום.

בביתו של רס"ר יהודה יפרח נתפס הרואין בכמות מסחרית.

החקירה נמשכת וצפויים מעצרים נוספים.

משטרת המרחב רואה בחומרה רבה את העובדה שאנשי צבא קבע ניצלו את מעמדם ותפקידם כדי לעסוק בפלילים, בעיקר בהברחת סמים קשים.

אורנה גאון בעתירה לבג"ץ: הפירסומים שפכו את דמי

אורנה גאון הגישה אתמול עתירה לבג"ץ נגד בית־הדין הרבני בתל־אביב ונגד בעלה יהורם גאון. היא מבקשת מבג"ץ לבטל את צו איסור הפירסום שהוצא בידי בית־הדין הרבני על הדיונים המשפטיים ביניהם ולבטל את ההחלטה לקיים דיונים דחופים בתביעת הגירושין שהגיש נגדה בעלה.

בעתירה טוענת אורנה גאון, כי בעקבות תביעת הגירושין נגדה קבע בית־הדין הרבני את הדיונים לחודש יולי השנה. אך מייד אח"כ, בעקבות בקשתו של בעלה, הוקדמו הדיונים ונקבעו להיערך שלושה שבועות לאחר הגשת תביעת הגירושין, דבר שהוא לטענתה חסר תקדים בהליכי בית־הדין הרבני.

„לא עלה על הדעת שתביעה שעניינה גירושין, מזונות, החזקת ילדים ורכוש בחלקה בה ... תתנהל תוך 4 ימים מעת שבוצעה מסירת התביעה לעותרת, ומבלי שתינתן לה אפשרות והזדמנות להתכונן להגנה", נאמר בתביעה.

אורנה גאון טוענת, כי לפני שבועיים החלו עשרות עיתונאים להתקשר אליה ולבקש את תגובתה על התביעה שהגיש נגדה בעלה, ולטענתה לא ידעה אז כלל על קיומה. בעיתונים פורסמו פרטי התביעה ופרטי הראיות המצויות בידי יהורם גאון. בפירסומים אלה נשפך דמה של העותרת, נאמרו דברי לשון הרע עליה, נפגעה צנעת הפרט שלה ושל ילדיה ונעשתה סביבה חגיגה תקשורתית תוך הוצאת דיבתה רעה, נאמר בתביעה.

[illegible]

(עתים)

סרט סורי על התפרעות הדרוזים — בביהמ"ש העליון

שופט בית־המשפט העליון, השופט אברהם הלימה, חזה בסרט שהוקרן בטלוויזיה הסורית על התפרעות הדרוזים ברמת־הגולן בעת ביקור ראש הממשלה במקום.

הסרט הוצג במסגרת ערעור המדינה על החלטת בית־המשפט המחוזי בנצרת לשחרר בערובה 16 מהמתפרעים. פרקליט המדינה, עו"ד יונה בלטמן, באחת מהופעותיו הנדירות בבית־המשפט, ייצג את המדינה. פרקליט המדינה טען, כי יש לעצור את 16 החשודים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

„מדובר בהטלת אימה, זו לא הבעת דעה. זה טרור כדי להפחיד את מי שרוצה לבוא בדברים עם שלטונות ישראל", טען עו"ד בלטמן, והוסיף: „נגד דברים אלה חייבים להתאחד כל רשויות המדינה. כל רשויות המדינה חייבות להתייצב מאחורי המשטרה. לא ייתכן כי מי ששם ללעג ולקלס את המשטרה יתהלך חופשי. על בית־המשפט ליטול יוזמה, להתכנס מיד, לשפוט מיד ולהטיל עונש חמור".

עו"ד בלטמן ביקש מבית המשפט לחזות בסרט הווידאו ומסר כי את הסרט הקליט מפקד משטרת הגליל במכשיר הווידאו הפרטי שלו, מהטלוויזיה הסורית. עוד נמסר, כי את הסרט צילם עיתונאי של אנ.בי.סי. שעדותו מצויה במשטרה.

עו"ד גדעון ראיק, בא־כוח המשיבים, טען, כי אין לעצור את שולחיו עד תום ההליכים המשפטיים. הוא טען, כי בוועידת „כך" התבטאו באופן חמור נגד נשיא המדינה, ואנשים אלה לא נעצרו עד תום ההליכים, ולכן אין מקום לעצור גם את שולחיו.

שופט בית־המשפט העליון יתן את החלטתו ביום ה' הקרוב. (עתים)

הטור השבועי

בישיבת מזכירות הסתדרות הגימלאים – ביום ראשון 23/3 ש.ז. הועלו לדיון ע"י היו"ר הח' אוריאל אברהמוביץ:
1. המשך המאבק לביטול הגזירות הכלכליות בתקציב 86/87.
2. כינוס המרכז ב־30 במרץ ש.ז. וקיום ועידת הסתדרות הגימלאים בחודש ספטמבר השנה. רבים מחברי המזכירות השתתפו בדיון הער שהתפתח. רוב החברים שללו התארגנות רשימה נפרדת לכנסת של גימלאים. הוחלט: להמשיך במאבק נגד כוונת האוצר להטיל מס על קיצבאות הזיקנה והתקנת הוותק של הביטוח הלאומי.

המזכירות אישרה פה אחד קיום בחירות לוועידת הסתדרות הגימלאים תוך שנת 1986. כן הוחלט לדרוש מהוועד הפועל לקיים את החלטות ועידת ההסתדרות בדבר שיתוף נציג הסתדרות הגימלאים במו"מ על חידוש הסכמי העבודה.

אספות מחאה –
ביום חמישי 20/3 ש.ז. התקיימה אספת מחאה רבת משתתפים של גימלאי הרצליה, חברת השדולה בכנסת שולמית אלוני והח' אוריאל אברהמוביץ הרצו על המאבק נגד הגזירות. בירך את האספה מזכיר מועצת הפועלים הח' שלמה תנעמי, הנחה יו"ר הסניף הח' ברוך קמין.
ביום ראשון 23/3 התקיימה אספת מחאה רבת משתתפים של גימלאי חולון והסביבה, חבר השדולה בכנסת יאיר צבן והח' משה ערעם העלו בפני צבור הגימלאים את הנעשה במאבק לביטול הגזירות. בירך את האספה מזכיר מועצת הפועלים משה רינת. הנחה יו"ר הסניף הח' אליעזר גפן.
ביום 13/3 במרץ ש.ז. שמעו גימלאי רמת־השרון מפי חבר השדולה בכנסת מרדכי וירשובסקי על המאבק נגד החקיקה הפוגעת בגימלאים. נתקבלה החלטה המטילה על מזכירות הסניף והיו"ר שמואל אפרת לארגן משמרות מחאה ליד בתיהם של מספר חברי כנסת.

[illegible] ובחירות –
ב־20/3 ש.ז. המייצגים 26 ועדים אזוריים נסב הדיון על בעיות הגימלאים והוחלט:
א. להצטרף למפעל „התנופה לצמיחה כלכלית".
ב. נבחרו מועצה, ועד ארצי וועדת כספים (בת־9 חברים) כיו"ר המועצה נבחר הח' משולם יצחק. בכנס השתתף ב"כ קרן הביטוח הח' סימן טוב יששכר.
ב־17/3 ש.ז. התקיים כנס אזורי של גימלאיות נעמ"ת – בהשתתפות המזכירות מאשה לובלסקי וחברת המזכירות ריבת טובנינק, הח' ש. פוטיק הרצה על הבעיות החברתיות והכלכליות של הגימלאים והמאבק על שמירת זכויותיהם בביטוח־לאומי ומניעת הטלת מס על הקיצבאות.
ב־20/3 ש.ז. נערך ברחובות מפגש גימלאי „משען". ב־21/3 התקיים מפגש משותף עם הנהלת מרכז „משען". המנכ"ל משה יהודה שמע מפי הח' משה סמולר דו"ח על פעולות הוועד. הוחלט:
א. לעדכן את רשימת מקבלי השי.
ב. להטיל על דב רוזנפרב לבדוק חשבון הפרישה.
ג. למנות כנ"צ בעומר כוס ארצי של גימלאי „משען".

בסניפים –
קרית־חיים — במועדון הגימלאים התקיימה ב־13/3 ש.ז. במה רעיונית לגימלאים בהשתתפות: מ"מ יו"ר הסתדרות הגימלאים הח' אלפרט אשר הרצה על הבעיות המעסיקות את הגימלאים. הנחה הח' מרדכי זילברשטיין.
גימלאי המכס בחיפה הקימו ארגון עצמאי ב־11/3 ש.ז. במפגש ליד שולחנות ערוכים ברכו יו"ר הגימלאים במחוז יוסף בלושטיין, יו"ר גימלאי המדינה ח. מגלי, מזכיר עובדי המדינה במועצת פועלי חיפה הח' כדורי, ויו"ר ועד עובדי המכס הח' מ. שמואל. נבחר ועד.
ב־10/3 ש.ז. התקיימה במרכז הקהילתי של מועצת פועלי רמלה עצרת גימלאים עם הח' דרורה מאיר יו"ר האגף לארגון בנעמ"ת והיו"ר הוועדה המרכזית. השתתפו הח' צבי סלובטקין יו"ר הוועד המקהלה והח' ג. סלובטקין מזכירת נעמ"ת של סניף רמלה. הופעת מקהלת „גיל הזהב" הנעימה בשירים. הח' דרורה מאיר [illegible] של כ־100 חברים וחברות.

בפלילים

חייל החשוד במעשים מגונים — לדין

חייל צה"ל החשוד במעשים מגונים בקטין יועמד לדין בקרוב.

המקרה אירע ב־14 בפברואר. הילד, בן שמונה וחצי, יצא כהרגלו לשחק מחוץ לבית וחייל עבר במקום ביקש ממנו להתלוות אליו. הוא לקח אותו לחצר צדדית של בית־כנסת סמוך. ולפי החשד התעלל בו שם במשך יותר משעה. לפי החשד עשה בו את כל הנסיונות המיניים האפשריים ורק אח"כ שחרר אותו. הילד רץ אל ביתו זב דם ובוכה.

אביו, עולה חדש, התקשה להאמין למראה עיניו והתעשת רק לאחר שכני משפחתו של החייל הגיעו לביתו וניסו לשכנעו לבל יגיש תלונה במשטרה. אולם האב התעלם מהפניות והגיש תלונה למשטרת טבריה.

לפני כשבוע הגיע לארץ סבו של הילד מארה"ב. זה שמע על המקרה והחליט לברר מדוע החייל מהלך חופשי והאם הוגש נגדו כתב־אישום. הסב סיפר כי נדהם לראות שמאומה לא נעשה. „ייתכן ובגלל העובדה שאחיו של החייל ודודו משרתים במשטרת טבריה". עוד התברר לו, כי זה המקרה השלישי שאותו החייל נחשד במעשים כאלה, אולם על שני המקרים הקודמים לא הוגשה תלונה למשטרה. „התקשרתי למשטרה, כ־40 פעם ובכל פעם נעניתי בתירוץ אחר מדוע החייל עדיין מהלך חופשי", סיפר הסב. אולם הוא לא הירפה והודות למאמציו הוגש השבוע כתב אישום נגד החייל והוא יועמד בקרוב לדין. (עתים)

תובע את הבנק הבינ"ל על עושק ומירמה

איש עסקים מאילת תובע פיצויים מהבנק הבינלאומי הראשון בטענה, כי הבנק עשק אותו והוציא ממנו במירמה מאות אלפי דולרים.

הנשיא התורן של בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע הוציא אתמול צו מניעה זמני במעמד צד אחד נגד הבנק הבינלאומי הראשון. על פי הצו, נאסר על הבנק לממש או לשים יד על פקדונות ועל ערבויות של איש העסקים מאילת וזאת עד לבירור תביעתו נגד הבנק, שהוגשה אתמול בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע.

איש העסקים אריה דגן טוען, שהבנק הוציא ממנו במירמה מאות אלפי דולרים, תוך שהבנק פועל בדרכי עושק כלפיו וכלפי ארבע חברות שבניהולו, ואשר את העניינים הפיננסיים שלהן הוא מנהל בסניף הבנק באילת.

אתמול הוציא השופט יהודה היימן גם צו עיקול נגד הבנק, על סך 653,266 ש"ח, להבטחת תשלום הפיצויים לתובע, אם יזכה במשפט בתביעת הפיצויים, שהגיש באותו היום נגד הבנק הבינלאומי הראשון. עורך דין זאב פרידמן, המייצג את התובעים, טען במהלך הדיון שתביעות נוספות על עושק לקוחות של הבנק הבינלאומי מוגשות בימים אלה.

הנהלת הבנק הבינלאומי הראשון טרם הגישה כתב הגנה ותגובות לצו מניעה ולעיקול שהוצאו נגדו. (עתים)

שוטרים זוכו מאשמת אלימות שלא לצורך

שני שוטרים ממרחב לכיש זוכו אתמול מאשמת שימוש באלימות ללא צורך בבית־הדין המשמעתי של המשטרה בפ"ת.

השניים, סמל שני מאיר ממרוד ורב שוטר דוד דויגי, הואשמו בהתנהגות אלימה כלפי שני עולים מאתיופיה.

בכתב־האישום צויין, כי השניים ... לעבר האתיופים, כמו „בואו כושים, ממתי כושים יודעים את החוק". המקרה היה בשעת לילה מאוחרת סמוך למרכז קליטה באשדוד, כאשר השוטרים ביקשו משלושה עולים מאתיופיה להזדהות. שניים מהם הציגו תעודת־זהות ושוחררו והשלישי לא הציג תעודת זהות. ... קבל האתיופי שהשוטרים היכו אותו, ירקו עליו וכתוצאה מ... מאפו.

השופטים קבעו, כי השוטרים פעלו כחוק ... באשדוד, ואילו במתלונן נהגו כך כיוון שסירב להתלוות. וכאשר הכניסו אותו בכוח לניידת משטרה — השתולל והם נאלצו להרגיעו. לאחר שרוהה — שוחרר.

עוד קבעו השופטים, כי השוטרים השתמשו בכוח סביר וזיכו אותם מכל אשמה. (עתים)

נקנסו על הגשת אישור כוזב לביטוח לאומי

מאת ניצה רימון, כתב „על המשמר"

בעלי מפעל בנתניה, שסידרו לבנם אישור כוזב לקבלת מענק מהביטוח הלאומי, הורשעו יחד עם בנם על־פי הודאתם בבית־משפט השלום בנתניה.

נחמה ושלום ברזילי, בני 56, הם בעלי מפעל „התבנית" באיזור התעשיה בנתניה ובנם רונן בן ה־24 עבד במפעלם. ב־17 באוקטובר הגיש הבן תביעה לביטוח לאומי לתשלום מענק לחייל משוחרר. האם, שהיא פקידת המשכורות במפעל, כתבה את האישור והאב, מנהל המפעל, חתם עליו. באישור נאמר, כי הבן הפסיק לעבוד במפעלם, בעוד שבפועל המשיך לעבוד.

השלושה נאשמו בהגשת אישור כוזב כדי לקבל מענק מהביטוח הלאומי, ההורים ובנם נקנסו כל אחד ב־600 ש"ח.

אנחנו משתתפים בצערם של חברינו
שושנה, מרים, מרסלו והמשפחות
במות האב והסב בשיבה טובה
שמעון לנדנבאום ז"ל
ההלוויה התקיימה בעמיר ביום א' 25.3.86
קיבוץ עמיר